

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2

การประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค

Evaluation of Tourism Leakage in Microeconomic Level

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต ชัยวิชญชาติ

มิถุนายน 2562

เลขที่สัญญา RDG61T0106

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2

การประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค

Evaluation of Tourism Leakage in Microeconomic Level

คณะวิจัย

สังกัด

1. รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต ชัยวิชญชาติ	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
หัวหน้าโครงการ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. นาย วันเฉลิม วงศ์พันธุ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
ผู้ช่วยนักวิจัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. นางสาว วรรณพร ฉัตรทอง	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
ผู้ช่วยนักวิจัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. นางสาว กฤติมา เกิดสุภาพ	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
ผู้ช่วยนักวิจัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชุดโครงการ

การประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว
เพื่อสร้างความสมดุลด้านการกระจายรายได้

สนับสนุนโดย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม
(สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

ร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง “การประเมินรายได้ครัวโหลจากการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจมหภาค” นี้เป็นโครงการย่อยที่ 2 ในแผนงาน “การประเมินรายได้ครัวโหลทางการท่องเที่ยวเพื่อสร้างความสมดุลด้านการกระจายรายได้” บัดนี้คณะผู้วิจัยได้จัดทำรายงานการศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว จึงนำเสนอต่อคณะกรรมการฯ โดยมีสาระของรายงานประกอบด้วย 1) บทนำ ซึ่งได้กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ขอบเขตการวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 2) การทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้ครัวโหลทางการท่องเที่ยวในระดับจุลภาค 3) การดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล 4) ผลการศึกษา ประกอบด้วยผลการศึกษารายได้ครัวโหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวม จำแนกตามธุรกิจ และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการประเมินรายได้ส่วนครัวโหลทางการท่องเที่ยว การประเมินกระทบทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว และ แนวทางในการลดส่วนครัวโหลทางการท่องเที่ยว และ 5) สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ จะกล่าวถึงการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดในรายงานฉบับนี้

คณะผู้วิจัย

มิถุนายน 2562

บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการวางรากฐานและแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างสมดุลในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น พื้นที่ กิจกรรม รูปแบบ และ กลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และการกระจายรายได้สู่ชุมชน หรือ “สร้างสมดุล ยั่งยืน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึง” ส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การจัดตั้งเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขต ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และ การจ้างงาน ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว รวมถึง ผลการชักนำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของธุรกิจนอกภาคการท่องเที่ยว

แต่อย่างไรก็ตามการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวต้องเผชิญกับรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว (tourism leakage) ที่เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวไม่ส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในประเทศได้อย่างเต็มความสามารถ รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ ส่วนของรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ต้องสูญเสียให้กับเศรษฐกิจประเทศอื่น ไม่ได้หมุนเวียนอยู่ภายในเศรษฐกิจของประเทศ มีสาเหตุจากโครงสร้างด้านต้นทุนการผลิตของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism related sector) มีการนำเข้าปัจจัยการผลิต สินค้าชิ้นกลาง และ แรงงาน จากต่างประเทศจึงทำให้เกิดการสูญเสียรายได้ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวไปส่วนหนึ่ง โดยทั่วไปแล้วรายได้จากการท่องเที่ยวจะมีส่วนรั่วไหลเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่จะมีมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของสาขาการผลิตและโครงสร้างการผลิต

งานวิจัยในอดีตในต่างประเทศระบุว่า รายได้การท่องเที่ยวจะมีรายได้รั่วไหลอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึง ร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมดของการท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทย ยังไม่มีการศึกษาเพื่อประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวทั้งในภาพรวมและในระดับเศรษฐกิจจุลภาค ด้วยเหตุนี้ โครงการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาครายสาขาการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค ผลจากการประเมินรายได้ส่วนรั่วไหลจากการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคจะทำให้ทราบถึงระดับของรายได้รั่วไหลจากการท่องเที่ยวตามความเป็นจริง เป็นส่วนสำคัญในการประเมินผลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากภาคการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับสาขาการผลิต และ ในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

รวมถึงผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการดำเนินธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากการลดรายได้อื่น ๆ ไร่ไหลทางการท่องเที่ยว ในด้านของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลงานไปใช้ประกอบเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายด้านการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความสมดุลด้านการกระจายรายได้ต่อไป

ข้อมูลในงานวิจัยได้จากข้อมูลปฐมภูมิในระดับจุลภาค คือ ระดับพื้นที่ และ ระดับสาขาการผลิต มีเป้าหมาย คือ ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว รวม 37 จังหวัด ที่ดำเนินธุรกิจบริการที่พัก ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ ที่ครอบคลุมรายจ่ายของนักท่องเที่ยวร้อยละ 60.2 ของรายจ่ายนักท่องเที่ยวทั้งหมด ทำกำหนดจำนวนตัวอย่าง การแจกแจงกลุ่มตัวอย่าง และการระบุตัวอย่าง ตามกระบวนการทางสถิติ มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,284 ตัวอย่าง กำหนดแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างการผลิตของผู้ประกอบการในธุรกิจทั้ง 3 ประเภท อ้างอิงกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศปี 2553 เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางแต่ละรายการ และนำมาถ่วงน้ำหนักกับสัดส่วนการใช้ผลผลิตรายการดังกล่าวจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 ก็จะได้ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวที่แสดงถึง ร้อยละของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางเทียบกับการใช้ผลผลิตขั้นกลางทั้งหมด

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางที่หลากหลาย เหตุผลคือตอบสนองความต้องการของลูกค้า คุณภาพของผลผลิตที่สูง ราคาที่ต่ำ และ เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงเหตุผลสำคัญอีกประการ คือ ไม่สามารถหาได้จากในประเทศ และ ไม่สามารถใช้ทดแทนผลผลิตขั้นกลางที่มีในประเทศได้ จึงทำให้ผู้ประกอบการในธุรกิจที่ต่างกัน ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต่างกัน และ ในจังหวัดที่ต่างกัน มีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางที่แตกต่างกันไปทั้งรายการของผลผลิตขั้นกลางและสัดส่วนของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง หากพิจารณาเพียงสัดส่วนการนำเข้าแล้วจะพบว่า สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางจะมีค่าสูง สัดส่วนของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางเฉลี่ยของธุรกิจบริการที่พักคือร้อยละ 40.78 ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 43.32 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวร้อยละ 36.48 นับได้ว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางในสัดส่วนที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยก่อนหน้านี้

การคำนวณส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง และ สัดส่วนการใช้ผลผลิตขั้นกลางในโครงสร้างการผลิต พบว่า ผลการคำนวณส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว ในภาพรวมมีค่าเท่ากับร้อยละ 28.37 โดยที่ ธุรกิจบริการที่พักมีส่วนร้อยละไหลร้อยละ 20.34 การบริการ

อาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร้อยละ 35.88 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละ 27.57 ในส่วนของผลจากการคำนวณจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขต พัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีส่วนร้อยละ 31.04 ในขณะที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม มีส่วนร้อยละ 16.19 และ ร้อยละ 13.69 ตามลำดับ สำหรับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นจะมีส่วนร้อยละที่แตกต่างกันมากนัก

เมื่อจำแนกตามธุรกิจจะยังคงพบว่า ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด ในบรรดาส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นทั้งหมด ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และ ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.08 และ ร้อยละ 34.55 ตามลำดับ สำหรับธุรกิจสินค้าและบริการนั้น ผลการคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว พบว่า เป็นธุรกิจที่มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวที่แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจนี้ต่ำ ประกอบด้วย เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก (ร้อยละ 6.65) เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชุมชุมแม่ฮ่องสอน (ร้อยละ 5.52) และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ (ร้อยละ 4.92) ในขณะที่ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นมีค่าที่สูง (มากกว่าร้อยละ 20) ผลการศึกษายังแสดงถึง ผลของปัจจัยที่มีผลต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว กล่าวคือ ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก และ ขนาดธุรกิจ เป็นสาเหตุทำให้เกิดความแตกต่างของส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความเมืองท่องเที่ยวไม่มีผลต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ

แม้ว่าผู้ประกอบการในแต่ละธุรกิจจะมีการนำเข้าผลิตชั้นกลางที่หลากหลายและมีสัดส่วนในการนำเข้าไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละรายการ แต่เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของแต่ละผลผลิต กลับพบว่า ทั้ง 3 ธุรกิจจะมีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการเท่านั้นที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูง กล่าวคือ ผลการศึกษา พบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูง เช่น เนื้อสัตว์ ยาและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง และการบริการด้านธุรกิจ เป็นต้น และ เพื่อเป็นการระบุว่า ผลผลิตชั้นกลางรายการใดเป็นผลผลิตที่มีศักยภาพในการลดส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว จึงได้จัดทำแผนภาพการกระจายระหว่างสัดส่วนการ

นำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการธุรกิจทั้ง 3 สาขา เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการคัดเลือกผลผลิตชั้นกลางรายการที่จะมีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวได้มาก ทำให้พบรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ผลไม้ ผักไร่ ข้าวสาร สินค้าบริโภคอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ในส่วนของผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพสูงในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ เบียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ การบริการอื่นๆ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การค้าปลีก และการขนส่งทางอากาศ

ในด้านของการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวและประเมินผลทางเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยว พบว่า การนำเข้าผลผลิตชั้นกลางมีผลให้เกิดขึ้นรายได้รั่วทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีมูลค่าเท่ากับ 139,269.84 ล้านบาท โดยที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็น 67,745.09 ล้านบาท ในขณะที่ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวน้อย รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวนี้เมื่อนำไปคำนวณเป็นรายได้สุทธิจากท่องเที่ยวจะพบว่ารายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวส่งผลให้อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงไม่มากนัก จะมีเพียงเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันที่ผลของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงจากร้อยละ 29.18 เหลือร้อยละ 21.35 หรืออุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงร้อยละ 7.83

ผลจากการศึกษาของโครงการย่อยนี้ สรุปได้ว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของภาคการท่องเที่ยวไทยในระดับเศรษฐกิจจุลภาคไม่ได้อยู่ในระดับที่สูง เกิดจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการ โดยมีความแตกต่างกันของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นสัดส่วนการนำเข้าผลผลิต โครงสร้างการผลิต ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ กลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวส่งผลให้มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวเป็นต้นเหตุให้ผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ เช่น เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ด้วยเหตุนี้ จึงมีความสำคัญในการกำหนดมาตรการในลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวเพื่อให้รายได้ที่รั่วไหลออกไปกลับเข้ามาหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจต่อไป

ผลการศึกษานำมาใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังนี้ (1) การลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ จึงควรที่จะมีการระบุธุรกิจเป้าหมายที่ชัดเจนมากกว่าจะเป็นมาตรลดส่วนร่วไหลในภาพรวม ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของมาตรการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเฉพาะเขตพัฒนาการท่องเที่ยว หรือ เฉพาะธุรกิจที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อให้มีการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพมากที่สุด (2) ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากทางปฏิบัติจะเกิดขึ้นพฤติกรรมและความจำเป็นของการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางของผู้ประกอบการ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสามารถลดลงได้ด้วยการส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการในประเทศกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยการสร้างความเชื่อมโยงกับผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว อันประกอบด้วย ผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ผลไม้ ผักไร่ ข้าวสาร สินค้าบริโภคอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ในส่วนของผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพสูงในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ เปียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ การบริการอื่นๆ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การค้าปลีก และการขนส่งทางอากาศ (3) การลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่มทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การใช้อาหารไทยหลักในการชักจูงนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เนื่องจากการประกอบอาหารไทยจะต้องมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศมากเป็นแนวทางที่ผลักดันให้ผู้ประกอบการลดความจำเป็นในการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศ (4) สร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนของสินค้าและบริการในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หรือ มีอัตลักษณ์ของตนเอง การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่า (value chain) เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สุดท้ายก็จะทำให้นักท่องเที่ยวยอมจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวน้อย และมีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปยังธุรกิจในประเทศมากขึ้น (5) การลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการที่พัก คือ การส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เปียร์ ผลไม้ และ เนื้อสัตว์ ที่ผลิตในประเทศ (6) การสนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถาน การทำอาหารไทย หรือ การท่องเที่ยวตามวิถีชุมชน ดังปรากฏอยู่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) คือ การต่อยอดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและนำเสนอสินค้าและบริการที่ผูกโยงกับวิถีไทย

บทคัดย่อ

การสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคการท่องเที่ยวไม่สามารถเป็นไปอย่างเต็มศักยภาพจากหลายสาเหตุ รวมถึง ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว ที่เป็นรายได้จากการท่องเที่ยวที่ต้องสูญเสียไปเพื่อการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศ ผลจากการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจโครงสร้างการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางของผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง ใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว 37 จังหวัด จำนวน 1,284 ราย ในภาพรวมภาคการท่องเที่ยวไทยมีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 28.37 โดยที่ ธุรกิจการบริการที่พักมีส่วนร้อยละไหลร้อยละ 20.34 การบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร้อยละไหลร้อยละ 35.88 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละไหลร้อยละ 27.57 ในส่วนของผลจากการคำนวณจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.04 ในขณะที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวต่ำที่สุด คิดได้ร้อยละ 16.19 และ ร้อยละ 13.69 ตามลำดับ การศึกษาพบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูง เช่น เนื้อสัตว์ ยาและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง และ การบริการด้านธุรกิจ เป็นต้น ในด้านการประเมินรายได้ร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวและประเมินผลทางเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยว พบว่า การนำเข้าผลผลิตชั้นกลางมีผลให้เกิดขึ้นรายได้ร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 139,269.84 ล้านบาท สำหรับแนวทางสำหรับการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวเพื่อนำเอาส่วนที่ร้อยละไหลออกไปนอกประเทศกลับเข้ามาอยู่ในมือของผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศประกอบด้วย (1) การกำหนดธุรกิจเป้าหมายที่ชัดเจนมากกว่าจะเป็นมาตรการลดส่วนร้อยละไหลในภาพรวม (2) ส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการในประเทศกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (3) การใช้อาหารไทยหลักในการชักจูงนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (4) การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่า (value chain) เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (5) การส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เบียร์ ผลไม้ และ เนื้อสัตว์ ที่ผลิตในประเทศ และ (6) สนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถานการทำอาหารไทย หรือ การท่องเที่ยวตามวิถีชุมชน ดังปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) คือ การต่อยอดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและนำเสนอสินค้าและบริการที่ผูกโยงกับวิถีไทย

คำสำคัญ: ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

Abstract

The role of tourism for supporting the economic expansion in Thailand had been slowdown by the tourism leakage. The tourism leakage defined as tourism revenue which losses for imports of intermediate goods. By employing the primary data based on the survey of cost structure for 3 sectors; accommodations, restaurants, and goods and services of tourism related products in 8 tourism clusters. The sample size is 1,284 observations. The results shown that tourism leakage in Thailand equals to 28.37 percent of tourism revenues. The leakage in accommodation is 20.34 percent. For restaurants, and goods and services, the leakages are 35.88 percent and 27.57 percent. The leakage in Lanna cluster is 31.04 which records the highest tourism leakage among 8 tourism clusters. The lowest leakage were founded in royal coast cluster and world heritage cluster. The leakage of these two clusters are 16.19 percent and 13.69 percent, respectively. The tourism leakage accounted for 139,269.84 million baht in 2017. Then the recommendations are (1) set up the specific policy for the cluster and sector, (2) strengthen the linkage with domestic intermediate products, (3) promote Thai food campaign, (4) develop value chain for tourism related products, (5) use domestic inputs including beer, meat, fruit and soap, (6) promote cultural tourism and community based tourism.

Keywords: Tourism Leakage, Net Tourism Revenues, Tourism Cluster

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1: บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการย่อย	6
1.3 กรอบขั้นตอนการวิจัย	6
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	8
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	9
บทที่ 2: ทบทวนเอกสารและวรรณกรรม	11
2.1 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว	11
2.2 กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	26
บทที่ 3: การดำเนินการวิจัย	29
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม	48
3.4 การวัดระดับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว	50
3.5 การแปลผลข้อมูล	51
บทที่ 4: ผลการศึกษา	53
4.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	54
4.2 ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามธุรกิจและ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวม	62
4.3 ส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	77
4.4 ส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวของจังหวัดสำคัญทางการท่องเที่ยว	145
4.5 ปัจจัยที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว	151

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.6 รายได้ร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว และ ผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว	166
4.7 แนวทางในการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว	177
บทที่ 5: บทสรุปและข้อเสนอแนะ	183
5.1 บทสรุป	183
5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว	187
บรรณานุกรม	191
ภาคผนวก ก: แบบสอบถามสำหรับการประเมินส่วนร้อยละไหล	195

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1.1: เขตพัฒนาการท่องเที่ยวตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2551	2
ตารางที่ 1.1.2: จำนวนผู้เยี่ยมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	3
ตารางที่ 1.1.3: รายได้จากการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	4
ตารางที่ 2.1.1: งานวิจัยในอดีตที่ทำการประเมินส่วนร่วมร้อยละ 10 ของการท่องเที่ยว รวบรวมโดย Fernando et al. (2015)	14
ตารางที่ 2.1.2: ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากงานของ Lange (2011)	15
ตารางที่ 2.1.3: โครงสร้างของแหล่งที่มาสินค้าและบริการชั้นกลาง จากงานของ Anderson (2012)	16
ตารางที่ 2.1.4: สาเหตุของการเกิดส่วนร่วมร้อยละ 10 ของการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรม จากงานของ Anderson (2013)	17
ตารางที่ 2.1.5: ผลการศึกษาจากงานของ Galdon et al. (2013)	18
ตารางที่ 2.1.6: ผลการศึกษาจากงานของ Suryawardani et al. (2014)	20
ตารางที่ 2.1.7: ส่วนร่วมร้อยละ 10 ของการท่องเที่ยวจำแนกตามสาขาการผลิต จากงานของ Fernando et al. (2015)	20
ตารางที่ 2.1.8: ส่วนร่วมร้อยละ 10 ของการท่องเที่ยวจำแนกตามพื้นที่งานของ Fernando et al. (2015)	21
ตารางที่ 2.1.9: ส่วนร่วมร้อยละ 10 ของธุรกิจโรงแรมจากงานของ Terzioglu and Gokovali (2016)	24
ตารางที่ 2.1.10: สาเหตุของการนำเข้าสินค้าและบริการจาก งานของ Terzioglu and Gokovali (2016)	24
ตารางที่ 2.1.11: ส่วนร่วมร้อยละ 10 ของการท่องเที่ยวจากงานวิจัยในอดีต	26
ตารางที่ 3.1.1: ขอบเขตของสาขาการผลิต	30
ตารางที่ 3.1.2: การกำหนดตัวอย่างในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวแบบชั้นภูมิ ตามโครงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	34
ตารางที่ 3.1.3: การแจกแจงจำนวนตัวอย่างรายจังหวัด	35

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 3.1.4: โครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภคของผู้เยี่ยมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว จำแนกรายสาขาการผลิตปี 2558	36
ตารางที่ 3.1.5: การแจกแจงของจำนวนตัวอย่างตามโครงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	40
ตารางที่ 3.1.6: การกำหนดหัวข้อในการสอบถามเกี่ยวกับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว จากงานของ Alzboun (2014)	43
ตารางที่ 3.1.7: การกำหนดหัวข้อในการสอบถามเกี่ยวกับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว จากงานของ Suryawardani et at. (2014)	44
ตารางที่ 3.1.8: โครงสร้างการใช้สินค้าชั้นกลางของสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม	45
ตารางที่ 3.1.9: โครงสร้างการใช้สินค้าชั้นกลางของสาขาการโรงแรมและที่พัก	46
ตารางที่ 3.1.10: โครงสร้างการใช้สินค้าชั้นกลางของสาขาสินค้าและบริการ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	47
ตารางที่ 4.1.1: สถานประกอบการจำแนกตามธุรกิจ	54
ตารางที่ 4.1.2: สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	55
ตารางที่ 4.1.3: กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	56
ตารางที่ 4.1.4: กลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ จังหวัด	57
ตารางที่ 4.1.5: การแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของธุรกิจ	58
ตารางที่ 4.1.6: การแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของธุรกิจและประเภทของธุรกิจ	58
ตารางที่ 4.1.7: การแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของธุรกิจ และเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	58
ตารางที่ 4.1.8: การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มนักท่องเที่ยว	59
ตารางที่ 4.1.9: การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มนักท่องเที่ยวและประเภทธุรกิจ	60
ตารางที่ 4.1.10: การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มนักท่องเที่ยว เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ ประเภทธุรกิจ	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.1.11: การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามความเป็นเมืองท่องเที่ยว	62
ตารางที่ 4.1.12: การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามความเป็นเมืองท่องเที่ยวและประเภทธุรกิจ	62
ตารางที่ 4.2.1: สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจบริการที่พักใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	65
ตารางที่ 4.2.2: ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงสุด ในธุรกิจบริการที่พักใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	66
ตารางที่ 4.2.3: สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	69
ตารางที่ 4.2.4: ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงสุด ในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	70
ตารางที่ 4.2.5: สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	71
ตารางที่ 4.2.6: ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงสุด ในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	72
ตารางที่ 4.2.7: ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	73
ตารางที่ 4.2.8: ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากผลผลิตชั้นกลางที่สำคัญ	76
ตารางที่ 4.3.1: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	79
ตารางที่ 4.3.2: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว อารยธรรมล้านนา	80
ตารางที่ 4.3.3: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้า และบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว อารยธรรมล้านนา	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.3.4: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	83
ตารางที่ 4.3.5: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	85
ตารางที่ 4.3.6: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	87
ตารางที่ 4.3.7: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	88
ตารางที่ 4.3.8: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	90
ตารางที่ 4.3.9: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	91
ตารางที่ 4.3.10: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	93
ตารางที่ 4.3.11: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	95
ตารางที่ 4.3.12: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	96
ตารางที่ 4.3.13: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	98
ตารางที่ 4.3.14: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	99
ตารางที่ 4.3.15: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.3.16: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ การบริการที่พัก ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	104
ตารางที่ 4.3.17: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	105
ตารางที่ 4.3.18: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้า และบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	106
ตารางที่ 4.3.19: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	108
ตารางที่ 4.3.20: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	110
ตารางที่ 4.3.21: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	112
ตารางที่ 4.3.22: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	113
ตารางที่ 4.3.23: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้า และบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว อารยธรรมอีสานใต้	115
ตารางที่ 4.3.24: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	116
ตารางที่ 4.3.25: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	117
ตารางที่ 4.3.26: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ การบริการที่พัก ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	120
ตารางที่ 4.3.27: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.3.28: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	122
ตารางที่ 4.3.29: ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชน ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	124
ตารางที่ 4.3.30: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	126
ตารางที่ 4.3.31: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ การบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	128
ตารางที่ 4.3.32: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	129
ตารางที่ 4.3.33: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้า และบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	130
ตารางที่ 4.3.34: ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	132
ตารางที่ 4.3.35: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	133
ตารางที่ 4.3.36: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของ ธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม	136
ตารางที่ 4.3.37: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	137
ตารางที่ 4.3.38: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม	138

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.3.39: การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม	139
ตารางที่ 4.3.40: ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม	141
ตารางที่ 4.4.1: การนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พัก ในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต	146
ตารางที่ 4.4.2: การนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต	148
ตารางที่ 4.4.3: การนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง กับการท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต	150
ตารางที่ 4.5.1: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของสถานประกอบการ	152
ตารางที่ 4.5.2: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจ	154
ตารางที่ 4.5.3: สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ระหว่างประเภทธุรกิจ	155
ตารางที่ 4.5.4: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	156
ตารางที่ 4.5.5: สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ระหว่างเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	156
ตารางที่ 4.5.6: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก	158
ตารางที่ 4.5.7: สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก	158
ตารางที่ 4.5.8: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามขนาดธุรกิจ	160
ตารางที่ 4.5.9: สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ระหว่างขนาดธุรกิจ	160
ตารางที่ 4.5.10: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเมืองท่องเที่ยว	162

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.5.11: สถิติ t เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว ระหว่างเมืองท่องเที่ยว	162
ตารางที่ 4.6.1: อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	168
ตารางที่ 4.6.2: ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	168
ตารางที่ 4.6.3: รายได้ร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	169
ตารางที่ 4.6.4: รายได้สุทธิ (อุปสงค์สุทธิ) จากการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	169
ตารางที่ 4.6.5: ผลทางเศรษฐกิจจากส่วนร้อยละไหลการท่องเที่ยวปี 2558 และปี 2559	172
ตารางที่ 4.6.6: ผลทางเศรษฐกิจจากส่วนร้อยละไหลการท่องเที่ยว จำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี 2558	173
ตารางที่ 4.7.1: รายการผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว	181

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.3.1: กรอบขั้นตอนการวิจัยของโครงการย่อย	7
ภาพที่ 2.1.1: ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจโรงแรมและที่พักใน Zanzibar	16
ภาพที่ 2.1.2: ส่วนรื้อไหลจากการท่องเที่ยวในสาขาโรงแรมและที่พักในบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย	19
ภาพที่ 2.1.3: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวจาก Tennekoon and Rajaratne (2015)	22
ภาพที่ 2.1.4: ส่วนรื้อไหลและการเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิต จาก Tennekoon and Rajaratne (2015)	22
ภาพที่ 2.1.5: กรอบแนวคิดในการประเมินส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยว จากงานของ Alzboun et al. (2016)	23
ภาพที่ 2.1.6: ระดับการรื้อไหลของรายได้การท่องเที่ยวเขต Nyanga ประเทศซิมบับเว	25
ภาพที่ 2.2.1: กรอบแนวคิดในการประเมินรายได้รื้อไหลทางการท่องเที่ยวระดับเศรษฐกิจจุลภาค	27
ภาพที่ 4.2.1: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจ	74
ภาพที่ 4.3.1: ส่วนรื้อไหลการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	82
ภาพที่ 4.3.2: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	92
ภาพที่ 4.3.3: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	101
ภาพที่ 4.3.4: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	107
ภาพที่ 4.3.5: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	115
ภาพที่ 4.3.6: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	123
ภาพที่ 4.3.7: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	131
ภาพที่ 4.3.8: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม	140
ภาพที่ 4.3.9: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พัก	143
ภาพที่ 4.3.10: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม	143
ภาพที่ 4.3.11: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	143
ภาพที่ 4.3.12: ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	144
ภาพที่ 4.3.13: ระดับส่วนรื้อไหลการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	144
ภาพที่ 4.5.1: การแจกแจงส่วนรื้อไหลการท่องเที่ยวของสถานประกอบการ	152

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.7.1: แผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และส่วนรื้อไหล ทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พักใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	178
ภาพที่ 4.7.2: แผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และส่วนรื้อไหล ทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	179
ภาพที่ 4.7.3: แผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรื้อไหลทางการ ท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	180

บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการวางรากฐานและแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างสมดุลในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น พื้นที่กิจกรรม รูปแบบ และ กลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และการกระจายรายได้สู่ชุมชน หรือ “สร้างสมดุลยั่งยืน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึง” ส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การจัดตั้งเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขต ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการจ้างงาน ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว รวมถึง ผลการชักนำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของธุรกิจนอกภาคการท่องเที่ยว

แต่อย่างไรก็ตามการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวต้องเผชิญกับรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว (tourism leakage) ที่เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวไม่ส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในประเทศได้อย่างเต็มความสามารถ รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ ส่วนของรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ต้องสูญเสียไปให้กับเศรษฐกิจประเทศอื่นไม่ได้หมุนเวียนอยู่ในเศรษฐกิจของประเทศ มีสาเหตุจากโครงสร้างด้านต้นทุนการผลิตของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism related sector) มีการนำเข้าปัจจัยการผลิต สินค้าขั้นกลาง และ แรงงาน จากต่างประเทศจึงทำให้เกิดการสูญเสียรายได้ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวไปส่วนหนึ่ง โดยทั่วไปแล้ว รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีส่วนรั่วไหลเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่จะมีมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของสาขาการผลิตและโครงสร้างการผลิต

งานวิจัยในอดีตในต่างประเทศระบุว่า รายได้การท่องเที่ยวจะมีรายได้รั่วไหลอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึง ร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมดของการท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทย ยังไม่มีการศึกษาเพื่อประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวทั้งในภาพรวมและในระดับเศรษฐกิจจุลภาค ด้วยเหตุนี้ โครงการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาครายสาขาการบริการเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค ผลจากการประเมินรายได้ส่วนรั่วไหลจากการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคจะทำให้ทราบถึงระดับของรายได้รั่วไหลจากการท่องเที่ยวตามความเป็นจริง เป็นส่วนสำคัญในการประเมินผลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากภาคการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับสาขาการผลิต และ ในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการดำเนินธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากการลดรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว ในด้านของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลงานไปใช้ประกอบเป็น

แนวทางในการวางแผนนโยบายด้านการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความสมดุลด้านการกระจายรายได้ต่อไป

ข้อมูลในงานวิจัยได้จากข้อมูลปฐมภูมิในระดับจุลภาค คือ ระดับพื้นที่ และ ระดับสาขาการผลิต มีเป้าหมาย คือ ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว รวม 37 จังหวัด ที่ดำเนินธุรกิจการบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ ที่ครอบคลุมรายจ่ายของนักท่องเที่ยวร้อยละ 60.2 ของรายจ่ายนักท่องเที่ยวทั้งหมด ทำกำหนดจำนวนตัวอย่าง การแจกแจงกลุ่มตัวอย่าง และการระบุตัวอย่าง ตามกระบวนการทางสถิติ มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,284 ตัวอย่าง กำหนดแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างการผลิตของผู้ประกอบการในธุรกิจทั้ง 3 ประเภท อ้างอิงกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศปี 2553 เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางแต่ละรายการ และนำมาถ่วงน้ำหนักกับสัดส่วนการใช้ผลผลิตรายการดังกล่าวจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 ก็จะได้ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวที่แสดงถึง ร้อยละของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางเทียบกับการใช้ผลผลิตขั้นกลางทั้งหมด

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางที่หลากหลาย เหตุผลคือ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า คุณภาพของผลผลิตที่สูง ราคาที่ต่ำ และ เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงเหตุผลสำคัญอีกประการ คือ ไม่สามารถหาได้จากในประเทศ และ ไม่สามารถใช้ทดแทนผลผลิตขั้นกลางที่มีในประเทศได้ จึงทำให้ผู้ประกอบการในธุรกิจที่ต่างกัน ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต่างกัน และ ในจังหวัดที่ต่างกัน มีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางที่แตกต่างกันไปทั้งรายการของผลผลิตขั้นกลางและสัดส่วนของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง หากพิจารณาเพียงสัดส่วนการนำเข้าแล้วจะพบว่า สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางจะมีค่าสูง สัดส่วนของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางเฉลี่ยของธุรกิจการบริการที่พักคือร้อยละ 40.78 ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 43.32 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวร้อยละ 36.48 นับได้ว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางในสัดส่วนที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยก่อนหน้า

การคำนวณส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง และ สัดส่วนการใช้ผลผลิตขั้นกลางในโครงสร้างการผลิต พบว่า ผลการคำนวณส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว ในภาพรวมมีค่าเท่ากับร้อยละ 28.37 โดยที่ ธุรกิจการบริการที่พักมีส่วนร้อยละ 20.34 การบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร้อยละ 35.88 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละ 27.57 ในส่วนของผลจากการคำนวณจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.04 ในขณะที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรมมีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวต่ำที่สุด คิดได้ร้อยละ 16.19 และ ร้อยละ 13.69 ตามลำดับ สำหรับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นจะมีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

เมื่อจำแนกตามธุรกิจจะยังคงพบว่า ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด ในบรรดาส່วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นทั้งหมด ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และ ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.08 และ ร้อยละ 34.55 ตามลำดับ สำหรับธุรกิจสินค้าและบริการนั้น ผลการคำนวณส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า เป็นธุรกิจที่มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวที่แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจนี้ต่ำ ประกอบด้วย เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก (ร้อยละ 6.65) เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง (ร้อยละ 5.52) และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ (ร้อยละ 4.92) ในขณะที่ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นมีค่าที่สูง (มากกว่าร้อยละ 20) ผลการศึกษายังแสดงถึง ผลของปัจจัยที่มีผลต่อส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว กล่าวคือ ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก และ ขนาดธุรกิจ เป็นสาเหตุทำให้เกิดความแตกต่างของส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความเมืองท่องเที่ยวไม่มีผลต่อส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ

แม้ว่าผู้ประกอบการในแต่ละธุรกิจจะมีการนำเข้าผลิตชั้นกลางที่หลากหลายและมีสัดส่วนในการนำเข้าไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละรายการ แต่เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวของแต่ละผลผลิต กลับพบว่า ทั้ง 3 ธุรกิจจะมีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการเท่านั้นที่มีส่วนในส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูง กล่าวคือ ผลการศึกษา พบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูง เช่น เนื้อสัตว์ ยาและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง และการบริการด้านธุรกิจ เป็นต้น และ เพื่อเป็นการระบุว่า ผลผลิตชั้นกลางรายการใดเป็นผลผลิตที่มีศักยภาพในการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว จึงได้จัดทำแผนภาพการกระจายระหว่างสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการธุรกิจทั้ง 3 สาขา เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการคัดเลือกผลผลิตชั้นกลางรายการที่จะมีศักยภาพในการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวได้มาก ทำให้พบรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น ผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ผลไม้ ผักไร่ ข้าวสาร สินค้าบริโภคอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ในส่วนของผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพสูงในการลดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ เบียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ การบริการอื่นๆ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การค้าปลีก และการขนส่งทางอากาศ

ในด้านของการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวและประเมินผลทางเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยว พบว่า การนำเข้าผลผลิตขั้นกลางมีผลให้เกิดขึ้นรายได้รั่วทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าเท่ากับ 139,269.84 ล้านบาท โดยที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็น 67,745.09 ล้านบาท ในขณะที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว น้อย รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวนี้เมื่อนำไปคำนวณเป็นรายได้สุทธิจากท่องเที่ยวจะพบว่า รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวส่งผลให้อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงไม่มากนักจะมีเพียงเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันที่ผลของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงจากร้อยละ 29.18 เหลือร้อยละ 21.35 หรืออุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงร้อยละ 7.83

ผลจากการศึกษาของโครงการย่อยนี้ สรุปได้ว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของภาคการท่องเที่ยวไทยในระดับเศรษฐกิจจุลภาคไม่ได้อยู่ในระดับที่สูง เกิดจากการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางเพียงไม่กี่รายการ โดยมีความแตกต่างกันของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นสัดส่วนการนำเข้าผลผลิต โครงสร้างการผลิต ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ กลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวส่งผลให้มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวเป็นต้นเหตุให้ผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ เช่น เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ด้วยเหตุนี้ จึงมีความสำคัญในการกำหนดมาตรการในลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวเพื่อให้รายได้ที่รั่วไหลออกไปกลับเข้ามาหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจต่อไป

ผลจากการศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังนี้ (1) การลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ จึงควรที่จะมีการระบุธุรกิจเป้าหมายที่ชัดเจนมากกว่าจะเป็นมาตรการลดส่วนรั่วไหลในภาพรวม ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของมาตรการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวเฉพาะเขตพัฒนาการท่องเที่ยว หรือ เฉพาะธุรกิจที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อให้มีการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิผลมากที่สุด (2) ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากทางปฏิบัติจะเกิดขึ้น พฤติกรรมและความจำเป็นของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางของผู้ประกอบการ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสามารถลดลงได้ด้วยการส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการในประเทศกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยการสร้างความเชื่อมโยงกับผลผลิตขั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว อันประกอบด้วย ผลผลิตขั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ผลไม้ ผักไร่ ข้าวสาร สินค้าบริโภคอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ในส่วนของผลผลิตขั้นกลางที่มีศักยภาพสูงในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ เบียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง สุรา บันได วิกส์ ไวน์ และสุราอื่นๆ การบริการ

อื่นๆ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การค้าปลีก และ การขนส่งทางอากาศ (3) การลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่มทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การใช้อาหารไทยหลักในการชักจูงนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เนื่องจากการประกอบอาหารไทยจะต้องมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศมากเป็นแนวทางที่ผลักดันให้ผู้ประกอบการลดความจำเป็นในการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศ (4) สร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนของสินค้าและบริการในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หรือ มีอัตลักษณ์ของตนเอง การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่า (value chain) เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สุดท้ายก็จะทำให้นักท่องเที่ยวยอมจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวน้อย และมีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปยังธุรกิจในประเทศมากขึ้น (5) การลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก คือ การส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เปียรี ผลไม้ และ เนื้อสัตว์ ที่ผลิตในประเทศ (6) การสนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถาน การทำอาหารไทย หรือ การท่องเที่ยวตามวิถีชุมชน ดังปรากฏอยู่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) คือ การต่อยอดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและนำเสนอสินค้าและบริการที่ผูกโยงกับวิถีไทย

บทคัดย่อ

การสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคการท่องเที่ยวไม่สามารถเป็นไปอย่างเต็มศักยภาพจากหลายสาเหตุ รวมถึง ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยว ที่เป็นรายได้จากการท่องเที่ยวที่ต้องสูญเสียไปเพื่อการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศ ผลจากการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจโครงสร้างการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางของผู้ประกอบการในธุรกิจบริการที่พัก ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง ใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว 37 จังหวัด จำนวน 1,284 ราย ในภาพรวมภาคการท่องเที่ยวไทยมีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวร้อยละ 28.37 โดยที่ ธุรกิจบริการที่พักมีส่วนร้อยละ 20.34 การบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร้อยละ 35.88 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละ 27.57 ในส่วนของผลจากการคำนวณจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.04 ในขณะที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม มีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวต่ำที่สุด คิดได้ร้อยละ 16.19 และ ร้อยละ 13.69 ตามลำดับ การศึกษาพบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวสูง เช่น เนื้อสัตว์ ยาและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง และ การบริการด้านธุรกิจ เป็นต้น ในด้านของการประเมินรายได้ร้อยละของการท่องเที่ยวและประเมินผลทางเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยว พบว่า การนำเข้าผลผลิตชั้นกลางมีผลให้เกิดขึ้นรายได้ร้อยละทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 139,269.84 ล้านบาท สำหรับแนวทางสำหรับการลดส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวเพื่อนำเอาส่วนที่ร้อยละไหลออกไปนอกประเทศกลับเข้ามาอยู่ในมือของผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศ ประกอบด้วย (1) การกำหนดธุรกิจเป้าหมายที่ชัดเจนมากกว่าจะเป็นมาตรการลดส่วนร้อยละในภาพรวม (2) ส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการในประเทศกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (3) การใช้อาหารไทยหลักในการชักจูงนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (4) การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่า (value chain) เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (5) การส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เบียร์ ผลไม้ และ เนื้อสัตว์ ที่ผลิตในประเทศ และ (6) สนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถาน การทำอาหารไทย หรือ การท่องเที่ยวตามวิถีชุมชน ดังปรากฏอยู่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) คือ การต่อยอดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและนำเสนอสินค้าและบริการที่ผูกโยงกับวิถีไทย

คำสำคัญ: ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยว รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

Abstract

The role of tourism for supporting the economic expansion in Thailand had been slowdown by the tourism leakage. The tourism leakage defined as tourism revenue which losses for imports of intermediate goods. By employing the primary data based on the survey of cost structure for 3 sectors; accommodations, restaurants, and goods and services of tourism related products in 8 tourism clusters. The sample size is 1,284 observations. The results shown that tourism leakage in Thailand equals to 28.37 percent of tourism revenues. The leakage in accommodation is 20.34 percent. For restaurants, and goods and services, the leakages are 35.88 percent and 27.57 percent. The leakage in Lanna cluster is 31.04 which records the highest tourism leakage among 8 tourism clusters. The lowest leakage were founded in royal coast cluster and world heritage cluster. The leakage of these two clusters are 16.19 percent and 13.69 percent, respectively. The tourism leakage accounted for 139,269.84 million baht in 2017. Then the recommendations are (1) set up the specific policy for the cluster and sector, (2) strengthen the linkage with domestic intermediate products, (3) promote Thai food campaign, (4) develop value chain for tourism related products, (5) use domestic inputs including beer, meat, fruit and soap, (6) promote cultural tourism and community based tourism.

Keywords: Tourism Leakage, Net Tourism Revenues, Tourism Cluster

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2555 - 2559) ที่สิ้นสุดไปแล้ว และมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560 - 2564) เพื่อบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้ก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่มีความมั่นคงและยั่งยืน สอดคล้องตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) สำหรับแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 ในปัจจุบันนี้มีสาระสำคัญ คือ การให้ความสำคัญกับการวางรากฐานและแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างสมดุลในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น พื้นที่ กิจกรรม รูปแบบ และ กลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และการกระจายรายได้สู่ชุมชน หรือ “สร้างสมดุล ยั่งยืน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึง”

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้จึงได้มีการใช้เขตพัฒนาการท่องเที่ยว หรือ คลัสเตอร์กลุ่มจังหวัด ตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติปี 2551 มาใช้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 27 มีนาคม 2558 จำนวน 5 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ วันที่ 12 พฤษภาคม 2559 จำนวน 3 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ตารางที่ 1.1.1 ประกอบด้วย เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม มีจังหวัดที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 37 จังหวัด เขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขตนี้นำมาใช้เป็นกลยุทธ์การพัฒนาเชิงพื้นที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยว และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการแบ่งตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ตารางที่ 1.1.1

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2551

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	จังหวัด
เขต 1 อารยธรรมล้านนา	เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง และ พะเยา
เขต 2 ฝั่งทะเลตะวันตก	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ ระนอง
เขต 3 ฝั่งทะเลตะวันออก	ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และ ตราด
เขต 4 อันดามัน	ภูเก็ต กระบี่ พังงา ตรัง และ สตูล
เขต 5 อารยธรรมอีสานใต้	นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และ อุบลราชธานี
เขต 6 วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี อ่างทอง และ สิงห์บุรี
เขต 7 วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	หนองคาย เลย บึงกาฬ มุกดาหาร และ นครพนม
เขต 8 มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	สุโขทัย พิษณุโลก ตาก และ กำแพงเพชร

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การดำเนินงานแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2559 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก 70.04 ล้านคนในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 103.40 ล้านคน และ 121.18 ล้านคน ในปี 2557 และ ปี 2559 ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นที่เกิดขึ้นนี้เป็นการเพิ่มขึ้นของผู้เยี่ยมชมทั้งในส่วนของผู้เยี่ยมชมชาวไทยและผู้เยี่ยมชมชาวต่างชาติ แสดงดังตารางที่ 1.1.2 ผลที่ตามมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เยี่ยมชม คือ การขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศที่เกิดขึ้นจากรายจ่ายของผู้เยี่ยมชม ณ จุดหมายปลายทาง ตารางที่ 1.1.3 แสดงถึงรายได้จากการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขต ที่มีการขยายตัวเพิ่มอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2559 แม้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าว เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ด้านสังคมและการเมืองหลายด้านก็ตาม การขยายตัวของการท่องเที่ยวส่งผลต่อเศรษฐกิจในระดับสาขาการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือเศรษฐกิจในระดับเศรษฐกิจจุลภาคอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รายได้จากภาคการท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (final demand) ในสาขาการผลิตผ่านเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตทั้งที่มีความเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นำมาซึ่งการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการจ้างงาน ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว รวมถึง ผลการชักนำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของธุรกิจนอกภาคการท่องเที่ยว

ตารางที่ 1.1.2
จำนวนผู้เยี่ยมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

หน่วย: ล้านคน

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	จำนวนผู้เยี่ยมเยือน							เฉลี่ย
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	
อารยธรรมล้านนา	8.12	9.36	11.39	12.02	13.84	14.85	15.40	12.14
ฝั่งทะเลตะวันตก	8.08	9.63	11.03	11.70	12.37	12.94	13.42	11.31
ฝั่งทะเลตะวันออก	16.74	18.02	19.76	20.71	20.44	22.13	27.10	20.70
อันดามัน	10.32	14.67	17.70	20.26	22.96	25.70	26.53	19.73
อารยธรรมอีสานใต้	9.57	10.95	11.76	12.94	13.33	14.52	15.30	12.62
ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	10.02	8.57	10.13	10.46	11.11	12.07	12.44	10.68
วิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	4.41	5.08	5.68	6.60	6.82	7.82	8.13	6.36
มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	4.55	4.54	5.53	6.08	6.37	6.78	7.10	5.85
รวม 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	70.04	77.92	89.59	97.21	103.40	112.67	121.18	96.00

หน่วย: ล้านคน

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย							เฉลี่ย
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	
อารยธรรมล้านนา	5.98	6.79	8.54	9.01	10.58	11.31	11.78	9.14
ฝั่งทะเลตะวันตก	7.24	8.57	9.65	10.21	10.85	11.35	11.81	9.95
ฝั่งทะเลตะวันออก	10.73	11.20	12.05	12.54	13.00	14.14	17.39	13.01
อันดามัน	4.06	5.98	7.53	8.27	8.72	9.39	9.68	7.66
อารยธรรมอีสานใต้	9.32	10.70	11.47	12.63	13.01	14.18	14.94	12.32
ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	8.00	7.08	7.93	8.14	8.64	9.52	9.82	8.45
วิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	4.09	4.78	5.00	5.83	6.03	6.99	7.27	5.71
มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	4.14	4.22	5.00	5.53	5.81	6.19	6.48	5.34
รวม 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	52.24	59.31	67.17	72.15	76.64	83.06	89.19	71.39

หน่วย: ล้านคน

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ							เฉลี่ย
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	
อารยธรรมล้านนา	2.14	2.57	2.85	3.01	3.26	3.54	3.61	3.00
ฝั่งทะเลตะวันตก	0.84	1.06	1.38	1.49	1.52	1.59	1.60	1.35
ฝั่งทะเลตะวันออก	6.01	6.82	7.71	8.17	7.44	7.98	9.72	7.69
อันดามัน	6.26	8.69	10.17	11.98	14.23	16.31	16.85	12.07
อารยธรรมอีสานใต้	0.25	0.25	0.29	0.32	0.32	0.34	0.35	0.30
ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	2.02	1.49	2.20	2.32	2.46	2.55	2.61	2.24
วิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	0.32	0.30	0.68	0.77	0.78	0.83	0.86	0.65
มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	0.40	0.32	0.53	0.56	0.57	0.60	0.62	0.51
รวม 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	17.80	18.61	22.43	25.05	26.76	29.61	32.00	24.61

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 1.1.3
รายได้จากการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

หน่วย: ล้านบาท

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	รายได้ผู้เยี่ยมเยือน							เฉลี่ย
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	
อารยธรรมล้านนา	68,961.6	88,993.7	103,209.6	83,770.8	98,837.3	110,674.4	151,146.3	100,799.1
ฝั่งทะเลตะวันตก	28,938.5	52,470.5	57,491.1	50,127.5	53,626.0	57,934.7	76,290.1	53,839.8
ฝั่งทะเลตะวันออก	167,402.1	166,510.6	227,653.0	151,826.0	151,112.8	186,141.0	393,341.9	206,283.9
อันดามัน	274,036.3	274,588.0	532,753.4	353,464.1	375,031.4	443,267.0	856,549.5	444,241.4
อารยธรรมอีสานใต้	16,277.4	19,396.9	21,540.7	23,428.1	24,367.4	27,498.6	31,270.2	23,397.1
ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	17,100.0	14,350.1	22,043.2	18,104.3	19,615.3	21,737.1	29,398.3	20,335.5
วิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	6,891.6	10,724.6	12,458.2	10,407.8	10,970.7	12,897.8	15,204.7	11,365.0
มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	8,692.0	9,514.7	14,267.2	13,014.3	13,895.3	15,549.5	18,350.7	13,326.2
รวม 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	588,299.6	636,549.0	990,023.7	704,142.9	747,456.2	875,700.0	1,571,551.7	873,389.0

หน่วย: ล้านบาท

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	รายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย							เฉลี่ย
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	
อารยธรรมล้านนา	46,300.9	59,975.9	76,678.0	56,389.0	68,335.4	75,865.1	115,301.5	71,263.7
ฝั่งทะเลตะวันตก	22,398.2	37,169.0	46,043.8	37,899.3	40,846.7	43,965.5	61,699.3	41,431.7
ฝั่งทะเลตะวันออก	102,423.5	124,361.0	140,046.0	55,600.4	57,155.7	64,284.1	239,138.9	111,858.5
อันดามัน	149,366.1	239,737.4	297,995.3	78,345.7	79,961.8	87,643.3	475,558.5	201,229.7
อารยธรรมอีสานใต้	15,559.1	18,624.3	20,686.9	22,463.7	23,376.9	26,434.5	30,129.9	22,467.9
ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	13,555.2	11,644.2	17,025.5	12,845.8	13,942.3	15,542.7	22,945.7	15,357.3
วิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	6,417.6	10,261.3	11,619.4	9,394.1	9,922.9	11,749.8	13,981.5	10,478.1
มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	8,568.9	9,455.4	12,750.3	12,888.7	13,765.4	15,406.9	18,197.1	13,004.7
รวม 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	364,589.5	511,228.6	622,845.3	285,826.6	307,307.2	340,891.8	976,952.5	487,091.6

หน่วย: ล้านบาท

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	รายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ							เฉลี่ย
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	
อารยธรรมล้านนา	22,660.7	29,017.7	26,531.5	27,381.8	30,501.9	34,809.3	35,844.8	29,535.4
ฝั่งทะเลตะวันตก	6,540.3	15,301.6	11,447.3	12,228.2	12,779.3	13,969.2	14,590.8	12,408.1
ฝั่งทะเลตะวันออก	64,978.6	42,149.6	87,607.0	96,225.6	93,957.2	121,856.9	154,203.0	94,425.4
อันดามัน	124,670.2	34,850.6	234,758.1	275,118.5	295,069.6	355,623.6	380,991.0	243,011.7
อารยธรรมอีสานใต้	718.3	772.6	853.7	964.4	990.5	1,064.1	1,140.3	929.1
ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	3,544.8	2,705.9	5,017.7	5,258.5	5,673.0	6,194.4	6,452.6	4,978.1
วิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	474.0	463.3	838.8	1,013.7	1,047.8	1,148.0	1,223.2	887.0
มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	1,106.5	850.8	1,516.8	1,584.6	1,650.7	1,807.7	1,882.4	1,485.6
รวม 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	223,710.1	125,320.5	367,178.4	418,316.2	440,149.1	534,808.2	594,599.2	386,297.4

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

การขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวต้องเผชิญกับรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว (tourism leakage) ที่เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวไม่ส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในประเทศได้อย่างเต็มความสามารถ รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ ส่วนของรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ต้องสูญเสียไปให้กับเศรษฐกิจประเทศอื่นไม่ได้หมุนเวียนอยู่ในเศรษฐกิจของประเทศ มีสาเหตุจากโครงสร้างด้านต้นทุนการผลิตของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (tourism related sector) มีการนำเข้าปัจจัยการผลิต สินค้าชิ้นกลาง และ แรงงาน จากต่างประเทศจึงทำให้เกิดการสูญเสียรายได้ที่รับจากการท่องเที่ยวไปส่วนหนึ่ง โดยทั่วไปแล้ว รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีส่วนรั่วไหลเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่จะมีมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของสาขาการผลิตและโครงสร้างการผลิต ส่วนใหญ่ประกอบด้วย รายจ่ายของสินค้านำเข้า กำไรของธุรกิจหรือบริษัทข้ามชาติ ค่าจ้างแรงงานชาวต่างชาติ ต้นทุนค่าขนส่งและสายการบินต่างชาติ และ การชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศของรัฐบาล มีการศึกษาเชิงประจักษ์จำนวนมากได้กล่าวถึง รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว เช่น Brown (1998) Mbaiwa (2005) และ Sanbrook (2010) ที่พิสูจน์และมีความเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้กับประเทศมากนัก เช่นเดียวกับ UNCTAD (2010) ที่สรุปว่าผลประโยชน์จากรายได้การท่องเที่ยวลดลงอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลจากการเกิดรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว Sinclair (1991) Kersten (1997) และ Wheat (1998) ประมาณการรายได้รั่วไหลจากการท่องเที่ยวในประเทศกำลังพัฒนา พบว่า รายได้การท่องเที่ยวจะมีรายได้รั่วไหลอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมดของการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะเป็นการรั่วไหลในส่วนของ การนำเข้าสินค้าและบริการเพื่อการผลิตและการบริโภค ที่พัก บริษัทนำเที่ยว สายการบิน และ อื่นๆ นอกจากนี้ Maurer et al. (1992) และ Wheat (1998) สรุปว่า ประเทศกำลังพัฒนาที่มีการท่องเที่ยวแบบหรูหรา (luxury tourism) จะมีสูง นอกจากนี้ Vanhove (2004) และ Cernat and Gourdon (2007) แสดงให้เห็นว่า รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว ซึ่งระดับของส่วนรั่วไหลของรายได้จากการท่องเที่ยวจะมีความขนาดที่แตกต่างกันไปตามโครงสร้างการผลิตของสาขาการผลิตต่างๆ รวมถึง ความแตกต่างของรูปแบบการท่องเที่ยวก็จะมีผลทำให้ระดับของรายได้รั่วไหลจากการท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันไป

แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลจากการท่องเที่ยวในส่วนมากจะไม่มีกล่าวถึงส่วนของรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคในระดับธุรกิจจึงไม่สามารถแสดงถึงผลประโยชน์ที่แท้จริงที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวต่อประเทศได้ หรือ อาจทำให้การประเมินผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวมีค่าที่สูงเกินจริง ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับ

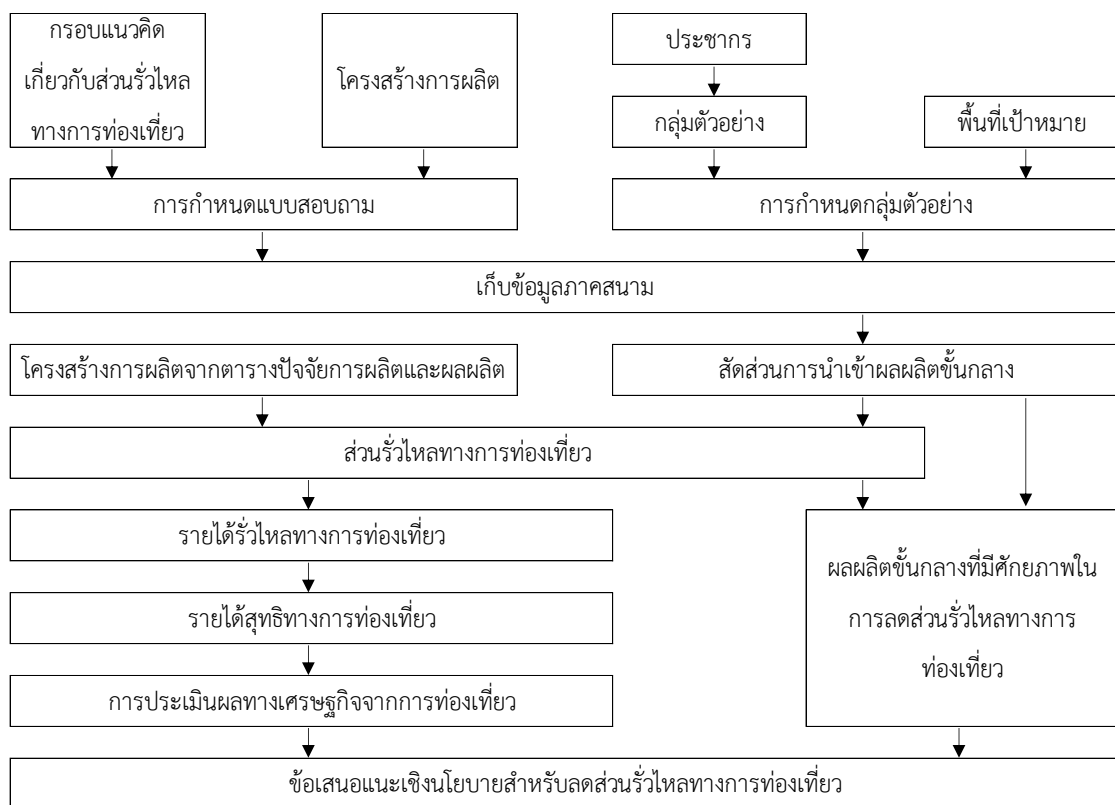
เศรษฐกิจจุลภาคเพื่อใช้สำหรับการประเมินผลกระทบที่แท้จริงของภาคการท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการย่อย

1. เพื่อประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาครายสาขาการบริการ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค

1.3 กรอบขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้โครงการย่อยบรรลุวัตถุประสงค์จะกรอบขั้นตอนการวิจัยดังภาพที่ 1.3.1 งานจะเริ่มจากการกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการกำหนดแบบสอบถาม ในเวลาเดียวกันก็จะทำการกำหนดประชากรเพื่อทำการสุ่มตัวอย่างให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ถูกต้องตามหลักสถิติ และ การระบุพื้นที่เป้าหมายที่ถูกเลือก เมื่อกำหนดแบบสอบถามและกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นที่เรียบร้อยแล้วก็จะทำการรวบรวมข้อมูลภาคสนามเพื่อใช้ในการคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว เมื่อคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคแล้วก็นำผลที่ได้ไปใช้ใน 2 ส่วน คือ (1) การคำนวณรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว สำหรับการคำนวณรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวและการประเมินผลจากเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว และ (2) การระบุผลผลิตขั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว สุดท้าย ก็จะนำเอาผลทั้งสองส่วนมาใช้เพื่อหาข้อสรุปและจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการลดส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยงและส่งเสริมความสมดุลของการกระจายรายได้ต่อไป

ภาพที่ 1.3.1: กรอบขั้นตอนการวิจัยของโครงการย่อย

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่ไหลออกไปนอกประเทศไทย เนื่องจากผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตและสินค้าชั้นกลางจากต่างประเทศ ในแผนงานนี้ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจะครอบคลุมส่วนรั่วไหลที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายภายในของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เกิดขึ้น ณ จุดหมายปลายทาง ที่เรียกว่า ส่วนรั่วไหลภายใน (internal leakages) ไม่นับรวมส่วนรั่วไหลก่อนเดินทางหรือไม่เกิดขึ้น ณ จุดหมายปลายทาง ที่เรียกว่า ส่วนรั่วไหลภายนอกและส่วนรั่วไหลที่มองไม่เห็น (external and invisible leakages)

รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ มูลค่าของรายได้จากการท่องเที่ยวที่ไหลออกไปนอกประเทศไทย คำนวณได้จากผลคูณระหว่างรายได้จากการท่องเที่ยวกับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวระดับเศรษฐกิจจุลภาค คือ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวตาม นิยามขั้นต้นวัดในระดับพื้นที่ และ ระดับสาขาการผลิต ระดับพื้นที่จะครอบคลุม 8 เขตพัฒนาการ ท่องเที่ยวตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติปี 2551 สำหรับระดับสาขาการผลิตจะ ครอบคลุมสาขาการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวซึ่งในแผนงานนี้จะประกอบด้วยสาขาการบริการ อาหารและเครื่องดื่ม สาขาการบริการที่พัก และ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มี ลักษณะเฉพาะ

รายได้จากการท่องเที่ยวสุทธิ คือ รายได้จากการท่องเที่ยวหลังหักรายได้ร่วไหลทางการ ท่องเที่ยว

การกระจายรายได้ คือ การแจกแจงรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างเศรษฐกิจในประเทศกับ เศรษฐกิจต่างประเทศ เป็นส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวที่หมุนเวียนในประเทศ และ ส่วนของรายได้ จากการท่องเที่ยวที่ไหลออกนอกประเทศจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง โดยการสร้างความสมดุลใน แผนงานนี้ คือ การลดรายได้ร่วไหลเพื่อนำกลับเข้ามาหมุนเวียนในเศรษฐกิจในประเทศ แต่ยังคงมีรายได้ใน ส่วนที่ร่วไหลออกนอกประเทศบางส่วนที่ไม่สามารถลดได้คงอยู่

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยจะกำหนดเนื้อหาของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมส่วนร่วไหลที่เกิดขึ้นจาก การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เกิดขึ้น ณ จุดหมายปลายทาง ที่เรียกว่า ส่วน ร่วไหลภายใน ไม่นับรวมส่วนร่วไหลก่อนเดินทางหรือไม่เกิดขึ้น ณ จุดหมายปลายทาง ที่เรียกว่า ส่วน ร่วไหลภายนอกและส่วนร่วไหลที่มองไม่เห็น มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อประเมิน สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางตามโครงสร้างการผลิตของผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ 3 สาขา คือ ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจการบริการที่พัก และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวอ้างอิงจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 มีพื้นที่การวิจัย คือ แหล่งท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติปี 2551 และมีระยะเวลาใน การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากผู้ประกอบการตั้งแต่เมษายน 2561 ถึง ธันวาคม 2561 จากผู้ประกอบการ ทั้งสิ้น 1,200 ราย เพื่อคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวและรายได้ร่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวม จำแนกรายสาขาการผลิต และ จำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

การประเมินรายได้ส่วนร้อยละจากการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคจะทำให้ทราบถึงระดับของรายได้ร้อยละจากการท่องเที่ยวตามความเป็นจริง เป็นส่วนสำคัญในการประเมินผลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากภาคการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับสาขาการผลิต และ ในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการดำเนินธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากการลดรายได้ร้อยละจากการท่องเที่ยว ในด้านของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลงานไปใช้ประกอบเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายด้านการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความสมดุลด้านการกระจายรายได้ต่อไป

บทที่ 2

การทบทวนเอกสาร และ วรรณกรรม

บทนี้จะแสดงถึงการทบทวนเอกสารและวรรณกรรม เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินส่วนร่ำไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัยต่อไป บทนี้จะประกอบด้วยหัวข้อ คือ

- 2.1) แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินส่วนร่ำไหลทางการท่องเที่ยว
- 2.2) กรอบแนวคิดในการวิจัย

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินส่วนร่ำไหลทางการท่องเที่ยว

การวัดระดับส่วนร่ำไหลทางการท่องเที่ยวจะอาศัยวิธีของค่านวนส่วนร่ำไหลทางการท่องเที่ยวของ Unluonen et al. (2011) และ Surayawardini et al. (2014) โดยแบ่งรายรับจากการท่องเที่ยว (tourism receipts: TR) ออกเป็น 2 ส่วน คือ ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (total personal expenditure: PE) และ ค่าธรรมเนียมต่างๆ หรือ ค่าใช้จ่ายในส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หรือ ค่าแพ็คเกจทัวร์ (fees: PT) หรือ

$$TR = PE + PT$$

ในส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลแบ่งได้เป็นรายการตามโครงสร้างรายจ่ายผู้เยี่ยมเยือนปี 2558 ใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวจำแนกรายสาขาการผลิตทั้งสิ้น 13 รายการ หรือ

$$PE = \sum (ET_i)$$

โดยที่ ET_i คือ รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือนรายการที่ i และ $i = 1, 2, \dots, 13$

รายได้จากการท่องเที่ยวส่วนหนึ่งจะถูกนำไปใช้เพื่อการนำเข้าปัจจัยการผลิต เรียกว่า รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 8 กลุ่ม คือ รายจ่ายรวมของการนำเข้าสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคและการลงทุน (LM1) รายจ่ายรวมในส่วนของการจ้าง ใบอนุญาต การถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือ ค่าลิขสิทธิ์ (LM2) รายจ่ายค่าธรรมเนียมธนาคารและบัตรเครดิตของธนาคารต่างประเทศ (LM3) เงินฝากและเงินส่งกลับของลูกค้าชาวต่างชาติ (LM4) รายจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ต่างประเทศ (LM5) รายจ่ายในการฝึกอบรมบุคลากรในต่างประเทศ (LM6) รายจ่ายเพื่อส่งเสริมการขายในตลาดต่างประเทศโดยกองทุนสาธารณะ (public funds) (LM7) และ รายจ่ายเพื่อส่งเสริมการขายในตลาดต่างประเทศโดยองค์กรเอกชน (LM8)

รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ รายได้รั่วไหลจากการนำเข้า (import leakage: LM) รายได้รั่วไหลจากความล่าช้า (delayed leakage: LD) และ รายได้รั่วไหลที่มองไม่เห็น (invisible leakage: LI) ดังนี้

$$L = LM + LD + LI$$

รายได้รั่วไหลจากความล่าช้า เป็นส่วนของรายได้รั่วไหลที่ไม่ได้ไหลออกจากประเทศโดยทันที ยังคงหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศ รายได้รั่วไหลจากความล่าช้าประกอบด้วยภาษีและเงินออมของผู้ประกอบการและลูกค้า โดยรายได้รั่วไหลจากความล่าช้าคำนวณได้ดังนี้

$$LD = TR [(ds/GDP) + ((T_{tf} + VAT)/T_{ns})]$$

โดยที่ ds คือ การออมภายในประเทศ GDP คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ T_{tf} คือ ภาษีทางตรงที่จัดเก็บจากภาคการท่องเที่ยว VAT คือ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากภาคการท่องเที่ยว และ T_{ns} คือ รายรับรวมของภาคการท่องเที่ยว

ในส่วนของรายได้รั่วไหลที่มองไม่เห็นนั้นเป็นส่วนที่เป็นส่วนที่ไม่สามารถวัดได้ ประกอบด้วย ค่าเสื่อมของทุนในธุรกิจการท่องเที่ยว หรือ ความเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

เมื่อสามารถประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวได้แล้ว จะนำมาใช้สำหรับการคำนวณรายรับสุทธิจากการท่องเที่ยว (net tourism receipts: NTR) ที่คำนวณได้จากรายรับจากการท่องเที่ยวหักรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวรวม (total tourism leakage: L) หรือ

$$NTR = TR - L$$

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวที่ทำการประเมินส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับจุลภาคจะเกี่ยวข้องกับการประเมินระดับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของสาขาการผลิตใดสาขาการผลิตหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในกิจกรรมการท่องเที่ยวใดท่องเที่ยวหนึ่ง ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง หรือ ในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง Fernando et al. (2015) รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากพื้นที่ต่างๆ ที่ใช้วิธีการคำนวณและรายการที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างกัน (ตารางที่ 2.1.1) ข้อสังเกต คือ งานวิจัยส่วนใหญ่จะใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต และแบบจำลองต่างๆ เป็นเครื่องมือในการประเมินส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

การประเมินระดับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของสาขาการผลิตใดสาขาการผลิตหนึ่งเกือบทั้งหมดจะเป็นงานศึกษาเชิงประจักษ์ที่วัดรายได้รั่วไหลจากการท่องเที่ยวในสาขาการโรงแรมและที่พัก ซึ่งงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่า รายได้การท่องเที่ยวของสาขาโรงแรมและที่พักจะมีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่สูง Telfer and Wall (2000) อธิบายว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในสาขาโรงแรมและที่พักจะมีแนวโน้มของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่สูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของโรงแรมหรูหรานี้ เนื่องจากโรงแรมเหล่านี้จะเป็นต้องมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง เช่น อาหาร สุรา ไวน์ เครื่องหอม และ เครื่องนอนที่มีคุณภาพสูง ที่ไม่สามารถผลิตเองได้ในประเทศ เช่นเดียวกับข้อสรุปของ Weaver and Lawton (2002) ในงานของ Suchanek (2000) ได้พบว่า มากกว่าร้อยละ 50 ของรายได้ของโรงแรมที่มีการดำเนินงานแบบ all-inclusive เป็นส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้เข้าพักในโรงแรมแบบนี้มีแนวโน้มที่จะพักอยู่ในโรงแรมตลอดเวลาจึงทำให้ธุรกิจอื่นมีโอกาสรายได้น้อยมาก

ตารางที่ 2.1.1

งานวิจัยในอดีตที่ทำการประเมินส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวรวบรวมโดย Fernando et al. (2015)

ผู้วิจัย	พื้นที่/ประเทศ	วิธีการประเมิน
Archer (1995)	เบอร์มิวดา	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Slee et al. (1997)	สกอตแลนด์	กรณีศึกษา และ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Zhou et al. (1997)	ฮาวาย	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Wagner (1997)	บราซิล	บัญชีเมตริกซ์สังคม
Huse et al. (1998)	นอร์เวย์	ตัวทวี
Frechtling and Horvath (1999)	สหรัฐฯ	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Akama (2000)	เคนยา	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ
Eagles et al. (2000)	แคนาดา	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ
Tohamy and Swinscoe (2000)	อียิปต์	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Walpole and Goodwin (2000)	อินโดนีเซีย	การสำรวจกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก
Kim et al. (2002)	เกาหลีใต้	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Chhabra et al. (2003)	สหรัฐฯ	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Kweka et al. (2003)	แทนซาเนีย	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Supradist (2004)	สวีเดน	ห่วงโซ่มูลค่าของการท่องเที่ยว
Shaan (2005)	อียิปต์	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ
Gooroochurn and Sinclair (2005)	มอริเชียส	แบบจำลอง CGE
Hjerpe and Kim (2007)	สหรัฐฯ	การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ
Lee and Chang (2008)	55 ประเทศ	สถิติข้อมูลแบบผสม
Zhang et al. (2007)	เดนมาร์ก	บัญชีเมตริกซ์สังคม
Asiedu (2008)	กานา	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ
Blake et al. (2008)	บราซิล	แบบจำลอง CGE
Sandbrook (2010)	ยูกันดา	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ
Lejarraga and Walkenhorst (2010)	150 ประเทศ	ตัวทวีแบบ Keynesian
Lacher and Nepal (2010)	ไทย	กรณีศึกษา
Pratt (2011)	ฮาวาย	กรณีศึกษา และ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
Cernat and Gourdon (2012)	กลุ่มอาเซียน	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ
Haddad et al. (2013)	บราซิล	ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ที่มา: Fernando et al. (2015)

Lange (2011) ประเมินส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวในรีสอร์ทประเทศสาธารณรัฐโดมินิกันที่ให้บริการแบบเหมารวม (all inclusive) โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกในรีสอร์ท 2 แห่ง Lange (2011) ได้แสดงข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถามของรีสอร์ทแห่งหนึ่งดังภาพที่ 2.1.1 ในภาพรวมได้ผลการคำนวณส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว ดังภาพที่ 2.1.2 จากผลของงานวิจัยนี้ พบว่า รีสอร์ทที่มีการดำเนินงานในรูปแบบเหมารวม มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวต่ำกว่าร้อยละ 25 ของรายได้จากการท่องเที่ยว นับว่ามีส่วนร้อยละไหลที่ต่ำ เนื่องจากมีการนำเข้าที่ต่ำและมีการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในประเทศในระดับสูง ในด้านข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย Lange (2011) เสนอให้มีการใช้สร้างความเชื่อมโยงให้กับธุรกิจโรงแรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาอาหารและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเพื่อจะเป็นส่วนสำคัญสำหรับการลดรายได้ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.1.2
ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากงานของ Lange (2011)

รายการ	ส่วนร้อยละ (%)
ปลา	70.0
อาหารทะเล	0.0
เนื้อสัตว์	10.0
ข้าว	20.0
มันฝรั่ง	100.0
ผักและผลไม้	0.0
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	20.0
เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	20.0
อาหารกระป๋อง	70.0
กาแฟ	0.0
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	21.5

ที่มา: Lange (2011)

Anderson (2012) ประเมินการระดับส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรมและที่พักใน Zanzibar จำนวน 150 แห่ง จากสัมภาษณ์ Anderson (2012) แสดงร้อยละของการใช้สินค้าชั้นกลางรายการต่างๆ ที่มาจากในประเทศและที่มาจากการนำเข้าในปี 2009 ดังตารางที่ 2.1.3 ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมและที่พักใน Zanzibar ที่มีห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวใน Zanzibar ดังภาพที่ 2.1.1 มี

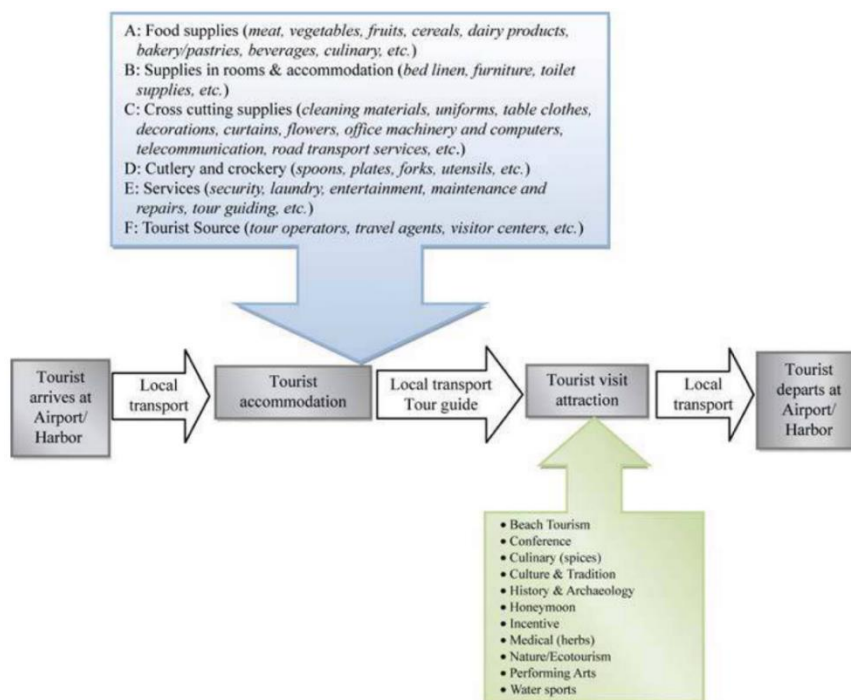
การรั่วไหลของรายได้จากการท่องเที่ยวในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 83.1 สาเหตุที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่สูงใน Zanzibar สรุปได้ดังตารางที่ 2.1.4 ประกอบด้วย สาเหตุทางด้านอุปสงค์ สาเหตุทางด้านอุปทาน และ สาเหตุเชิงโครงสร้างด้านสถาบันและกฎหมาย Anderson (2012) เสนอให้มีการสร้างความเชื่อมโยงภายในประเทศผ่านห่วงโซ่อุปทานให้เข้มข้นมากขึ้นเพื่อลดระดับส่วนรั่วไหลให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

ตารางที่ 2.1.3

โครงสร้างของแหล่งที่มาสินค้าและบริการชั้นกลางจากงานของ Anderson (2012)

รายการ	ผลิตในประเทศ (%)	นำเข้า (%)
อาหาร	14.8	85.2
เครื่องดื่ม	5.7	94.3
ห้องพัก	17.3	82.7
เครื่องครัว	3	97
อุปกรณ์สำนักงาน	18.9	81.1
การบริการ	33.9	66.1
ค่าจ้าง และ ค่าตอบแทน	24.7	75.3
เฉลี่ย	16.9	83.1

ที่มา: Anderson (2012)

ที่มา: Anderson (2012)

ภาพที่ 2.1.1: ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจโรงแรมและที่พักใน Zanzibar

ตารางที่ 2.1.4

สาเหตุของการเกิดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรมจากงานของ Anderson (2013)

S/N	Demand-related challenges	Supply-related challenges	Institutional & legal-related challenges
1.	Local suppliers can't supply high quality products to meet the requirements of highly selective customers	Inadequate marketing skills and techniques by local suppliers	Adherence to the agreed terms and conditions in the contracts
2.	Inadequate promotion of local foods leading to unawareness of their existence	Conflicting terms of payments between buyers & sellers	Inability to supply the agreed quantity and at the right time
3.	The consumer concerns over food safety and health	High asked prices of local products	Inability of small local suppliers to meet the industry needs-quality standards
4.	Lack of training to national employees leads to foreign recruitment; which eventually results to foreign product preferences	Mistrust and the lack of communication between buying and selling parties	Institutional development of policies, regulations and strategies that can ensure conformity to healthy and safety regulations
5.	Types of tourists and tourism determines types of product requirements	Inadequate information on the quantity, quality, variety and usage of goods in demand	Lack of institutional focus, weak market links and failure to promote local products
6.	The maturity of the tourism industry	Low level of technological innovation and scale of production	Formation of cooperatives or alliances which guarantee the acceptable quality of the commodities supplied
7.	Seasonality of tourism	The inability of a particular supplier to meet the specific needs of the hotels in terms of quality, quantity, consistence, price of local products	Provision of training and information on the various aspects of product quality by public institutions
8.	Informal nature of smallholder suppliers at the destination	Inaccessibility of local supplies	
9.	Unhygienic and unhealthy post slaughter handling of local butcheries	Crude and poor local production systems	

ที่มา: Anderson (2012)

Galdon et al. (2013) ทำการประเมินระดับการรั่วไหลทางการท่องเที่ยวโดยใช้วิธีเชิงปริมาณ (quantitative approach) ของธุรกิจโรงแรมและที่พักในแคว้นบาเลนเซีย ประเทศสเปน นิยามส่วนรั่วไหลว่าเป็นสัดส่วนของรายจ่ายของนักท่องเที่ยวที่ไหลออกไปนอกประเทศในรูปของการนำเข้าและการใช้ปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ ในการศึกษาได้กำหนดสาเหตุที่ทำให้เกิดส่วนรั่วไหลมาจาก 2 แหล่ง คือ ส่วนรั่วไหลจากอุปทาน (supplier leakage) และ ส่วนรั่วไหลจากอุปสงค์ (demand leakage) ในด้านส่วนรั่วไหลจากอุปทานจะคำนวณจากสัดส่วนของรายจ่ายการนำเข้าจากต่างประเทศเทียบกับต้นทุนทั้งหมดแบ่งรายจ่ายออกเป็น 12 รายการ เช่นเดียวกับงานของ Andriotis (2002b) สำหรับส่วนรั่วไหลที่เกิดขึ้นจากทางด้านอุปสงค์จะคำนวณได้จากช่องทางการจองห้องพักของโรงแรม 3 ช่องทาง คือ จองโดยตรงกับโรงแรม จองผ่านบริษัททัวร์ และ จองผ่านตัวแทนจำหน่ายอื่นๆ โดยส่วนรั่วไหลจะประเมินได้จากผู้ประกอบการต่างชาติของทั้ง 3 ช่องทาง รายละเอียดของรายการต่างๆ แสดงดังตารางที่ 2.1.5 ผลการศึกษา พบว่า ธุรกิจโรงแรมและที่พักในแคว้นบาเลนเซียมีระดับการรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 38.83 และพบว่า การเพิ่มขึ้นของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมีผลให้ธุรกิจมีระดับการแข่งขันที่สูงขึ้น และระดับส่วนรั่วไหลมีผลทางบวกต่อระดับความพึงพอใจในการเข้าใช้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สุดท้ายเพื่อลดระดับของส่วนรั่วไหล รวมถึงการส่งเสริมให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทำการประเมินระดับ

ส่วนร้อยละของธุรกิจตนเองเพื่อใช้หาแนวทางในการลดต้นทุนในการผลิตและหลีกเลี่ยงการพึ่งพาภาคต่างประเทศ

ตารางที่ 2.1.5

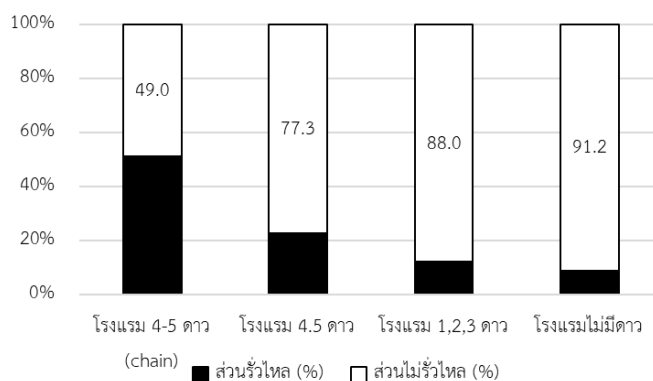
ผลการศึกษาจากงานของ Galdon et al. (2013)

แหล่ง	รายการ	ส่วนร้อยละ (%)
ส่วนร้อยละด้านอุปทาน	ค่าสาธารณูปโภค	30.12
	อาหาร	19.82
	เครื่องดื่มน้ำ	13.55
	การสื่อสาร	3.82
	เงินเดือน	30.29
	การซ่อมบำรุง	0.41
	สินค้าทดแทน	0.42
	อุปกรณ์ตกแต่ง	0.31
	อุปกรณ์ทำความสะอาด	0.27
	กัฏตาการ	0.38
	ค่าขนส่ง	0.33
	อื่นๆ	0.29
ส่วนร้อยละด้านผู้บริโภค	ห้องพักจองผ่านโรงแรม	29.91
	ห้องพักจองผ่านเว็บไซต์	31.26
	ห้องพักจองผ่านตัวแทนจำหน่าย	38.83

ที่มา: Galdon et al. (2013)

สำหรับ Suryawardani et al. (2014) ศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการขยายตัวของสาขาการท่องเที่ยวในบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย โดยการอ้างอิงงานวิจัยในอดีตที่ระบุว่า บาหลีไม่ได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยจากการท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากผลของส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว (Dewi; 2009 และ Wiranatha; 2001) สาเหตุของการร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวเกิดจากการนำเข้าสินค้าและบริการ การจ่ายค่าจ้างให้กับแรงงานต่างชาติ และ การส่งคืนกำไรของธุรกิจต่างชาติ ในปี Rodenburg (1980) ได้ทำวัดส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในปี 1978 พบว่า ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจากการนำเข้ามีค่าเท่ากับร้อยละ 40 ของรายได้จากการท่องเที่ยวในโรงแรม

มาตรฐานระดับนานาชาติ และ ร้อยละ 20 สำหรับโรงแรมมาตรฐานขนาดเล็ก ด้วยเหตุนี้ Suryawardani et al. (2014) จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะวัดส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวในสาขาโรงแรมและที่พักที่มีการศึกษาทั้งระดับจุลภาค (ระดับอุตสาหกรรม) และ ระดับมหภาค (ระดับพื้นที่) จากการออกแบบสอบถามโรงแรมและที่พักจำนวน 79 แห่งในปี 2013 ใน 4 จุดหมายหลักของนักท่องเที่ยวในบาหลี่ คือ Kuta, NusaDua, Sanur และ Ubud มีการแบ่งกลุ่มโรงแรมออกเป็น 3 กลุ่ม คือ โรงแรมไม่เกิน 3 ดาว, โรงแรม 4 และ 5 ดาวที่เป็นโรงแรมต่างชาติและโรงแรมของอินโดนีเซีย และ โรงแรมที่ไม่มีดาว ทำการคำนวณส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวตามวิธีของ Unluonen et al. (2011) ผลการคำนวณรายได้ร้อยละจากการท่องเที่ยวแสดงดังภาพที่ 2.1.2 และ ตารางที่ 2.1.6 พบว่า โรงแรม 4 และ 5 ดาวของชาวต่างชาติ หรือ chain hotel มีส่วนร้อยละสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 51.0 ของรายได้จากการท่องเที่ยว ในขณะที่โรงแรมขนาดเล็กที่ไม่มีดาว มีส่วนร้อยละจากการท่องเที่ยวจากการนำเข้าสินค้าและบริการเพียงร้อยละ 8.8 ของรายได้จากการท่องเที่ยว ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวในสาขาโรงแรมและที่พักของบาหลี่เกิดจากการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าธรรมเนียมการจองโรงแรม การทำตลาดในต่างประเทศ การฝึกอบรมพนักงานในต่างประเทศ การจ้างงานแรงงานต่างชาติ และ การธรรมเนียมการจัดการทางธุรกิจ รวมถึงการส่งคืนกำไรของโรงแรมระดับ 4 และ 5 ดาวที่เป็นโรงแรมของชาวต่างชาติ งานศึกษาเห็นควรให้รัฐบาลดำเนินมาตรการเพื่อลดส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตของคนพื้นที่ดีขึ้น

ที่มา: Suryawardani et al. (2014)

ภาพที่ 2.1.2: ส่วนร้อยละจากการท่องเที่ยวในสาขาโรงแรมและที่พักในบาหลี่ ประเทศอินโดนีเซีย

ตารางที่ 2.1.6

ผลการศึกษางานของ Suryawardani et al. (2014)

รายการ	ส่วนร้อยละ (%)			
	โรงแรมไม่มีดาว	โรงแรม 1,2,3 ดาว	โรงแรม 4.5 ดาว	โรงแรม 4-5 ดาว (chain)
อาหาร	12.6	23.7	6.3	20.5
เครื่องดื่ม	65.7	44.8	69.8	64.1
ผลไม้และผัก	-	4.3	0.5	0.2
เครื่องมือ อุปกรณ์	-	7.2	0.3	0.1
การอบรม	-	5.6	8.8	4.8
ค่าจ้างต่างชาติ	-	-	7.1	2.1
การธรรมเนียมธุรกิจ	-	14.4	7.2	3.6
ค่าธรรมเนียมการจอง	-	-	-	0.6
ค่าจัดการธุรกิจ	21.7	-	-	3.9
การส่งสินค้า	-	-	-	0.1
เฉลี่ย	8.8	12.0	22.7	51.0
เฉลี่ยรวม	18.8			

ที่มา: Suryawardani et al. (2014)

Fernando et al. (2015) คำนวณส่วนร้อยละในธุรกิจโรงแรมและที่พักของแคว้นบาเลนเซีย ประเทศสเปน จำนวน 204 ตัวอย่างจากการใช้แบบสอบถามที่ทำการสอบถามเกี่ยวกับร้อยละของการนำเข้าไปในรายการต่างๆ จากนั้นก็ทำการคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของรายการด้านการนำเข้าไปในด้านต่างๆ Fernando et al. (2015) กำหนดรายการที่เป็นส่วนร้อยละทางด้านอุปทาน และ ส่วนร้อยละด้านอุปสงค์ จะประเมินได้จากช่องทางการจัดจำหน่าย 3 ช่องทางของโรงแรม คือ การจองห้องพักโดยตรงกับโรงแรม การใช้ห้องพักผ่านตัวแทนการท่องเที่ยว และการจองห้องพักด้วยวิธีอื่นๆ เช่นเดียวกับงานของ Buhalis (2003) และ Buhalis and Law (2008) เพื่อหาสัดส่วนของการใช้ห้องพักผ่านตัวแทนการท่องเที่ยว และการจองห้องพักด้วยวิธีอื่นๆ ผ่านตัวแทนที่เป็นชาวต่างชาติ

ผลการคำนวณร้อยละของส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามสาขาการผลิตดังตารางที่ 2.1.7 และ ร้อยละของส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตแสดงดังตารางที่ 2.1.8

ตารางที่ 2.1.7

ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามสาขาการผลิตจากงานของ Fernando et al. (2015)

รายการ	ส่วนร้อยละ (%)
ค่าสาธารณูปโภค	30.12
อาหาร	19.82
เครื่องดื่ม	13.55
การสื่อสาร	3.82
เงินเดือน	30.29
การซ่อมบำรุง	0.41
สินค้าทดแทน	0.42
อุปกรณ์ตกแต่ง	0.31
อุปกรณ์ทำความสะอาด	0.27
ภัตตาคาร	0.38
ท่องเที่ยว	0.33
อื่นๆ	0.29

ที่มา: Fernando et al. (2015)

ตารางที่ 2.1.8

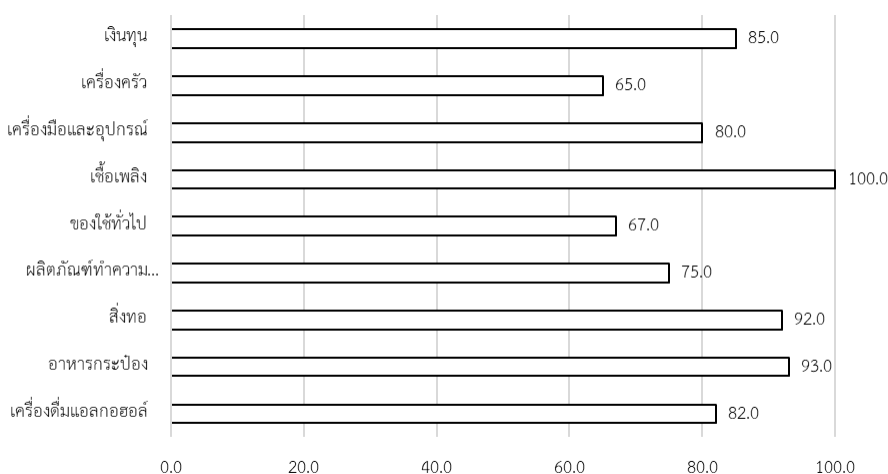
ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามพื้นที่งานของ Fernando et al. (2015)

เมือง	จำนวนห้องพัก	ส่วนร้อยละ (%)
Benidorm	9,634	38.78
Valencia	5,735	11.90
Alicante	4,228	21.49
Castellon	6,170	21.46

ที่มา: Fernando et al. (2015)

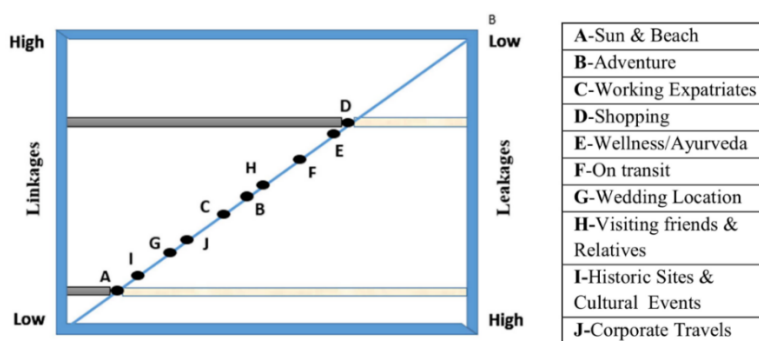
Tennekoon and Rajaratne (2015) ประเมินระดับส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในประเทศไทย
 ลังกา จากการสำรวจธุรกิจโรงแรมและหาแนวทางในการลดส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว สามารถแสดง
 เป็นร้อยละของการนำเข้าไปในแต่ละกลุ่มสินค้าได้ดังภาพที่ 2.1.3 ในภาพรวมพบว่า ธุรกิจโรงแรมในประเทศ

ศรีลังกามีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 80 รวมถึงพบว่าความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความเชื่อมโยงกับสาขาการผลิต แสดงดังภาพที่ 2.1.4 งานวิจัยเสนอให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเน้นการท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนของการใช้สินค้าชั้นกลางและปัจจัยการผลิตในประเทศที่สูงเพื่อลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวและส่งเสริมความยั่งยืนของการท่องเที่ยว

ที่มา: Tennekoon and Rajaratne (2015)

ภาพที่ 2.1.3: ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจาก Tennekoon and Rajaratne (2015)

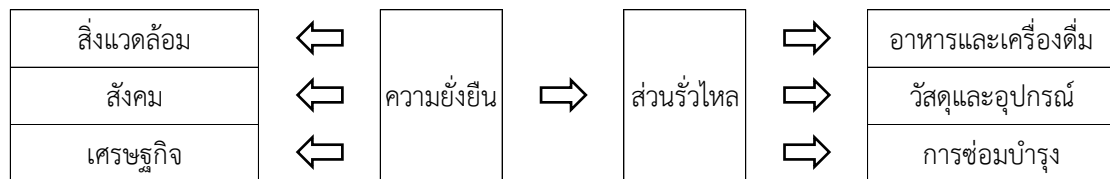

ที่มา: Tennekoon and Rajaratne (2015)

ภาพที่ 2.1.4: ส่วนรั่วไหลและการเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิต
จาก Tennekoon and Rajaratne (2015)

Alzoun et al. (2016) ทำการประเมินส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจโรงแรมในประเทศจอร์แดน จำนวน 163 ตัวอย่างมีกรอบแนวคิดของงานวิจัยแสดงดังภาพที่ 2.1.5 ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับร้อยละของการนำเข้าสินค้าและบริการในแต่ละรายการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม ตามรายการของ

งาน Assaf et al. (2012) ด้วยการใช้วิธี factor analysis เพื่อกำหนดน้ำหนักของแต่ละรายการ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจโรงแรมในประเทศจอร์แดนมีระดับที่สูงกว่าร้อยละ 50 สำหรับส่วนร่วไหลในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร่วไหลเฉลี่ยร้อยละ 50 ของรายจ่ายทั้งหมด และส่วนร่วไหลในกลุ่มวัตถุดิบและเครื่องมือเฉลี่ยร้อยละ 54.8 และระดับส่วนร่วไหลมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยว

ที่มา: Alzboun et al. (2016)

ภาพที่ 2.1.5: กรอบแนวคิดในการประเมินส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว

จากงานของ Alzboun et al. (2016)

Terzioglu and Gokovali (2016) ทำการประเมินส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสาขาโรงแรม Marmaris ประเทศตุรกี นับเป็นงานวิจัยแรกของประเทศตุรกีที่มีการใช้ข้อมูลระดับจุลภาค ผลจากการออกแบบสอบถามเพื่อประเมินส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในโรงแรมระดับ 4 ดาว และ 5 ดาว ผลจากการศึกษาพบว่า สาเหตุหลักของการเกิดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมาจากการมีเจ้าของกิจการเป็นชาวต่างชาติ (foreign ownership) และ การจ้างแรงงานชาวต่างชาติ รวมถึงการนำเข้าสินค้าไม่คงทน (non-durable goods) แต่อย่างไรก็ตาม ระดับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 7.4 ของรายจ่ายทั้งหมด (ตารางที่ 2.1.9) สำหรับสาเหตุที่ทำให้เกิดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเกิดขึ้นจากการนำเข้าสินค้าไม่คงทนเพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้สึกเหมือนอยู่บ้านของตนเอง (ตารางที่ 2.1.10)

การประเมินส่วนร่วไหลในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง พบได้จากงานของ Sanbrook (2008) ประเมินผลได้และส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของระบบเศรษฐกิจชุมชนขนาดเล็กในส่วนภาคชนบทของประเทศกำลังพัฒนา ในส่วนของการประเมินส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว Sanbrook (2008) ประยุกต์ใช้ Flawed Methods ในกิจกรรม Gorilla Tracking พบว่า มากกว่าร้อยละ 75 ของรายได้จากการท่องเที่ยวที่ได้รับจากกิจกรรมนี้เป็นส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้ ชุมชนจึงไม่ได้รับผลได้จากการท่องเที่ยว ในกิจกรรมนี้อย่างเต็มที่ งานวิจัยได้เสนอให้มีการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิต และ สินค้าชั้นกลางที่มีแหล่งผลิตภายในประเทศ หรือ ที่มีแหล่งผลิตในชุมชน ให้มากขึ้นเพื่อลดระดับส่วนร่วไหลที่เกิดขึ้น ในด้านการประเมินส่วนร่วไหลระดับพื้นที่ เช่น Chirenje et al. (2013) สรุประดับของรายได้ร่วไหลเขต Nyanga ประเทศซิมบับเว โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาสรุปดังภาพที่ 2.1.6

ตารางที่ 2.1.9

ส่วนร้อยละของธุรกิจโรงแรมจากงานของ Terzioglu and Gokovali (2016)

รายการ	ส่วนร้อยละ (%)		
	รวม	โรงแรม 5 ดาว	โรงแรม 4 ดาว
เนื้อสัตว์	0	0	0
อาหารทะเล	49	51	48
ผัก	0	0	0
ผลไม้	0	0	0
ผลิตภัณฑ์จากนม	0	0	0
อาหารแห้ง	0	0	0
เครื่องปรุงรส	7	8	6
อาหารกระป๋อง	0	0	0
แป้งประกอบอาหาร	0	0	0
ไขมันและน้ำมัน	0	0	0
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	7	7	8
เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	10	8	12

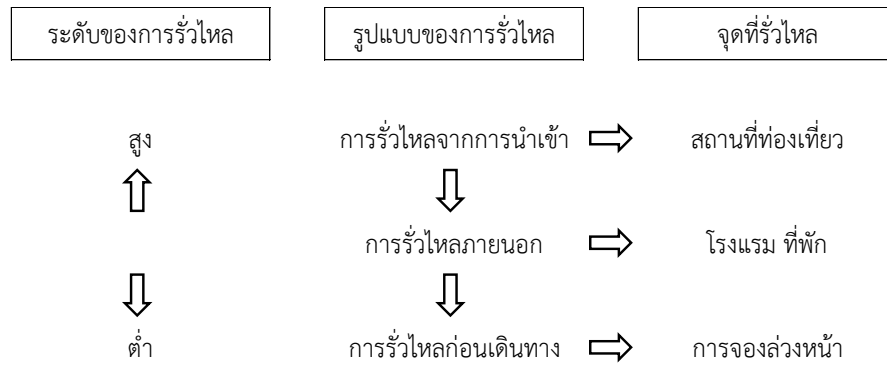
ที่มา: Terzioglu and Gokovali (2016)

ตารางที่ 2.1.10

สาเหตุของการนำเข้าสินค้าและบริการจากงานของ Terzioglu and Gokovali (2016)

รายการ	สาเหตุที่ต้องนำเข้า				
	ไม่สามารถหา ได้ในประเทศ	นำเข้าราคา ถูกกว่า	คุณภาพดีกว่า ในประเทศ	ใช้ได้ดีกว่า	นักท่องเที่ยว ชื่นชอบ
อาหารทะเล	✓	✓		✓	
เครื่องปรุงรส				✓	
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์			✓		✓
เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์		✓			✓

ที่มา: Terzioglu and Gokovali (2016)

ที่มา: Chirenje et al. (2013)

ภาพที่ 2.1.6: ระดับการรั่วไหลของรายได้การท่องเที่ยวเขต Nyanga ประเทศซิมบับเว

ผลจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค พบว่า การประเมินส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจะวัดจากสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง และ ทำการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจการบริการที่พัก มีเพียงงาน Sanbrook (2008) ที่ทำการประเมินส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในส่วนของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยที่ผลการคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากงานวิจัยในอดีตสรุปได้เป็นตารางที่ 2.1.11 ซึ่งผลจากการทบทวนงานวิจัยทั้งหมดจะถูกนำไปใช้เพื่อการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคต่อไป

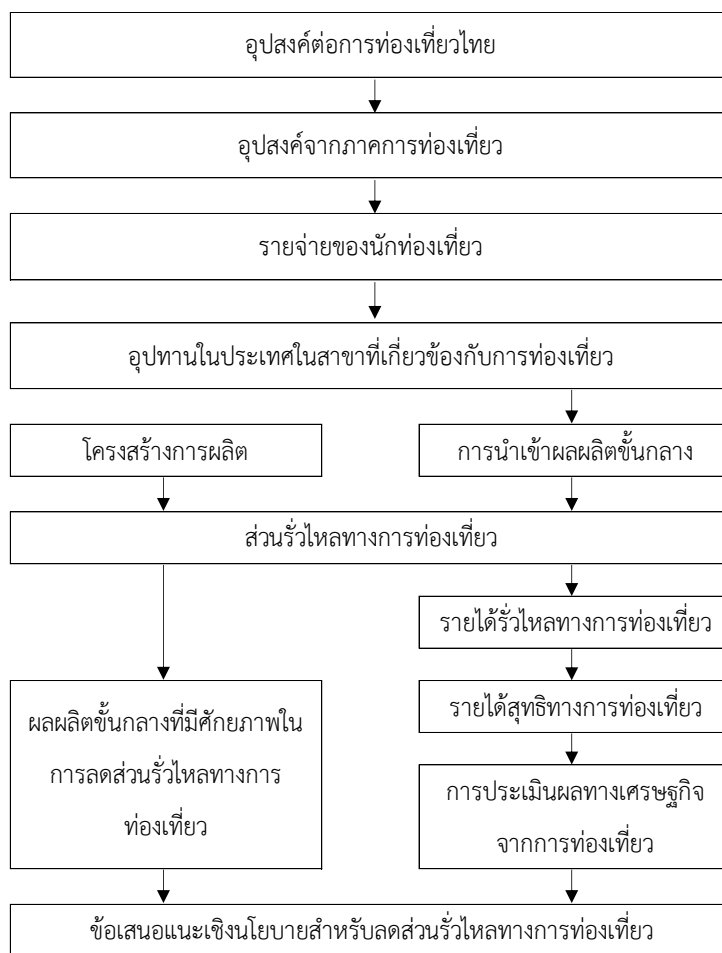
ตารางที่ 2.1.11
ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจากงานวิจัยในอดีต

งานวิจัย	ประเทศ	ธุรกิจ	ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว (ร้อยละ)
Lange (2001)	สาธารณรัฐโดมินิกัน	ที่พัก	21.5
UNCTAD (2007)	ประเทศกำลังพัฒนา	ภาพรวม	40 - 50
	ประเทศที่มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจ	ภาพรวม	10 - 20
Sanbrook (2008)	สเปน	กิจกรรม	75.0
Anderson (2012)	เกาะแซนฆิบาร์ แชนซาเนีย	ที่พัก	83.1
Galdon et al. (2013)	บาเลนเซีย สเปน	ที่พัก	38.8
Suryawardani et al. (2014)	บาห์ลี อินโดนีเซีย	ที่พักขนาดใหญ่	40.0
		ที่พักขนาดกลาง	20.0
		ที่พักขนาดเล็ก	8.8
		ที่พัก	18.8
Fernando et al. (2015)	Benidorm สเปน	ที่พัก	38.8
	Valencia สเปน	ที่พัก	11.9
	Alicent สเปน	ที่พัก	21.5
	Castellon สเปน	ที่พัก	21.5
Tennekoon and Rjaratne (2015)	ศรีลังกา	ที่พัก	> 80.0
Alzboun et al. (2016)	จอร์แดน	ที่พัก	54.8
Terzioglu and Gokovali (2016)	ตุรกี	ที่พัก	7.4
Terzioglu and Gokovali (2016)	ซิมบับเว	ที่พัก	22.0

2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายของการประเมินรายได้ร้อยละในระดับเศรษฐกิจจุลภาครายสาขาการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับรายได้ร้อยละทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค โครงการย่อยจะกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการดำเนินโครงการย่อยนี้ ดังภาพที่ 2.2.1 เริ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติแสดงอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวไทยทำให้เกิดเป็นค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลในสาขาการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ณ จุดหมายปลายทาง เกิดเป็นรายได้จากการท่องเที่ยว ส่งผลให้ผู้ประกอบการ

ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในฐานะของอุปทานในประเทศต้องมีการใช้ปัจจัยการผลิตและผลผลิตชั้นกลางจากภายในและภายนอกประเทศตามความจำเป็นและตามโครงสร้างการผลิต เกิดเป็นส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยว จากนั้นเมื่อสามารถประเมินส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวได้ก็จะสามารถคำนวณรายได้ร่วมไหลทางการท่องเที่ยว และ รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว เพื่อการประเมินผลทางเศรษฐกิจจากท่องเที่ยว นอกจากนี้ ผลการคำนวณส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวยังนำวิเคราะห์ร่วมกับสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพื่อกำหนดเป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยว ซึ่งผลการวิเคราะห์ทั้งสองส่วนจะถูกนำมาใช้เพื่อกำหนดเป็นข้อเสนอแนะด้านนโยบายเพื่อลดส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค

ภาพที่ 2.2.1: กรอบแนวคิดในการประเมินรายได้ร่วมไหลทางการท่องเที่ยวระดับเศรษฐกิจจุลภาค

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เริ่มจากการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของงานโครงการ รวมถึงการกำหนดการแจกแจงของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงทำการสร้างแบบสอบถามสำหรับการรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการในสาขาการผลิตที่เกี่ยวข้อง ทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม เมื่อได้แบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อถือแล้วก็จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ต่างๆ เพื่อคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวต่อไป ประกอบด้วยหัวข้อ คือ

- 3.1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.3) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
- 3.4) วิธีการคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว
- 3.5) การแปลและการวิเคราะห์

มีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

การรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ (primary data) ในโครงการย่อยเพื่อที่จะประเมินรายได้ร้อยละทางการท่องเที่ยวในระดับจุลภาค คือ ระดับพื้นที่ และ ระดับสาขาการผลิต จะมีประชากร (population) คือ ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว รวม 37 จังหวัด ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่ชัดของประชากรสำหรับงานศึกษานี้ได้ ในการรวบรวมจะทำการ

เก็บข้อมูลจากทั้ง 37 จังหวัด เนื่องจากแต่ละจังหวัดจะมีรูปแบบของการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้ ในส่วนของ ผู้ประกอบการในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ดำเนินธุรกิจ ใน 8 เขต พัฒนาการท่องเที่ยว หากพิจารณาจากโครงสร้างรายจ่ายของนักท่องเที่ยวจากการสำรวจของกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา แบ่งเป็นรายจ่ายในผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และ รายจ่ายในผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในส่วนของรายจ่ายในผลผลิตในสาขา การผลิตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะประกอบด้วยรายจ่ายใน 12 สาขาการผลิต จากตารางที่ 1.1.4 พบว่า รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือนไม่ว่าจะเป็นผู้เยี่ยมชาวต่างชาติและผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยมีโครงสร้างของ รายจ่ายที่คล้ายคลึงกัน ผู้เยี่ยมเยือนมีรายจ่ายสูงสุด คือ รายจ่ายในสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 27.3 ของรายจ่ายทั้งหมด รองลงมา คือ รายจ่ายในสาขาการบริการที่พัก และ สินค้าและ บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 22.0 และร้อยละ 10.9 ตามลำดับ ซึ่ง โครงสร้างของรายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือนนี้เมื่อจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวก็จะมีโครงสร้างของ รายจ่ายเช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า ร้อยละ 60.2 ของรายจ่ายนักท่องเที่ยวเกิดขึ้นใน 3 สาขาการผลิตที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การบริการที่พัก และ สินค้าและบริการ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ ดังนั้น ในการคำนวณรายได้รั่วไหลจากการท่องเที่ยวในระดับ เศรษฐกิจจุลภาคจะเป็นการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างต้นทุนของ ผู้ประกอบการในสาขาโรงแรมและที่พัก สาขาอาหารและเครื่องดื่ม และ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง กับการท่องเที่ยว โดยที่ สาขาการผลิตทั้งสามจะมีขอบเขตของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง แสดงดังตารางที่ 3.1.1 โดยสรุป คือ ประชากรของโครงการย่อยนี้ คือ ผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในสาขาการบริการอาหารและ เครื่องดื่ม สาขาการบริการที่พัก และ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่ประกอบธุรกิจใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ตารางที่ 3.1.1

ขอบเขตของสาขาการผลิต

สาขาการผลิต	ขอบเขต
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	ร้านอาหารและภัตตาคาร (มีพนักงานบริการ) คาเฟ่ร้านกาแฟ ร้านอาหารอื่นๆ ร้านเครื่องดื่ม (มีแอลกอฮอล์ และ ไม่มีแอลกอฮอล์)
การบริการที่พัก	โรงแรม รีสอร์ท (รวมค่าบริการ) โฮมสเตย์ ที่พักแบบสัมผัสธรรมชาติและ เดินเท้าขึ้น
สินค้าและบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	ของที่ระลึก handicraft ผ้าพื้นเมือง เครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์สปาและเสริมความงาม บริการสปาเพื่อสุขภาพ นวดเพื่อสุขภาพและนวดเพื่อเสริมสวย นวดแพทย์แผนไทย อาบอบนวด บริการทางการแพทย์ และ การจัดประชุมและแสดงสินค้า

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559

ในส่วนของธุรกิจบริการที่พัก ตามขอบเขตของการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวจะประกอบด้วยสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในการจัดหาที่พัก คือ โรงแรม รีสอร์ท โฮม-สเตย์ ที่พักแบบสัมผัสธรรมชาติ เต็นท์นอน และค่ายพักแรม ซึ่งจะตรงกับสาขาโรงแรมและที่พักอื่นๆ (148) ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย สำหรับสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม จะมีขอบเขต คือ ร้านอาหารภัตตาคาร ร้านอาหารอื่นๆ และ ร้านเครื่องดื่ม (มีแอลกอฮอล์ และ ไม่มีแอลกอฮอล์) จะสอดคล้องกับสาขาภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม ที่ประกอบด้วยสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการขายอาหารและเครื่องดื่มที่จัดเตรียมไว้พร้อมที่จะบริโภคได้ทันที เช่น ไนต์คลับ ภัตตาคาร บาร์ ร้านกาแฟ หาบเร่และแผงลอยที่ขายอาหารสำเร็จรูป และก๋วยเตี๋ยว ทั้งนี้รวมถึงอาหารและสถานที่ที่ให้บริการอาหารในโรงงานและสถานที่ทำงาน เป็นต้น ในส่วนของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ จะมีขอบเขต คือ ของที่ระลึก handicraft ผ้าพื้นเมือง เครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์สปาและเสริมความงาม บริการสปาเพื่อสุขภาพ นวดเพื่อสุขภาพและนวดเพื่อเสริมสวย นวดแพทย์แผนไทย อาบอบนวด บริการทางการแพทย์ และการจัดการประชุมและแสดงสินค้า ในธุรกิจนี้จะครอบคลุมสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย คือ สาขาการค้าปลีก (146) สาขาบริการทางการแพทย์และบริการทางอนามัยอื่นๆ (169) สาขาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (175) และ สาขาบริการบันเทิงและบริการสันทนาการ (176) ในสาขาการค้าปลีก ประกอบด้วยสถานประกอบการ ซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการขายปลีกสินค้าใหม่ และสินค้าที่ใช้แล้วแก่บุคคลทั่วไปหรือครัวเรือน สถานประกอบการขายปลีก เช่น ห้างสรรพสินค้าแผงลอย สถานีบริการขายน้ำมันเบนซิน ผู้จำหน่ายปลีกรถยนต์ คนเร่ขายของ สหกรณ์ผู้บริโภค สถานที่ประมูลสินค้า ผู้ขายปลีกส่วนมากมักดำเนินกิจการซื้อขายที่เป็นของตนเอง แต่บางรายอาจจะเป็นตัวแทนของสำนักงานใหญ่ และทำหน้าที่ขายให้ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือขายให้โดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทน สถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการขายสินค้าที่นำมาแสดงให้แก่ประชาชนทั่วไป เช่น เครื่องเขียน น้ำมันเบนซิน ได้จัดไว้ในประเภทนี้ด้วย ถึงแม้การขายสิ่งของเหล่านี้อาจไม่ใช่เพื่อการบริโภค หรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลหรือในครัวเรือน สำหรับสาขาการบริการทางการแพทย์ สาขานี้ประกอบด้วยสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการให้บริการการป้องกันการรักษาทางการแพทย์ ทันตกรรม และการอนามัยอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงโรงพยาบาล สถานพักฟื้น สถานพยาบาลและสถาบันที่คล้ายคลึงกัน สถานสงเคราะห์ มารดาและเด็ก สำนักงานให้คำปรึกษาทางการแพทย์ คลินิกแพทย์ และผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมอื่น ๆ เช่น ทันตแพทย์ ผดุงครรภ์ และพยาบาลที่ทำงานส่วนตัว บริการแพทย์เคลื่อนที่ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ด้านเวชกรรมและทันตกรรม ซึ่งบริการเกี่ยวกับการทดสอบ การวินิจฉัยโรคและบริการอื่น ๆ แก่ แพทย์และทันตแพทย์ สถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการทำฟันปลอม เป็นต้น สำหรับสาขาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สาขานี้ประกอบด้วยการดำเนินงานห้องสมุด หอจดหมายเหตุ

โบราณคดี พิพิธภัณฑสถาน และหอศิลป์ต่างๆ ในส่วนของสาขาบริการบันเทิงและบริการสันทนาการ สาขานี้ประกอบด้วยการทำงานเกี่ยวกับการให้บริการบันเทิงและสันทนาการต่างๆ เช่น โบว์ลิง สนุกเกอร์ สนามม้า สนามมวย สนามฟุตบอล สนามเทนนิส สนามกอล์ฟ สโมสรกีฬาอื่นๆ สวนสาธารณะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ บริการการกีฬาและการบันเทิง ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ที่อื่น บริการให้เช่าเรือสำราญ จักรยานยนต์ รถเข็น ไม้กอล์ฟ และสิ่งที่ใช้เพื่อการบันเทิง หรือสันทนาการที่คล้ายคลึงกัน (รายละเอียดของขอบเขตสาขาการผลิตดูได้จาก www.nesdb.go.th)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

เมื่อกำหนดประชากรของโครงการย่อยแล้ว สำหรับกลุ่มตัวอย่างของโครงการย่อยจะกำหนดขึ้นจาก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการกำหนดจำนวนตัวอย่าง และ ขั้นตอนการแจกแจงจำนวนตัวอย่าง ดังนี้

3.1.2.1 การกำหนดจำนวนตัวอย่าง

ในขั้นตอนการกำหนดตัวอย่างสำหรับการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม นับรวมได้ 37 จังหวัด โครงการฯ จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,200 ตัวอย่าง สำหรับโครงการวิจัยนี้จำนวนประชากร คือ ผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม สาขาการบริการที่พัก และ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวของ 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ จึงต้องอาศัยการกำหนดตัวอย่างตามวิธีของ Cochran (1967) จากสมการต่อไปนี้

$$n = \frac{p(1-p) Z^2}{e^2}$$

โดยที่ n คือ จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ p คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม (โดยทั่วไปนิยมใช้สัดส่วนร้อยละ 30 หรือ 0.30) Z คือ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 เท่ากับ 1.65 (ความเชื่อมั่นร้อยละ 90) Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เท่ากับ 1.96 (ความเชื่อมั่นร้อยละ 95) และ Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 เท่ากับ 2.58 (ความเชื่อมั่นร้อยละ 99) และ e คือ ความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

การกำหนดจำนวนตัวอย่าง 1,200 ตัวอย่าง เมื่อนำมาแก้สมการเพื่อหาว่า จะเกิดความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ปรากฏว่ามีความผิดพลาดคือร้อยละ 0.99 นับว่า มีความผิดพลาดทางสถิติที่ต่ำมาก กล่าวคือ การกำหนดจำนวนตัวอย่าง 1,200 ตัวอย่างจะมีความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 99

3.1.2.2 การกำหนดแจกแจงจำนวนตัวอย่าง

ในขั้นตอนของการแจกแจงจำนวนตัวอย่างจะเป็นการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวแบบแบ่งชั้นภูมิหลายชั้น (multi-stratified sampling) ตามโครงสร้างของรายได้จากการท่องเที่ยว ในขั้นแรกจะเป็นการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว แสดงดังตารางที่ 3.1.2 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาจำนวน 143 ตัวอย่าง เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกจำนวน 77 ตัวอย่าง เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกจำนวน 284 ตัวอย่าง เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันจำนวน 598 ตัวอย่าง เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้จำนวน 34 ตัวอย่าง เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาจำนวน 29 ตัวอย่าง เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขงจำนวน 16 ตัวอย่าง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรมจำนวน 19 ตัวอย่าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,200 ตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1.2

การกำหนดตัวอย่างในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวแบบชั้นภูมิตามโครงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

	สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ)	จำนวนตัวอย่าง
1. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	11.9	143
2. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	6.4	77
3. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	23.7	284
4. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	49.9	598
5. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	2.8	34
6. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา	2.4	29
7. เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	1.4	16
8. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม	1.6	19
รวม	100.0	1,200

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

เมื่อได้จำนวนตัวอย่างตามโครงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวแล้ว จะทำการกำหนดจำนวนตัวอย่างของแต่ละจังหวัดในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวแบบชั้นภูมิอีกครั้งตามโครงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัด การแจกแจงจำนวนตัวอย่างในแต่ละจังหวัดแสดงดังตารางที่ 3.1.3 จากนั้นก็จะทำการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละสาขาการผลิตของแต่ละจังหวัดโดยการกำหนดโควตาอ้างอิงตามโครงสร้างของรายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือนในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว (ตารางที่ 3.1.4) ซึ่งการแจกแจงของจำนวนตัวอย่างตามโครงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวแสดงดังตารางที่ 3.1.5 โดยจะทำให้มีตัวอย่างจำนวน 1,214 ตัวอย่าง เมื่อสามารถระบุจำนวนตัวอย่างของแต่ละสาขาการผลิตในแต่ละจังหวัดได้แล้ว ก็จะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) หรือ แบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามความร่วมมือในการให้ข้อมูลของผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดอ้างอิงจากการรวบรวมของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3.1.3

การแจกแจงจำนวนตัวอย่างรายจังหวัด

	สัดส่วนรายได้จากการ ท่องเที่ยว (ร้อยละ)	จำนวนตัวอย่าง
1. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	11.9	143
เชียงใหม่	8.4	101
เชียงราย	2.7	33
ลำพูน	0.2	2
ลำปาง	0.4	5
พะเยา	0.2	2
2. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	6.4	77
เพชรบุรี	2.2	26
ประจวบคีรีขันธ์	3.1	37
ชุมพร	0.7	9
ระนอง	0.4	4
3. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	23.7	284
ชลบุรี	18	216
ระยอง	3.1	37
จันทบุรี	0.7	8
ตราด	2	24
4. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	49.9	598
ภูเก็ต	36.8	441
กระบี่	8.6	103
พังงา	2.9	35
ตรัง	0.9	11
สตูล	0.7	9
5. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	2.8	34
นครราชสีมา	1.6	19
บุรีรัมย์	0.2	2
สุรินทร์	0.2	3
ศรีสะเกษ	0.2	2
อุบลราชธานี	0.6	8
6. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา	2.4	29
อยุธยา	1.7	20
นนทบุรี	0.3	4
ปทุมธานี	0.3	3
อ่างทอง	0.1	1
สิงห์บุรี	0.1	1
7. เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	1.4	16
เลย	0.3	4
หนองคาย	0.5	6
บึงกาฬ	0.1	1
นครพนม	0.2	2
มุกดาหาร	0.3	4
8. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้าน	1.6	19
ตาก	0.5	7
กำแพงเพชร	0.2	2
สุโขทัย	0.3	4
พิษณุโลก	0.8	10
รวม	100.0	1,200

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 3.1.4

โครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภคของผู้เยี่ยมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

จำแนกรายสาขาการผลิตปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	19,118.06	39,633.72	58,751.78	88.0	85.9	86.6
การบริการที่พัก	4,549.00	8,121.83	12,670.83	20.9	17.6	18.7
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	5,110.21	12,321.11	17,431.32	23.5	26.7	25.7
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	228.36	398.98	627.34	1.1	0.9	0.9
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	386.84	1,410.96	1,797.79	1.8	3.1	2.6
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	11.86	0.00	11.86	0.1	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	778.68	542.37	1,321.05	3.6	1.2	1.9
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	1,153.07	3,656.10	4,809.17	5.3	7.9	7.1
การบริการด้านวัฒนธรรม	1,918.03	3,011.27	4,929.30	8.8	6.5	7.3
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	1,702.00	3,561.01	5,263.02	7.8	7.7	7.8
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	1,781.96	3,621.27	5,403.23	8.2	7.8	8.0
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	1,498.05	2,988.82	4,486.87	6.9	6.5	6.6
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	2,602.83	6,527.07	9,129.90	12.0	14.1	13.4
รวม	21,720.89	46,160.79	67,881.68	100.0	100.0	100.0

เขตการพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	7,272.01	20,620.49	27,892.51	85.6	98.4	94.7
การบริการที่พัก	2,078.94	5,011.65	7,090.59	24.5	23.9	24.1
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	2,706.91	7,059.41	9,766.33	31.8	33.7	33.1
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	35.22	245.27	280.49	0.4	1.2	1.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	138.30	860.52	998.82	1.6	4.1	3.4
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	13.39	0.00	13.39	0.2	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	1.26	5.00	6.26	0.0	0.0	0.0
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	579.41	1,907.57	2,486.98	6.8	9.1	8.4
การบริการด้านวัฒนธรรม	174.55	635.64	810.19	2.1	3.0	2.7
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	868.84	2,717.34	3,586.18	10.2	13.0	12.2
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	510.43	1,592.07	2,102.50	6.0	7.6	7.1
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	164.76	586.02	750.78	1.9	2.8	2.5
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	1,227.03	343.35	1,570.38	14.4	1.6	5.3
รวม	8,499.04	20,963.84	29,462.89	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 3.1.4 (ต่อ)

โครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภคของผู้เยี่ยมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

จำแนกรายสาขาการผลิตปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	63,280.13	29,284.84	92,564.98	87.3	85.8	86.8
การบริการที่พัก	17,643.46	6,874.54	24,518.01	24.3	20.1	23.0
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	20,872.35	11,431.69	32,304.04	28.8	33.5	30.3
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	0.00	3.02	3.02	0.0	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	1,392.64	1,057.43	2,450.08	1.9	3.1	2.3
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	48.14	58.12	106.25	0.1	0.2	0.1
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	14.08	1.46	15.54	0.0	0.0	0.0
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	38.74	161.45	200.19	0.1	0.5	0.2
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	3,685.31	2,208.68	5,893.99	5.1	6.5	5.5
การบริการด้านวัฒนธรรม	2,049.65	647.08	2,696.73	2.8	1.9	2.5
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	11,018.68	3,606.39	14,625.07	15.2	10.6	13.7
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	4,395.13	2,559.08	6,954.21	6.1	7.5	6.5
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	2,121.95	675.90	2,797.85	2.9	2.0	2.6
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	9,190.69	4,851.54	14,042.23	12.7	14.2	13.2
รวม	72,470.82	34,136.38	106,607.21	100.0	100.0	100.0

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	180,297.00	42,730.29	223,027.30	89.3	84.2	88.3
การบริการที่พัก	46,816.57	9,806.70	56,623.28	23.2	19.3	22.4
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	50,650.06	13,172.24	63,822.30	25.1	26.0	25.3
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	1.18	1.16	2.34	0.0	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	2,758.76	1,547.39	4,306.15	1.4	3.0	1.7
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	6,246.35	89.74	6,336.09	3.1	0.2	2.5
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	4,894.15	850.65	5,744.80	2.4	1.7	2.3
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	21,873.44	4,280.21	26,153.65	10.8	8.4	10.4
การบริการด้านวัฒนธรรม	6,060.79	1,858.11	7,918.90	3.0	3.7	3.1
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	20,626.79	5,141.12	25,767.91	10.2	10.1	10.2
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	12,316.12	3,309.42	15,625.54	6.1	6.5	6.2
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	8,052.79	2,673.55	10,726.34	4.0	5.3	4.2
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	21,582.92	8,024.66	29,607.57	10.7	15.8	11.7
รวม	201,879.92	50,754.95	252,634.87	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 3.1.4 (ต่อ)

โครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภคของผู้เยี่ยมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

จำแนกรายสาขาการผลิตปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	503.33	10,955.95	11,459.27	84.5	86.0	86.0
การบริการที่พัก	130.55	2,669.81	2,800.36	21.9	21.0	21.0
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	179.52	4,188.00	4,367.52	30.1	32.9	32.8
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	6.12	16.76	22.88	1.0	0.1	0.2
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	18.72	620.20	638.92	3.1	4.9	4.8
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	9.26	26.04	35.29	1.6	0.2	0.3
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	25.68	434.83	460.51	4.3	3.4	3.5
การบริการด้านวัฒนธรรม	27.74	501.44	529.18	4.7	3.9	4.0
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	39.16	856.31	895.47	6.6	6.7	6.7
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	42.01	1,101.47	1,143.48	7.1	8.6	8.6
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	24.57	541.09	565.66	4.1	4.2	4.2
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	92.28	1,778.92	1,871.20	15.5	14.0	14.0
รวม	595.61	12,734.87	13,330.47	100.0	100.0	100.0

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	1,219.32	3,644.99	4,864.33	83.7	82.2	82.6
การบริการที่พัก	266.29	860.81	1,127.10	18.3	19.4	19.1
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	396.95	1,306.45	1,703.40	27.3	29.5	28.9
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	17.05	1.92	18.97	1.2	0.0	0.3
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	42.99	136.75	179.74	3.0	3.1	3.1
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	0.16	0.00	0.16	0.0	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	62.64	118.45	181.10	4.3	2.7	3.1
การบริการด้านวัฒนธรรม	142.55	298.54	441.09	9.8	6.7	7.5
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	148.04	357.07	505.12	10.2	8.1	8.6
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	110.26	395.14	505.40	7.6	8.9	8.6
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	32.39	169.86	202.25	2.2	3.8	3.4
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	237.27	788.92	1,026.19	16.3	17.8	17.4
รวม	1,456.59	4,433.91	5,890.52	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 3.1.4 (ต่อ)

โครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภคของผู้เยี่ยมเยือนใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

จำแนกรายสาขาการผลิตปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	147.19	4,620.28	4,767.46	86.0	86.0	86.0
การบริการที่พัก	35.74	1,032.02	1,067.76	20.9	19.2	19.3
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	49.90	1,712.05	1,761.95	29.1	31.9	31.8
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	0.57	1.13	1.70	0.3	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	4.71	241.32	246.04	2.8	4.5	4.4
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	2.96	0.00	2.96	1.7	0.0	0.1
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	0.56	7.19	7.74	0.3	0.1	0.1
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	7.62	236.14	243.75	4.5	4.4	4.4
การบริการด้านวัฒนธรรม	8.20	242.56	250.76	4.8	4.5	4.5
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	11.18	341.27	352.45	6.5	6.4	6.4
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	17.75	596.44	614.19	10.4	11.1	11.1
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	8.00	210.16	218.16	4.7	3.9	3.9
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	24.03	750.90	774.93	14.0	14.0	14.0
รวม	171.22	5,371.18	5,542.39	100.0	100.0	100.0

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

สาขาการผลิต	รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)			รายจ่ายของผู้เยี่ยมเยือน (ร้อยละ)		
	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	รวม
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	845.29	7,063.73	7,909.04	84.0	83.4	83.5
การบริการที่พัก	223.81	1,676.22	1,900.04	22.2	19.8	20.1
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	256.56	2,424.45	2,681.01	25.5	28.6	28.3
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางราง	3.36	5.30	8.66	0.3	0.1	0.1
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางบก	36.45	225.23	261.69	3.6	2.7	2.8
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	3.36	12.54	15.90	0.3	0.1	0.2
การบริการให้เช่าเกี่ยวกับการคมนาคม	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0
การบริการของตัวแทนการท่องเที่ยวและธุรกิจรับจอง	29.78	451.37	481.15	3.0	5.3	5.1
การบริการด้านวัฒนธรรม	79.46	313.74	393.21	7.9	3.7	4.2
การบริการด้านกีฬาและสันทนาการ	89.48	762.74	852.22	8.9	9.0	9.0
สินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	74.33	742.91	817.24	7.4	8.8	8.6
การบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ	48.70	449.23	497.92	4.8	5.3	5.3
ผลผลิตในสาขาการผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	161.28	1,402.13	1,563.41	16.0	16.6	16.5
รวม	1,006.57	8,465.86	9,472.45	100.0	100.0	100.0

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 3.1.5

การแจกแจงของจำนวนตัวอย่างตามโครงสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

	จำนวน ตัวอย่างตาม โครงสร้าง	การแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างตามโครงสร้างรายได้ของผู้เยี่ยมเยือน			จำนวน ตัวอย่างที่ จัดเก็บจริง
		การบริการอาหารและ เครื่องดื่ม	บริการที่พัก	สินค้าและบริการ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	
1. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	143	62	46	36	144
เชียงใหม่	101	44	32	25	101
เชียงราย	33	14	10	8	32
ลำพูน	2	1	1	1	3
ลำปาง	5	2	2	1	5
พะเยา	2	1	1	1	3
2. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมิ่งทะเลตะวันตก	77	37	28	11	76
เพชรบุรี	26	13	10	4	27
ประจวบคีรีขันธ์	37	18	13	5	36
ชุมพร	9	4	3	1	8
ระนอง	4	2	2	1	5
3. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมิ่งทะเลตะวันออก	284	138	106	40	284
ชลบุรี	216	105	80	31	216
ระยอง	37	18	14	5	37
จันทบุรี	8	4	3	1	8
ตราด	24	11	9	3	23
4. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	598	261	230	107	598
ภูเก็ต	441	192	170	79	441
กระบี่	103	45	40	18	103
พังงา	35	15	13	6	34
ตรัง	11	5	4	2	11
สตูล	9	4	3	2	9
5. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	34	16	11	8	35
นครราชสีมา	19	9	6	4	19
บุรีรัมย์	2	1	1	1	3
สุรินทร์	3	1	1	1	3
ศรีสะเกษ	2	1	1	1	3
อุบลราชธานี	8	4	2	1	7
6. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา	29	16	10	8	34
อยุธยา	20	10	6	4	20
นนทบุรี	4	2	1	1	4
ปทุมธานี	3	2	1	1	4
อ่างทอง	1	1	1	1	3
สิงห์บุรี	1	1	1	1	3
7. เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง	16	9	6	5	20
เลย	4	2	1	1	4
หนองคาย	6	3	2	1	6
บึงกาฬ	1	1	1	1	3
นครพนม	2	1	1	1	3
มุกดาหาร	4	2	1	1	4
8. เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด่าน	19	11	7	5	23
ตาก	7	3	2	1	6
กำแพงเพชร	2	1	1	1	3
สุโขทัย	4	2	1	1	4
พิษณุโลก	10	5	3	2	10
รวม	1,200	550	444	220	1,214

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อประเมินส่วนร่วไหลของการท่องเที่ยวในสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม สาขาการบริการที่พัก และ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะอาศัยแบบสอบถามที่ครอบคลุมรายการที่เกี่ยวข้อง จากงานของ Hudman and Hawkins (1989) ที่ระบุแหล่งที่มาของส่วนร่วไหลของการท่องเที่ยวในภาพรวม ทั้งสิ้น 12 รายการ คือ (1) การนำเข้าสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคและการลงทุน (2) ค่าใช้จ่ายให้กับบริษัทตัวแทนท่องเที่ยวต่างชาติ (3) ค่าใช้จ่ายในสิทธิบัตร การจัดการ และ ค่าธรรมเนียมการดำเนินธุรกิจ ของต่างชาติ (4) การจัดสรรกำไรให้กับผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ (5) การจ่ายคืนดอกเบี้ยเงินกู้ต่างประเทศ (6) ต้นทุนอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (7) ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในต่างประเทศ (8) ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (9) เงินออมของพนักงานและลูกจ้างชาวต่างชาติ (10) การอบรมและศึกษาในต่างประเทศของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (11) เงินออม และ (12) การจ่ายภาษี

Mill and Morrison (1999) สรุปว่า มี 6 ประเด็นที่เป็นสาเหตุของการเกิดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ (1) ต้นทุนด้านสินค้าและบริการสำหรับสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า (2) การใช้จ่ายด้านวัตถุดิบและอุปกรณ์เพื่อการวางโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว (tourism infrastructure) (3) รายจ่ายสำหรับปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ (4) รายจ่ายเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในต่างประเทศ (5) เงินโอนไปต่างประเทศ และ (6) การส่งคืนกำไรและเงินปันผล ซึ่งรายการต่างๆ ข้างต้น มีรายการที่ไม่ต่างจากงานของ Hudman and Hawkins (1989) Lacher and Nepal (2010) Mill and Morrison (2009) Unluonen et al. (2011) Zheng (2011) Alzboun (2014) และ Suryawardani et al. (2014) ในขณะที่ UNCTAD (2010) ได้สรุปรายจ่ายสำคัญเกี่ยวกับการนำเข้าที่มีผลให้เกิดรายได้ร่วไหลไว้ 6 รายการ คือ การนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องมือเพื่อการก่อสร้าง การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคในลักษณะของสินค้าที่ไม่คงทน การส่งคืนรายได้ของชาวต่างชาติ การส่งคืนกำไรของธุรกิจต่างชาติ การจ่ายคืนดอกเบี้ยเงินกู้ และ การใช้จ่ายในการส่งเสริมการตลาดในต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม รายจ่ายทั้ง 6 รายการนี้ก็มีโครงสร้างที่แตกต่างกันไป ในรายละเอียดตารางที่ 3.1.6 และ ตารางที่ 3.1.7 แสดงตัวอย่างของรายการในแบบสอบถามเกี่ยวกับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในงานของ Alzboun (2016) และ Suryawardani et al. (2014) ที่มีหัวข้อเกี่ยวกับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในสาขาโรงแรม ไม่แตกต่างกันมากนัก

จากการศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุที่ทำให้เกิดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในงานวิจัยที่อ้างถึงข้างต้น แบบสอบถามสำหรับการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในโครงการย่อยนี้จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ คือ ชื่อสถานประกอบการ ที่ตั้ง ลูกค้า และ การได้รับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ในส่วนที่ 2 เป็นคำถามด้านรายรับและต้นทุนการผลิต มีคำถามทั้งสิ้น 5 ข้อ คือ (1) ผลประกอบการ ทุนจดทะเบียนหรือเงินทุน และ ผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ (2) จำนวนพนักงาน ค่าจ้าง การฝึกอบรมพนักงาน (3) ค่าเช่า (4) ค่าใช้จ่ายผลผลิตขั้นกลาง และ (5) สาเหตุของการนำเข้าสินค้าขั้นกลาง สำหรับในส่วน of ค่าใช้จ่ายสินค้าขั้นกลาง ในส่วนของแบบสอบถามของสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายวัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายบริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในส่วนของค่าใช้จ่ายสินค้าขั้นกลางในแบบสอบถามของสาขาโรงแรมและที่พักจะประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายสินค้าบริโภค ค่าใช้จ่ายสินค้าอุปโภค ค่าใช้จ่ายบริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จากนั้นรายละเอียดของค่าใช้จ่ายแต่ละรายการในแบบสอบถามของแต่ละสาขาจะมีความแตกต่างกันไปตามโครงสร้างการใช้จ่ายการผลิตจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ดังตารางที่ 3.1.8 ถึงตารางที่ 3.1.10 ในการแสดงโครงสร้างของการใช้ผลผลิตขั้นกลางของธุรกิจการบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะอาศัยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี 2553 เพื่อแสดงถึง การใช้ผลผลิตจากสาขาการผลิตต่างๆ เป็นผลผลิตขั้นกลางสำหรับการผลิตผลผลิตในธุรกิจการบริการที่พัก, ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม, และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้เห็นถึงโครงสร้างของการใช้ผลผลิตขั้นกลางของธุรกิจทั้ง 3 สาขา

ส่วนที่ 3 จะเป็นคำถามปลายเปิด (open-end) สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ซึ่งจะทำให้ได้แบบสอบถามสำหรับการประเมินส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในโครงการย่อยนี้แสดงดังภาคผนวก ก

ตารางที่ 3.1.6

การกำหนดหัวข้อในการสอบถามเกี่ยวกับส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจากงานของ Alzboun (2014)

Currently, Our hotel imports	Never	1 Less than 20%	2 20- 40%	3 41- 60%	4 61- 80%	5 Above 80%
A. Importing food & beverages						
i. Fruits & vegetables directly from outside Jordan						
ii. Fruits & vegetables indirectly from outside Jordan through local supplier						
ii. Fish & sea food directly from outside Jordan						
iii. Fish & sea food indirectly from outside Jordan through local supplier						
iii. Meats & sausage directly from outside Jordan						
iii. Meats & sausage indirectly from outside Jordan through local supplier						
iv. Alcoholic beverages directly from outside Jordan						
iv. Alcoholic beverages indirectly from outside Jordan through local supplier						
v. Non-alcoholic beverages directly from outside Jordan						
v. Non-alcoholic beverages indirectly from outside Jordan through local supplier						
vi. Tea & coffee directly from outside Jordan						
vi. Tea & coffee indirectly from outside Jordan through local supplier						
B. Materials & equipment						
i. Furniture						
ii. Construction materials						
iii. Kitchen wares						
iv. Stationery						
v. Electronic equipment						
C. Remittances						
i. Your hotel has which percentage of foreigner employers in high positions						
ii. Takes foreign loans						
iii. Employ foreign labors						

ที่มา: Alzboun (2016)

ตารางที่ 3.1.7

การกำหนดหัวข้อในการสอบถามเกี่ยวกับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

จากงานของ Suryawardani et al. (2014)

No	Indicators	Variables (unit/year)
1	Imported foods	a. Imported meat (beef, chicken, pork, lamb). b. Imported fisheries (fish, prawn, lobsters, octopus, and squid). c. Imported food favour
2	Imported beverages	a. Imported dairy products (fresh milk, yoghurt, juice). b. Imported wine, beer and alcoholic drinks.
3	Imported fruits and vegetables	a. Imported varieties of fruits b. Imported varieties of vegetables
4	Imported utensils	a. Imported household utensils (stove, pan, frying pan, mixer, blender, cook, microwave) b. Imported plates, glass, cups, cutleries, and mugs.
5	Imported goods and materials	a. Imported furniture (beds, tables, desks, chairs, shelves, wardrobes). b. Imported materials for building accessories.
6	Services abroad	a. Promotion and advertising Indirect Promotion and advertisement through Media Channels (Televisions, broadcasting) Direct promotion through visiting some countries. b. Public Relation, publicity payments, foreigner operational payments
7	Foreign payments for foreign productions.	a. Transfer payment for commission of travel agents and tour operators. b. Import payment. c. Government tax payment for imported goods and services. d. Exchange cost for tourism investment. e. Interest payment for external credits in the tourism sector.
8	Payment for foreign employees	a. Number of foreign employees b. Total payments for foreign employees c. Transfer payments for foreign employees
9	Saving of foreign employees	a. Amount of foreign saving
10	Education abroad and training costs of tourism employees	a. The number of overseas training staff b. Payment for overseas training staff

ที่มา: Suryawardani et al. (2014)

ตารางที่ 3.1.8

โครงสร้างการใช้สินค้าชั้นกลางของสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

	สาขาการผลิต	มูลค่า	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
42	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	49,303,883	15.16	15.16
8	ผลไม้	24,532,654	7.55	22.71
7	ผักไร้ เช่น พริก กะหล่ำปลี คะน่ำ มะเขือเทศ และ อื่นๆ	24,497,304	7.53	30.24
146	การค้ำปลึก	23,382,443	7.19	37.43
63	เบียร์	22,967,233	7.06	44.50
145	การค้ำสง	22,400,768	6.89	51.39
49	ข้าวสาร	18,697,434	5.75	57.14
135	ค่าไฟฟ้า	17,382,130	5.35	62.48
28	อาหารทะเล	12,506,804	3.85	66.33
62	สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	8,839,656	2.72	69.05
47	น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	8,179,398	2.52	71.56
64	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	7,933,257	2.44	74.00
93	น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	6,704,460	2.06	76.07
151	การขนส่งสินค้าทางบก	6,421,726	1.98	78.04
164	การบริการด้านธุรกิจ	6,406,467	1.97	80.01
136	ก๊าซธรรมชาติ	5,075,782	1.56	81.57
29	การประมงน้ำจืด	4,541,925	1.40	82.97
160	สถาบันการเงิน	3,950,728	1.22	84.18
57	น้ำแข็ง	3,675,846	1.13	85.32
59	เช่า กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	3,266,750	1.00	86.32
52	แบ่งเช่าเจ้า แบ่งสาลี แบ่งข้าวโพด แบ่งถั่ว และแบ่งอื่น ๆ	2,968,421	0.91	87.23
22	ไซสโต	2,932,384	0.90	88.13
159	การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	2,928,885	0.90	89.04
66	บุหรื ซิการ์ และ ยาเส้น	2,906,352	0.89	89.93
54	เบหมี ก้วยเตี่ยว สปะเก็ดต้ มั๊กกะโรนี เบหมีสำเร็จรูป และวุ้นเส้น	2,887,428	0.89	90.82
163	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	2,446,556	0.75	91.57
58	การผลิตผงชูรส	2,223,530	0.68	92.25
176	บริการบันเทิงและสันทนาการ	2,190,795	0.67	92.93
55	น้ำตาล	1,812,603	0.56	93.49
44	ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่น ๆ	1,286,151	0.40	93.88
166	การบริการสุขภาพ	1,282,774	0.39	94.28
53	ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	1,239,591	0.38	94.66
2	ข้าวโพด	983,770	0.30	94.96
98	ซีอิ้ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่น ๆ	870,976	0.27	95.23
60	น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	755,153	0.23	95.46
	อื่นๆ	14,764,676	4.54	100.00

ที่มา: อ้างอิงจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 และจากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 3.1.9

โครงสร้างการใช้สินค้าชั้นกลางของสาขาการโรงแรมและที่พัก

	สาขาการผลิต	มูลค่า	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
135	ค่าไฟฟ้า	46,597,348	27.93	27.93
160	สถาบันการเงิน	12,705,213	7.62	35.55
164	การบริการด้านธุรกิจ	10,668,663	6.39	41.94
159	การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	8,503,347	5.10	47.04
89	สปา ผักกอก แชมพู และสารทำความสะอาด	7,297,292	4.37	51.41
146	การค้าปลีก	6,898,781	4.14	55.55
145	การค้าส่ง	5,523,230	3.31	58.86
8	ผลไม้	5,049,997	3.03	61.88
72	เครื่องแต่งกาย	4,364,513	2.62	64.50
63	เบียร์	4,166,996	2.50	67.00
93	น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	3,610,824	2.16	69.16
136	ก๊าซธรรมชาติ	3,315,936	1.99	71.15
42	เนื้อสัตว์	3,315,191	1.99	73.14
163	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	2,491,186	1.49	74.63
139	ก่อสร้าง	2,299,536	1.38	76.01
137	น้ำประปา	2,253,298	1.35	77.36
70	ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	2,219,569	1.33	78.69
60	ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	1,916,205	1.15	79.84
62	สุรา เบียร์ วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	1,599,580	0.96	80.80
28	อาหารทะเล	1,558,010	0.93	81.73
151	การขนส่งสินค้าทางบก	1,485,530	0.89	82.62
82	ผลิตภัณฑ์กระดาษในสำนักงาน	1,426,921	0.86	83.48
61	ผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์	1,426,076	0.85	84.33
7	ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คะน้า มะเขือเทศ และ อื่นๆ	1,395,688	0.84	85.17
48	น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	1,377,288	0.83	85.99
166	การบริการสุขภาพ	1,367,703	0.82	86.81
64	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	1,342,992	0.80	87.62
49	ข้าวสาร	1,133,422	0.68	88.30
147	ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม	1,090,551	0.65	88.95
162	การประกันวินาศภัย	1,056,745	0.63	89.58
66	บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	1,052,099	0.63	90.22
44	ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มายองเนส และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	1,012,489	0.61	90.82
43	ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	1,002,361	0.60	91.42
29	การประมงน้ำจืด	916,835	0.55	91.97
156	การขนส่งทางอากาศ	900,892	0.54	92.51
176	บริการบันเทิงและสันทนาการ	836,201	0.50	93.01
115	เครื่องจักร และ อุปกรณ์พิเศษ	737,588	0.44	93.46
17	ไม้ดอก ไม้ประดับ	678,413	0.41	93.86
57	น้ำแข็ง	578,463	0.35	94.21
150	การขนส่งทางบก	567,602	0.34	94.55
59	ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	527,315	0.32	94.87
177	การซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้	519,238	0.31	95.18
174	บริการโทรศัพท์ โทรสาร และ อื่นๆ	505,883	0.30	95.48
45	ผลไม้และผักกระป๋อง	498,352	0.30	95.78
94	น้ำมันเครื่อง จารบี และ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม	491,248	0.29	96.07
22	ไข่สด	482,482	0.29	96.36
90	ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	475,660	0.29	96.65
46	ปลา และ อาหารทะเลกระป๋อง	461,181	0.28	96.92
	อื่นๆ	5,132,143	3.08	100.00

ที่มา: อ้างอิงจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 และจากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 3.1.10

โครงสร้างการใช้สินค้าชั้นกลางของสาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

	สาขาการผลิต	มูลค่า	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
135	ค่าไฟฟ้า	42,364,846	12.28	12.28
88	ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	40,638,420	11.78	24.07
160	สถาบันการเงิน	33,206,133	9.63	33.70
147	ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม	29,582,793	8.58	42.28
146	การค้าปลีก	23,377,740	6.78	49.05
180	กิจกรรมที่ไม่สามารถจำแนกสาขาการผลิตได้	21,238,650	6.16	55.21
145	การค้าส่ง	20,091,010	5.83	61.04
159	บริการไปรษณีย์โทรเลขและการสื่อสาร	14,139,219	4.10	65.14
164	บริการทางด้านการบัญชี การตรวจสอบบัญชี กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม รวมทั้งบริการธุรกิจอื่น ๆ	12,846,637	3.73	68.86
98	ผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น ท่อพีวีซี ภาชนะพลาสติก และ พลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	12,055,060	3.50	72.36
156	การขนส่งทางอากาศ	7,649,602	2.22	74.58
8	ผลไม้ เช่น ส้ม องุ่น ทุเรียน เงาะ มะม่วง สับปะรด แตงโม กัญชง มังคุด ส้มโอ ลำไย ลิ้นจี่ เป็นต้น	7,513,570	2.18	76.76
93	น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	7,471,498	2.17	78.92
150	การขนส่งทางบก	6,057,312	1.76	80.68
163	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	5,592,611	1.62	82.30
122	เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ หลอดไฟฟ้า พิวส ตัวนำและอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน เป็นต้น	4,190,197	1.22	83.52
133	เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	3,769,989	1.09	84.61
127	การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	3,753,402	1.09	85.70
76	ผลิตภัณฑ์หนังสือและหนังสือพิมพ์ ผลิตภัณฑ์หนังสือ และผลิตภัณฑ์หนังสืออื่น ๆ	3,355,976	0.97	86.67
72	เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือตัว และวัสดุอื่น ๆ รวมทั้งผ้าเช็ดหน้า เน็คไท ผ้าคลุมไหล่	3,153,701	0.91	87.58
71	สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก ผ้ายัดกั ทั้งที่ถักด้วยมือและเครื่องจักร เป็นต้น	2,707,802	0.79	88.37
89	สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	2,305,245	0.67	89.04
148	โรงแรมและที่พักอื่น ๆ	2,297,493	0.67	89.70
57	น้ำแข็งที่ใช้เพื่อการบริโภคและใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม	1,970,845	0.57	90.28
134	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก ร่ม ซิป กระดุม ขอดดิสก์ ดอกไม้ประดิษฐ์ เพ	1,937,502	0.56	90.84
83	การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	1,878,224	0.54	91.38
154	การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	1,489,232	0.43	91.81
166	บริการสุขภาพ เช่น การเก็บการชนและการกำจัดขยะมูลฝอยกับสิ่งปฏิกูล การจัดทำระบบทางระบายน้ำ	1,410,918	0.41	92.22
92	ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ เช่น ซีเมนต์ กาว เทียนไข หมึก ผงซักฟอก เครื่องหอมและการย้อมสี	1,284,181	0.37	92.60
139	การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย รวมทั้งกิจการต่อเติมและซ่อมแซมอาคาร	1,192,085	0.35	92.94
108	เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	1,136,702	0.33	93.27
177	การซ่อมเครื่องมือ เครื่องใช้ในครัวเรือน อุปกรณ์เครื่องตกแต่ง และสินค้าผู้บริโภคอื่น ๆ	1,104,698	0.32	93.59
151	การขนส่งสินค้าทางบก	987,272	0.29	93.88
81	เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ เช่น กระดาษพิมพ์เขียน กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษแข็ง กระดาษกราฟ	977,152	0.28	94.16
61	อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น	969,649	0.28	94.44
82	ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์ แผ่นกระดาษ ของจดหมาย ฉลาก ถุงกระดาษ	968,372	0.28	94.72
	อื่นๆ	18,198,221	5.28	100.00

ที่มา: อ้างอิงจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 และจากการคำนวณของผู้วิจัย

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามจะเป็นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้ได้เครื่องมือวิจัย ซึ่งในที่นี้คือ แบบสอบถามที่มีคุณภาพ แบบสอบถามที่มีคุณภาพควรมีคุณสมบัติ 8 ประการ คือ (1) ความเที่ยงตรง (validity) (2) ความเชื่อมั่น (reliability) (3) ความยากง่ายและอำนาจการจำแนก (difficulty and discrimination) (4) ความเป็นปรนัย (objectivity) (5) ความมีประสิทธิภาพ (efficiency) (6) ความไว (sensitivity) (7) ความเป็นมิติเดียว (unidimensionality) และ (8) ความง่ายต่อการนำไปใช้ (simplicity) จากคุณสมบัติข้างต้น ความเที่ยงตรง และ ความเชื่อมั่น เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญที่สุดในการประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2547 ; Miller, 2013) ด้วยเหตุนี้ การคำนวณค่าดัชนีบ่งชี้คุณภาพของแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นประกอบด้วย ความเที่ยงตรง (validity) และ ความเชื่อมั่น (reliability) ในส่วนของความเที่ยงตรง มีความหมายคือ ความสอดคล้องหรือความเหมาะสมของผลการวัดกับสิ่งที่ต้องการวัด ประเมินได้จากผลของการวัดว่ามีเนื้อหาที่ถูกต้อง ครบคลุม มีประสิทธิภาพ และ วัดได้ถูกต้องตามความเป็นจริง แบ่งความเที่ยงตรงออกได้เป็นความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (concurrent validity) ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (predictive validity) และ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) สำหรับการประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในครั้งนี้จะเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่ใช้ในส่วนของความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลที่ได้จากแบบสอบถามกับโครงสร้างและความหมายจากแนวคิดทางทฤษฎีของสิ่งที่มุ่งวัดด้วยวิธีตัดสินโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา โดยอาศัยการคำนวณดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (content validity index: CVI) จากการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาสาระ/โครงสร้างที่กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ 1 เมื่อข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ/โครงสร้าง, 2 เมื่อข้อคำถามจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างมาก, 3 เมื่อข้อคำถามจะต้องได้รับการปรับปรุงเล็กน้อย และ 4 เมื่อข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ/โครงสร้าง ในการประเมินจะทำการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 – 7 คน เพื่อใช้คำนวณดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (CVI) ดังนี้

$$CVI = \frac{\sum R_{3,4}}{N} \quad (3.3.1)$$

โดยที่ $R_{3,4}$ คือ จำนวนข้อที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ผลประเมิน 3 หรือ 4 และ N คือ จำนวนข้อ

แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ยอมรับได้จะต้องมีค่า CVI ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป (Davis, 1992)

ในส่วนของความเชื่อมั่น เป็นคุณสมบัติของแบบสอบถามในการวัดสิ่งที่ต้องการไม่ว่าจะวัดกี่ครั้ง หรือ วัดในสภาพการณ์ที่แตกต่างกันก็ยังคงได้รับผลการวัดที่คงเดิม Kerlinger (1986) จำแนกความเชื่อมั่นของแบบสอบถามออกเป็น 3 ลักษณะ คือ (1) ความเชื่อมั่นที่มีความคงที่ ความเชื่อถือได้ และความสามารถในการทำนาย (2) ความเชื่อมั่นที่เป็นความถูกต้องในการวัดสิ่งที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง และ (3) ความเชื่อมั่นเป็นคุณสมบัติที่ไม่คลาดเคลื่อนชัดเจนและแน่นอน กล่าวได้ว่า ความเชื่อมั่นเป็นคุณภาพของแบบสอบถามเมื่อมีการใช้วัดหลายๆ ครั้งแล้วได้ผลของการวัดที่ไม่แตกต่างกันมากหรือคล้ายคลึงกัน เรียกอีกอย่างว่า ความคงเส้นคงวา (consistency) สำหรับการประเมินความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสามารถทำได้โดยการวัดความเชื่อมั่นแบบวัดความคงที่ (measure of stability) จากการทดสอบซ้ำ (test-retest method) กับตัวอย่าง 2 ครั้งในช่วงเวลาที่ต่างกัน แล้วนำผลที่ได้มาหาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient: p_{12}) ดังนี้

$$p_{12} = \frac{N \sum X_1 X_2 - \sum X_1 \sum X_2}{\sqrt{[N \sum X_1^2 - (\sum X_1)^2][N \sum X_2^2 - (\sum X_2)^2]}} \quad (3.3.2)$$

โดยที่ X_1 และ X_2 คือ ผลประเมินจากการวัดครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 และ N คือ จำนวนตัวอย่าง

โดยผลจากการคำนวณดัชนี CVI ของแบบสอบถามในภาคผนวก ก สำหรับการประเมินส่วนรู้ไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจทั้งสามจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าเท่ากับ 0.89 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ยอมรับได้ และ ในส่วนของความเชื่อมั่น ได้มีการทำแบบสอบถามซ้ำกับผู้ประกอบการรายเดิมจำนวน 20 ชุด ห่างกัน 1 เดือนโดยผู้สัมภาษณ์ที่ต่างกัน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันมีค่าเท่ากับ 0.74 นับได้ว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง ผลจากการทดสอบแบบสอบถามนี้ ทำให้แบบสอบถามที่กำหนดขึ้นเพื่อวัดส่วนรู้ไหลทางการท่องเที่ยวมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและมีความเชื่อมั่น สามารถนำไปใช้เพื่อการรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินส่วนรู้ไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาคต่อไป

3.4 การวัดระดับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว

ในการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว (L_j) จะเป็นการหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (weighted average) ของร้อยละของการนำเข้าสินค้าชั้นกลางรายการต่างๆ (M_i) กับน้ำหนักของสินค้าชั้นกลางแต่ละรายการ (W_i) เป็นปัจจัยเข้า (input) ในการวัดระดับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ในส่วนของน้ำหนักการนำเข้าสินค้าชั้นกลางแต่ละรายการจะกำหนดจากสัดส่วนของการใช้ปัจจัยการผลิตของสาขานั้นในการผลิตในสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม สาขาการบริการที่พักและโรงแรม และ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนี้

$$L_j = \frac{\sum_{i=1}^n w_{ij} m_{ij}}{\sum_{i=1}^n w_{ij}} \quad (3.4.1)$$

โดยที่ L คือ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของสาขา j ($j = 1$ สาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม, $j = 2$ สาขาการบริการที่พักและโรงแรม และ $j = 3$ สาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว), w_{ij} คือ สัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิต i เป็นสินค้าชั้นกลางในการผลิตสาขา j , m คือ ร้อยละของการนำเข้าสินค้าชั้นกลาง i ในสาขาการผลิตที่ j

ขั้นตอน (process) คือ การคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของแต่ละธุรกิจ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$L_i = \sum_{j=1}^n W_{ij} M_{ij} \quad (3.4.2)$$

โดยที่ L_i คือ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจ i , W_{ij} คือ สัดส่วนการใช้ผลผลิตชั้นกลางชนิดที่ j ในธุรกิจ i , M_{ij} คือ ค่าเฉลี่ยของร้อยละการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางชนิดที่ j ในธุรกิจ j , i คือ สาขาธุรกิจ โดย $i = 1$ แทนธุรกิจการบริการที่พัก, $i = 2$ แทนธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม, และ $i = 3$ แทนธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ค่าของ $W_{ij}M_{ij}$ ของแต่ละผลผลิตชั้นกลาง มีความหมาย คือ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางชนิดที่ j จากนั้น เมื่อคำนวณส่วนรั่วไหลของแต่ละธุรกิจแล้วจะสามารถคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวมจากการหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจทั้ง 3 สาขา โดยมีค่าน้ำหนักจากสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของแต่ละสาขา ดังนี้

$$LEAKAGE = \frac{\sum_{i=1}^3 \sum_{j=1}^n R_i W_{ij} M_{ij}}{\sum_{i=1}^3 R_i} \quad (3.4.3)$$

โดยที่ R_i คือ สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของธุรกิจ i

สมการ (3.4.2) และ สมการ (3.4.3) คือ ผลลัพธ์ (output) ในการวัดระดับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของโครงการย่อยนี้

3.5 การแปลผลข้อมูล

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว แสดงถึง ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่ไหลออกไปนอกประเทศไทย เนื่องจากผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตและผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศ ซึ่งจะไปปรับลดรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวที่หมุนเวียนในประเทศ ตัวอย่างเช่น ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวเท่ากับร้อยละ 25 มีความหมายคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 25 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 75 หรือ การผลิตผลิตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 1 บาท จะมีส่วนที่ไหลออกนอกประเทศจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง 25 สตางค์ และมีรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวที่หมุนเวียนในประเทศ 75 สตางค์ หากพบว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่สูงจะมีผลให้รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวที่หมุนเวียนในประเทศน้อยลง ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวก็จะน้อย ในทางตรงข้าม หากส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำจะมีผลให้รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวที่หมุนเวียนในประเทศเพิ่มขึ้นและมีผลให้ผลกระทบทางเศรษฐกิจสูง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึง ผลการศึกษา คือ การประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาครายสาขาใน 8 เขตพัฒนาท่องเที่ยว เป็นผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากสถานประกอบการในบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ ธุรกิจการบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่ดำเนินธุรกิจแหล่งท่องเที่ยวภายใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ผลการศึกษาจะประกอบด้วยสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว และ รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว รวมถึงผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว และ การประเมินผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว ดังนั้น ผลการศึกษาจะประกอบด้วย

(4.1) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

(4.2) ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามธุรกิจและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

ในภาพรวม

(4.3) ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

(4.4) ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของจังหวัดสำคัญทางการท่องเที่ยว

(4.5) แนวทางในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

(4.6) ปัจจัยที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

(4.7) รายได้รั่วไหล รายได้สุทธิ และ ผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว

ในแต่ละหัวข้อมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

จากการกำหนดจำนวนตัวอย่างจำนวน 1,200 ตัวอย่าง ตามแจกแจงแบบชั้นภูมิที่มีการกำหนดโควตาของแต่ละชั้นภูมิตามโครงสร้างของรายได้จากการท่องเที่ยว เมื่อทำการสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูล ปฐมภูมิสามารถรวบรวมจำนวนตัวอย่างได้ 1,284 ตัวอย่าง มากกว่าจำนวนตัวอย่างที่กำหนด 84 ตัวอย่าง ซึ่งจะมีผลให้ความผิดพลาดทางสถิติต่ำลง โดยจำนวนตัวอย่าง 1,284 ตัวอย่าง ประกอบด้วยสถานประกอบการธุรกิจบริการที่พัก จำนวน 475 แห่ง (ร้อยละ 37.0), สถานประกอบการบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 572 แห่ง (ร้อยละ 44.5), และ สถานประกอบการสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 237 แห่ง (ร้อยละ 18.5) (ตารางที่ 4.1.1) ในส่วนของสถานประกอบการสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รายการสินค้าและบริการต่างๆ แสดงได้ดังตารางที่ 4.1.2 ประกอบด้วยของที่ระลึกสินค้าพื้นเมือง เสื้อผ้าและเครื่องประดับ เครื่องประดับและเครื่องสำอาง และ บริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.1.1

สถานประกอบการจำแนกตามธุรกิจ

ธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
การบริการที่พัก	475	37.0
การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	572	44.5
สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	237	18.5
รวม	1,284	100.0

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.1.2

สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

รายการ		จำนวน	รายการ		จำนวน
ของที่ระลึก และ สินค้าพื้นเมือง	ของที่ระลึก สินค้า OTOP	59	เครื่องประดับ	เครื่องสำอาง	3
	ขนมไทยพื้นเมือง	5	และ	เครื่องประดับ handmade	2
	หมอน ยาสระผม	4		เครื่องสำอางค์ของไทย	2
	กระเป๋า handmade	2	เครื่องสำอาง	ไข่มุก และ ผลิตภัณฑ์	1
	กระดาษสา	2	นวด สปา และ เสริมความงาม	นวดแผนไทย	41
	แคปหมู หมูหวาน	1		เสริมสวย	13
	น้ำพริก	1		สปา	11
	ของเด็กเล่น	1	ยา และ สุขภาพ	ยา สมุนไพร และ ยาพื้นบ้าน	23
	ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	6		รักษาโรคทั่วไป	1
	ขายผ้า ดัดสุท	6		สัก	7
เสื้อผ้า และ เครื่องประดับ	เสื้อผ้ามัดย้อม	3	บริการการท่องเที่ยวและเดินทาง		6
	เครื่องแต่งกาย	2	ให้เช่ารถยนต์		5
	เสื้อผ้า ชุดว่ายน้ำ รองเท้า แวนดา	2	รับฝากรถ		4
	ผ้าถุง ผ้าบาติก	2	บริการที่ เกี่ยวข้องกับ	ให้เช่าจักรยาน	3
	ผ้าปาเต๊ะ	2		บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ	2
	ร้านขายชุดไทยประยุกต์	2	การท่องเที่ยว	บริการนำพัวร์	1
	เสื้อผ้าและเครื่องประดับ	2		ซักรีด	1
	เสื้อผ้าจากอินโดนีเซีย	1		ตัดผม	1
	ผ้าข้อมม้าและผลิตภัณฑ์แปรรูปผ้าข้อมม้า	1		ให้เช่ามอเตอร์ไซด์	1
	ผ้าทอ	1		ลี้ยงรถ	1
	ผ้าฝ้ายสำเร็จรูป	1	รวม		237
	ผ้าพื้นเมือง	1			
	เสื้อผ้าพื้นเมือง	1			

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,284 ตัวอย่าง จำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขต แสดงดังตารางที่ 4.1.3 ประกอบด้วย เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาจำนวน 181 แห่ง (ร้อยละ 14.1) เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกจำนวน 82 แห่ง (ร้อยละ 6.4) เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก จำนวน 287 แห่ง (ร้อยละ 22.4) เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันจำนวน 612 แห่ง (ร้อยละ 47.7) อารยธรรมอีสานใต้จำนวน 36 แห่ง (ร้อยละ 2.8) เขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลางจำนวน 37 แห่ง (ร้อยละ 2.9) เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขงจำนวน 20 แห่ง (ร้อยละ 1.6) และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรมจำนวน 29 แห่ง (ร้อยละ 2.3) ซึ่งสามารถที่จะแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ จังหวัด ได้ดังตารางที่ 4.1.4 ซึ่งจะทำให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุม 37 จังหวัด

ตารางที่ 4.1.3

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
อารยธรรมล้านนา	181	14.1
ฝั่งทะเลตะวันตก	82	6.4
ฝั่งทะเลตะวันออก	287	22.4
อันดามัน	612	47.7
อารยธรรมอีสานใต้	36	2.8
วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	37	2.9
วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	20	1.6
มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	29	2.3
รวม	1,284	100

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ในด้านขนาดของธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,284 แห่ง สามารถจำแนกตามขนาดของธุรกิจ ได้ตามตารางที่ 4.1.5 โดยขนาดธุรกิจจะวัดจากขนาดการจ้างงานของสถานประกอบการ แบ่งได้เป็น 5 ช่วง คือ มีการจ้างงาน 1 คน ถึง 25 คน, 26 คน ถึง 50 คน, 51 คน ถึง 75 คน, 76 คน ถึง 100 คน, และมากกว่า 100 คนขึ้นไป ผลการสำรวจ พบว่า สถานประกอบการส่วนมีการจ้างงานแรงงานในช่วง 1 คน ถึง 25 คน จำนวน 1,011 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 78.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา คือ สถานประกอบการที่มีการจ้างงาน 26 คน ถึง 50 คน จำนวน 114 แห่ง (ร้อยละ 8.9) และ สถานประกอบการที่มีการจ้างงานมากกว่า 100 คน ขึ้นไป จำนวน 68 แห่ง (ร้อยละ 5.3) สามารถแสดงการแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดธุรกิจ จำแนกตามประเภทธุรกิจ และ จำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ได้ดังตารางที่ 4.1.5 และตารางที่ 4.1.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1.4

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ จังหวัด

		การบริการที่พัก	การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม	สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว	รวม
อารยธรรม ล้านนา	เชียงใหม่	10	15	8	33
	เชียงใหม่	44	56	31	131
	พะเยา	1	1	1	3
	ลำปาง	3	2	3	8
	ลำพูน	2	2	2	6
	รวม	60	76	45	181
ฝั่งทะเล ตะวันตก	ชุมพร	3	4	1	8
	ประจวบคีรีขันธ์	18	18	5	41
	เพชรบุรี	10	13	5	28
	ระนอง	2	2	1	5
	รวม	33	37	12	82
ฝั่งทะเล ตะวันออก	จันทบุรี	4	6	1	11
	ชลบุรี	80	105	31	216
	ตราด	9	11	3	23
	ระยอง	14	18	5	37
	รวม	107	140	40	287
อันดามัน	กระบี่	40	45	18	103
	ตรัง	4	5	2	11
	พังงา	13	15	6	34
	ภูเก็ต	178	198	79	455
	สตูล	3	4	2	9
	รวม	238	267	107	612
อารยธรรม อีสานใต้	นครราชสีมา	7	9	4	20
	บุรีรัมย์	1	1	1	3
	ศรีสะเกษ	1	1	1	3
	สุรินทร์	1	1	1	3
	อุบลราชธานี	2	4	1	7
	รวม	12	16	8	36
วิถีชุมชนน้ำ เจ้าพระยา ตอนกลาง	นนทบุรี	2	2	2	6
	ปทุมธานี	1	2	1	4
	สิงห์บุรี	1	1	1	3
	อยุธยา	6	10	5	21
	อ่างทอง	1	1	1	3
	รวม	11	16	10	37
วิถีชีวิตกลุ่ม แม่น้ำโขง	นครพนม	1	1	1	3
	บึงกาฬ	1	1	1	3
	มุกดาหาร	1	2	1	4
	เลย	1	2	1	4
	หนองคาย	2	3	1	6
	รวม	6	9	5	20
มรดกโลก ด้านวัฒนธรรม	กำแพงเพชร	1	1	1	3
	ตาก	2	3	3	8
	พิษณุโลก	3	5	4	12
	สุโขทัย	2	2	2	6
	รวม	8	11	10	29

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.1.5

การแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของธุรกิจ

	จำนวน	ร้อยละ
1 คน ถึง 25 คน	1,011	78.7
26 คน ถึง 50 คน	114	8.9
51 คน ถึง 75 คน	38	3.0
76 คน ถึง 100 คน	53	4.1
มากกว่า 100 คน	68	5.3
รวม	1,284	100.0

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.1.6

การแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของธุรกิจและประเภทของธุรกิจ

	การบริการที่พัก	การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม	สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว	รวม
1 คน ถึง 25 คน	299	480	232	1,011
26 คน ถึง 50 คน	47	64	3	114
51 คน ถึง 75 คน	27	11	0	38
76 คน ถึง 100 คน	34	17	2	53
มากกว่า 100 คน	68	0	0	68
รวม	475	572	237	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.1.7

การแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของธุรกิจและเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	อารยธรรมล้านนา	ฝั่งทะเลตะวันตก	ฝั่งทะเลตะวันออก	อันดามัน	อารยธรรมอีสานใต้	วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง	วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	รวม
1 คน ถึง 25 คน	158	57	235	453	30	34	19	25	1,011
26 คน ถึง 50 คน	17	2	16	73	2	2	1	1	114
51 คน ถึง 75 คน	3	1	9	20	1	1	0	3	38
76 คน ถึง 100 คน	3	1	11	37	1	0	0	0	53
มากกว่า 100 คน	0	21	16	29	2	0	0	0	68
รวม	181	82	287	612	36	37	20	29	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ในส่วนของกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก การสำรวจข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1,284 แห่ง เมื่อนำมาแจกแจงตามกลุ่มนักท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ สถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด ลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยน้อยกว่า (<) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่า (>) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด จากตารางที่ 4.1.8 เห็นได้ว่า สถานประกอบการส่วนมากมีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยน้อยกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีจำนวน 698 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา คือ สถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 374 แห่ง (ร้อยละ 29.1) ในจำนวนนี้มีสถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดจำนวน 177 แห่ง และมีสถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดจำนวน 35 แห่ง โดยสามารถจำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยวตามประเภทของธุรกิจได้ดังตารางที่ 4.1.9 นอกจากนี้ ตารางที่ 4.1.10 ที่แสดง การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มนักท่องเที่ยว เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ ประเภทธุรกิจ จะทำให้เห็นถึงความแตกต่างของกลุ่มนักท่องเที่ยวในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของสถานประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สำหรับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม จะมีกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตารางที่ 4.1.8
การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มนักท่องเที่ยว

	จำนวน	ร้อยละ
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด	177	13.8
นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	698	54.4
นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	374	29.1
นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	35	2.7
รวม	1,284	100.0

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.1.9

การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มนักท่องเที่ยวและประเภทรถกิจ

	การบริการที่พัก	การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม	สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว	รวม
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด	49	86	42	177
นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	285	296	117	698
นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	138	169	67	374
นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	3	21	11	35
รวม	475	572	237	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

เมื่อแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามความเป็นเมืองท่องเที่ยวตามการจำแนกของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะทำให้กลุ่มตัวอย่างแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มจังหวัด คือ จังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลัก 11 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ระยอง ภูเก็ต กระบี่ พังงา นครราชสีมา อุดรธานี และ นนทบุรี) และ จังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง 27 จังหวัด ตารางที่ 4.1.11 จะพบว่า มีสถานประกอบการในการสำรวจครั้งนี้อยู่ในอยู่ในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลักจำนวน 1,088 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.7 ของกลุ่มตัวอย่าง และมีสถานประกอบการอยู่ในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองจำนวน 196 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.3 ของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงสามารถแสดงการแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างตามความเป็นเมืองท่องเที่ยวและประเภทรถกิจได้ดังตารางที่ 4.1.12

ตารางที่ 4.1.10

การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มนักท่องเที่ยว เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ ประเภทธุรกิจ

		การบริการที่พัก	การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม	สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว	รวม
ล้านนา	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	0	0	4	4
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	27	31	19	77
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	33	36	16	85
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	0	9	6	15
	รวม	60	76	45	181
ฝั่งทะเล ตะวันตก	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	0	2	0	2
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	26	21	2	49
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	7	14	10	31
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	0	0	0	0
	รวม	33	37	12	82
ฝั่งทะเล ตะวันออก	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	1	12	10	23
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	50	61	20	131
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	53	66	10	129
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	3	1	0	4
	รวม	107	140	40	287
อันดามัน	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	47	72	28	147
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	179	172	70	421
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	12	23	9	44
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	0	0	0	0
	รวม	238	267	107	612
อารยธรรม อีสานใต้	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	0	0	0	0
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	2	1	2	5
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	10	12	6	28
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	0	3	0	3
	รวม	12	16	8	36
วิถีชีวิตลุ่ม แม่น้ำ เจ้าพระยา ตอนกลาง	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	0	0	0	0
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	1	6	3	10
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	10	10	6	26
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	0	0	1	1
	รวม	11	16	10	37
วิถีชีวิตลุ่ม แม่น้ำโขง	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	0	0	0	0
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	0	1	0	1
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	6	8	5	19
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	0	0	0	0
	รวม	6	9	5	20
มรดกโลก ด่าน วัฒนธรรม	นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมด	1	0	0	1
	นักท่องเที่ยวชาวไทย < นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	0	3	1	4
	นักท่องเที่ยวชาวไทย > นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	7	0	5	12
	นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด	0	8	4	12
	รวม	8	11	10	29

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.1.11

การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามความเป็นเมืองท่องเที่ยว

	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลัก	1,088	84.7
จังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง	196	15.3
รวม	1,284	100.0

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.1.12

การแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามความเป็นเมืองท่องเที่ยวและประเภทธุรกิจ

	การบริการที่พัก	การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม	สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว	รวม
จังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลัก	63	83	50	196
จังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง	412	489	187	1,088
รวม	475	572	237	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

โดยสรุปของการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,284 ราย มีการแจกแจงกลุ่มตัวอย่างตามประเภทธุรกิจและเขตพัฒนาการท่องเที่ยวได้ครบตามกรอบของจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ มีความครอบคลุมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่หลากหลาย รวมถึงสามารถจำแนกตามขนาดของธุรกิจ กลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก และ ความเป็นเมืองท่องเที่ยว ที่สามารถนำไปใช้เพื่อการวิเคราะห์และตอบวัตถุประสงค์ต่อไป

4.2 ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามธุรกิจและส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในภาพรวม

หัวข้อนี้จะทำการคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวที่ได้จากผู้ประกอบการในธุรกิจทั้ง 3 สาขา โดยส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว แสดงถึง ร้อยละของการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเทียบกับการใช้ผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด ในส่วนของผลผลิตชั้นกลางจะประกอบด้วยผลผลิตชั้นกลางที่เป็นสินค้าและ

ผลผลิตชั้นกลางที่เป็นบริการ ในการคำนวณส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยว สามารถคำนวณได้จากการ ค่าเฉลี่ยของร้อยละการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางถ่วงน้ำหนักด้วยการใช้ผลผลิตชั้นกลางตามสัดส่วนการใช้ ผลผลิตชั้นกลางในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี 2553 ตามที่ได้นำเสนอไว้ในหัวข้อ ก่อนหน้าตามสมการ (3.4.2) เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างการผลิตจากผู้ประกอบการตามการแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างแล้วจะทำการคำนวณค่าเฉลี่ยของการนำเข้า ผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการ (M_i) จากนั้นก็จะนำมาคูณกับสัดส่วนการใช้ผลผลิตรายการดังกล่าวจาก ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 (W_i) โดยผลคูณระหว่างค่าทั้งสอง ($W_i M_i$) ก็คือส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางรายการที่ i และเมื่อทำการรวมส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลางทุกรายการเข้าด้วยกันก็จะได้เป็นส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของธุรกิจ (L_j) ที่ j จากนั้นก็จะทำการคำนวณส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวในภาพรวมตามสมการ (4.3.3)

การนำเสนอผลการสำรวจในหัวข้อนี้จะเป็นการนำเสนอการคำนวณสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลาง ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวจำแนกตามธุรกิจ และ ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวในภาพรวม แบ่งเป็นหัวข้อได้ดังนี้

- 4.2.1) ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พัก
- 4.2.2) ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม
- 4.2.3) ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
- 4.2.4) ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวในภาพรวม
- 4.2.5) บทสรุปของส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวจำแนกตามธุรกิจและส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวในภาพรวม

รายละเอียดของแต่ละหัวข้อยังต่อไปนี้

4.2.1 ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พัก

ผลการสำรวจผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พักใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว จำนวน 475 ราย แสดงดังตารางที่ 4.2.1 ประกอบด้วยสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก ผลการคำนวณจากค่าเฉลี่ยของร้อยละการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางถ่วงน้ำหนัก

ด้วยจำนวนตัวอย่างที่มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางชนิดนั้น หรือ สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเฉลี่ยพบว่า ผู้ประกอบการมีสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทุกรายการเฉลี่ยร้อยละ 40.78 ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด คือ การบริการสถาบันการเงิน มีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 51.77 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางนี้ทั้งหมด รองลงมา คือ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ บริการอื่นๆ การบริการด้านธุรกิจ เบียร์ และ ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ มีสัดส่วนการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 51.17 ร้อยละ 49.26 ร้อยละ 48.01 ร้อยละ 46.95 และ ร้อยละ 45.26 ตามลำดับ เมื่อนำค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการนำเข้าของผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการมาปรับด้วยสัดส่วนของการใช้ผลผลิตชั้นกลางจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจะได้เป็นส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการ จากตารางที่ 4.2.1 นี้จะพบว่า การบริการสถาบันการเงิน มีส่วนทำให้เกิดส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มในธุรกิจบริการบริการที่พัก ร้อยละ 3.95 หรือ การนำเข้าการบริการสถาบันการเงินมีส่วนในส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มร้อยละ 3.95 รองลงมา คือ การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เบียร์ และ ผลไม้ มีส่วนทำให้เกิดส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มในธุรกิจนี้ ร้อยละ 3.07 ร้อยละ 2.53 ร้อยละ 1.67 ร้อยละ 1.17 และ ร้อยละ 1.12 ตามลำดับ สังเกตว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มสูงจะมีอยู่เพียงไม่กี่รายการ เมื่อผลรวมของส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มของผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด 26 รายการ มีค่าเท่ากับ 20.34 ซึ่งก็คือ ส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มของธุรกิจบริการบริการที่พัก ส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มที่คำนวณได้นี้แสดงให้เห็นว่า ธุรกิจบริการบริการที่พักมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 20.34 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางที่ผลิตขึ้นในประเทศร้อยละ 79.66

ผลการคำนวณสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มในธุรกิจบริการบริการที่พัก เห็นได้ว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่หลากหลาย แต่เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มพบว่า ผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มสูง ตารางที่ 4.2.2 แสดงรายการของผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด และ ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มสูงที่สุด 5 รายการแรก พบว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงจะเป็นรายการเดียวกับผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มสูง กล่าวคือ การลดสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางในรายการที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงจะมีผลให้ส่วนร้อยละของมูลค่าเพิ่มลดลงได้มาก

ตารางที่ 4.2.1

สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว
ของธุรกิจบริการที่พักใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	ค่าเฉลี่ยของ การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	สัดส่วนของ ผลผลิตชั้นกลาง (ร้อยละ)	ส่วน รั่วไหล (ร้อยละ)
สถาบันการเงิน	51.77	220	7.62	3.94
การบริการด้านธุรกิจ	48.01	221	6.39	3.07
บริการอื่นๆ	49.26	203	5.13	2.53
สปา ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด	38.27	191	4.37	1.67
เบียร์	46.95	269	2.50	1.17
ผลไม้	37.01	197	3.03	1.12
เนื้อสัตว์ ไก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	40.89	214	1.99	0.81
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	28.82	102	2.62	0.76
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	41.89	175	1.33	0.56
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	40.00	59	1.38	0.55
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	51.17	256	0.96	0.49
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	30.34	149	1.37	0.41
อาหารทะเล	42.25	191	0.93	0.39
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	32.57	183	1.15	0.37
สินค้าบริโภคอื่นๆ	28.89	144	1.16	0.34
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	37.98	188	0.83	0.32
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	36.26	147	0.86	0.31
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นช่าย มะเขือเทศ และ อื่นๆ	35.30	202	0.84	0.30
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	36.42	176	0.80	0.29
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	45.26	228	0.60	0.27
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	33.71	170	0.61	0.21
การประมงน้ำจืด	32.76	134	0.55	0.18
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	45.47	203	0.32	0.15
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	29.75	122	0.29	0.09
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	46.62	266	0.05	0.02
เครื่องครัว	40.00	200	0.05	0.02
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสาขาการบริการที่พัก				20.34

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.2.2

ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงสุด
ในธุรกิจบริการที่พักใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	สัดส่วนการ นำเข้า (%)		ส่วนรั่วไหล การท่องเที่ยว (%)
สถาบันการเงิน	51.77	สถาบันการเงิน	3.94
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	51.17	การบริการด้านธุรกิจ	3.07
บริการอื่นๆ	49.26	บริการอื่นๆ	2.53
การบริการด้านธุรกิจ	48.01	สปา ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด	1.67
เบียร์	46.95	เบียร์	1.17

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.2.2 ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจบริการเครื่องดื่มและอาหาร ใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว จำนวน 572 ราย แสดงไว้ในตารางที่ 4.2.3 พบว่า ผู้ประกอบการในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 29 ประเภท ในจำนวนนี้มีการนำเข้าสุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุราอื่นๆ ในสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 62.25 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางรายการนี้ทั้งหมด รองลงมา คือ การบริการการค้ำส่ง การบริการสถาบันการเงิน ชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป และ เครื่องครัว ที่มีสัดส่วนการนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 52.63 ร้อยละ 50.71 ร้อยละ 47.95 และ ร้อยละ 46.22 ตามลำดับ ในภาพรวมผู้ประกอบการในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มมีการนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 43.32

ผลการคำนวณส่วนรั่วไหลที่เกิดจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการ พบว่า เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์อื่นๆ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มสูงสุด โดยมีส่วนทำให้เกิดส่วนรั่วไหลร้อยละ 6.743 รองลงมา คือ การค้ำส่ง เบียร์ ผลไม้ การค้ำปลีก ข้าวสาร และ ผักไร่ ที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวในธุรกิจนี้ ร้อยละ 3.63 ร้อยละ 3.01 ร้อยละ 2.99 ร้อยละ 2.95 ร้อยละ 2.48 และ ร้อยละ 2.27 ตามลำดับ เมื่อนับรวมทั้งหมด 29 รายการของผลผลิตชั้นกลางที่ใช้ในธุรกิจนี้จะได้ส่วนรั่วไหลทางการ

ท่องเที่ยวสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่มมีค่าเท่ากับร้อยละ 35.88 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางคิดเป็นร้อยละ 35.88 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางที่ผลิตในประเทศร้อยละ 64.12

ผลจากการคำนวณสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง พบว่า สัดส่วนการนำเข้าจะมีความแตกต่างกันไปตามความจำเป็นในการผลิตของผู้ประกอบการ สำหรับในส่วนของผู้ประกอบการส่วนใหญ่ทางการท่องเที่ยว พบว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร้อยละใหญ่ทางการท่องเที่ยวสูงจะมีเพียงไม่กี่รายการ และ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่ไม่ใช่ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูง (ตารางที่ 4.2.4) กล่าวคือ ส่วนร้อยละใหญ่ทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มเกิดขึ้นจากโครงสร้างการผลิตของธุรกิจเป็นสำคัญ

4.2.3 ส่วนร้อยละใหญ่ทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผลจากการเก็บข้อมูลผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 237 ราย เมื่อนำมาคำนวณเป็นสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจะแสดงได้ดังตารางที่ 4.2.3 พบว่า ผู้ประกอบการในธุรกิจนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 35 รายการ มีหนังสือและหนังสือพิมพ์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.00 ของการใช้หนังสือและหนังสือพิมพ์เป็นผลผลิตชั้นกลาง รองลงมา คือ การขนส่งทางอากาศ การค้าส่งเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก และ ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร แต่ละประเภทมีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 50.00 ร้อยละ 48.63 ร้อยละ 45.12 และ ร้อยละ 44.55 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 36.48 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด

เมื่อนำผลการสำรวจมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละใหญ่ทางการท่องเที่ยว พบว่า ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละใหญ่ทางการท่องเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.25 รองลงมา คือ การบริการสถาบันการเงิน การค้าปลีก การค้าส่ง การบริการธุรกิจ ภัตตาคารและเครื่องดื่ม การขนส่งทางอากาศ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ที่มีส่วนในส่วนร้อยละใหญ่ทางการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 3.25 ร้อยละ 2.89 ร้อยละ 2.83 ร้อยละ 1.21 ร้อยละ 1.18 ร้อยละ 1.11 และ ร้อยละ 1.07 ตามลำดับ โดยมีผลผลิตชั้นกลางเพียง 8 รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละใหญ่ทางการท่องเที่ยวสูง (มากกว่าร้อยละ 1.0) เมื่อนับรวมทั้งหมด 35 รายการของผลผลิตชั้นกลางที่มีการนำเข้าโดยผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้า

และบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะได้ส่วนร้อยละ 27.57 กล่าวคือ การใช้ผลผลิตชั้นกลางของธุรกิจนี้มีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 27.57 และมีการใช้ผลผลิตในประเทศเป็นผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 72.43

ผลการคำนวณสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตของผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่หลากหลายแตกต่างกันตามลักษณะของธุรกิจและความจำเป็นในการใช้ผลผลิตชั้นกลาง แต่เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวแล้วจะพบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูง รวมถึงผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงกับมีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวต่ำ ในขณะที่ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าไม่สูงมากนักกลับเป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูง (ตารางที่ 4.2.6) กล่าวได้ว่า โครงสร้างการผลิตของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องมีผลต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจนี้มาก

4.2.4 ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในภาพรวม

เมื่อคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของ 3 ธุรกิจแล้ว ก็จะมีการคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวเฉลี่ย ที่เรียกว่า ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในภาพรวม จะเป็นผลรวมของค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวแต่ละรายการของธุรกิจการบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยมีน้ำหนัก คือ ร้อยละของรายจ่ายของนักท่องเที่ยวในปี 2558 ที่มีรายจ่ายเพื่อการบริการที่พักร้อยละ 23.3 รายจ่ายเพื่อการบริการอาหารและเครื่องดื่ม 26.1 และ รายจ่ายเพื่อสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ร้อยละ 10.9 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ผลการคำนวณแสดงได้ดังตารางที่ 4.2.7 การนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวมากที่สุด 5 รายการ คือ เนื้อสัตว์ (ร้อยละ 3.23) สถาบันการเงิน (ร้อยละ 2.38) การค้าส่ง (ร้อยละ 2.08) การบริการด้านอื่นๆ (ร้อยละ 1.88) และ การค้าปลีก (ร้อยละ 1.80) เมื่อรวมส่วนร้อยละของผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด จะได้ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในภาพรวม เท่ากับ 28.37 กล่าวคือ ธุรกิจ 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 28.37 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางที่ผลิตในประเทศร้อยละ 71.63

ตารางที่ 4.2.3

สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ของธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	ค่าเฉลี่ยของ การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	สัดส่วนของ ผลผลิตชั้นกลาง (ร้อยละ)	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	44.48	201	15.16	6.743
การคั่วส่ง	52.63	118	6.89	3.626
เปื่อย	42.59	309	7.06	3.007
ผลไม้ เช่น ส้ม องุ่น ทูเรียน เงาะ มะม่วง สับปะรด แตงโม กล้วย มังคุด ส้มโอ ลำไย ลิ้นจี่ เป็นต้น	39.63	108	7.55	2.992
การคั่วปลีก	41.03	78	7.19	2.950
ข้าวสาร	43.12	48	5.75	2.479
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นช่าย มะเขือเทศ และ อื่นๆ	30.17	117	7.53	2.272
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	62.25	298	2.72	1.693
บริการอื่นๆ	50.00	2	3.36	1.680
สินค้าบริโภคอื่นๆ	36.15	78	3.58	1.294
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	38.81	109	2.44	0.947
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	37.14	63	2.32	0.862
การบริการด้านธุรกิจ	42.78	18	1.97	0.843
การขนส่งสินค้าทางบก	42.00	20	1.98	0.832
สถาบันการเงิน	50.71	14	1.22	0.619
การประมงน้ำจืด	37.59	58	1.40	0.526
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	47.95	166	1.00	0.480
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	42.00	85	0.91	0.382
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	40.57	70	0.89	0.361
เบหมี ก่วยเตี๋ย สပါเก็ตตี้ มักกะโรนี เบหมีสำเร็จรูป และวุ้นเส้น	39.51	102	0.89	0.352
ไซสโต	33.64	33	0.90	0.303
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	40.57	106	0.40	0.162
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	34.39	82	0.38	0.131
อาหารทะเล	30.14	140	0.39	0.116
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลิโอ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	42.64	91	0.27	0.115
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	32.66	64	0.23	0.075
เครื่องครัว	46.22	209	0.03	0.014
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	44.09	345	0.03	0.013
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	43.52	227	0.03	0.013
ส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่ม				35.88

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.2.4

ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงสุด
ในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	สัดส่วนการ นำเข้า (%)		ส่วนรั่วไหล การท่องเที่ยว (%)
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	62.25	เนื้อสัตว์	6.74
การค้าส่ง	52.63	การค้าส่ง	3.63
สถาบันการเงิน	50.71	เบียร์	3.01
บริการอื่นๆ	50.00	ผลไม้	2.99
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	47.95	การค้าปลีก	2.95

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.2.5 บทสรุปของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามธุรกิจและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวม

ภาพที่ 4.2.1 แสดงส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของ 3 ธุรกิจ และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวม เห็นได้ว่า ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มเป็นธุรกิจที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คือ ร้อยละ 35.88 ตามมาด้วยธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 27.57 สำหรับธุรกิจการบริการที่พัก เป็นธุรกิจที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 20.34 ในภาพรวมแล้ว ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวมมีค่าเท่ากับ ร้อยละ 28.37

ตารางที่ 4.2.5

สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว
ของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	ค่าเฉลี่ยของ การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	การใช้เป็น ผลผลิตขั้นกลาง (ร้อยละ)	ส่วนรั่วไหล
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	44.55	44	11.78	5.25
สถาบันการเงิน	42.61	23	7.62	3.25
การค้าปลีก	42.62	42	6.78	2.89
การค้าส่ง	48.64	22	5.83	2.83
การบริการด้านธุรกิจ	32.50	8	3.73	1.21
ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม	13.75	8	8.58	1.18
การขนส่งทางอากาศ	50.00	5	2.22	1.11
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	30.71	14	3.50	1.07
บริการอื่นๆ	29.41	17	3.23	0.95
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	20.00	5	4.10	0.82
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	27.78	9	2.17	0.60
ผลิตภัณฑ์หนังสัตว์และหนังเทียม	60.00	2	0.97	0.58
สินค้าบริโภคอื่นๆ	31.85	27	1.72	0.55
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	45.12	86	1.20	0.54
การขนส่งสินค้าทางบก	27.95	19	1.76	0.49
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	40.25	40	1.22	0.49
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	44.55	11	1.09	0.48
ผลไม้	21.11	9	2.18	0.46
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	35.00	8	1.09	0.38
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	37.69	26	0.76	0.29
สิ่งซัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	33.00	20	0.79	0.26
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	27.71	35	0.91	0.25
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	31.50	40	0.67	0.21
โรงแรมและที่พักอื่น ๆ	30.00	1	0.67	0.20
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	36.00	10	0.54	0.20
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	10.00	1	1.62	0.16
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	26.00	5	0.56	0.15
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	32.07	29	0.37	0.12
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล้องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	41.33	15	0.28	0.12
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	31.18	17	0.33	0.10
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	33.50	12	0.28	0.09
การขนส่งทางบก	25.56	9	0.29	0.07
อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น	25.00	2	0.28	0.07
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	15.71	7	0.43	0.07
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง	25.00	2	0.26	0.07
ส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวสาขาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว				27.57

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.2.6

ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงสุด
ในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	สัดส่วนการ นำเข้า (%)		ส่วนร้อยละ การท่องเที่ยว (%)
ผลิตภัณฑ์หนังสือและหนังสือพิมพ์	60.00	ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	5.25
การขนส่งทางอากาศ	50.00	สถาบันการเงิน	3.25
การค้าส่ง	48.64	การค้าปลีก	2.89
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	45.12	การค้าส่ง	2.83
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	44.55	การบริการด้านธุรกิจ	1.21

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.2.7

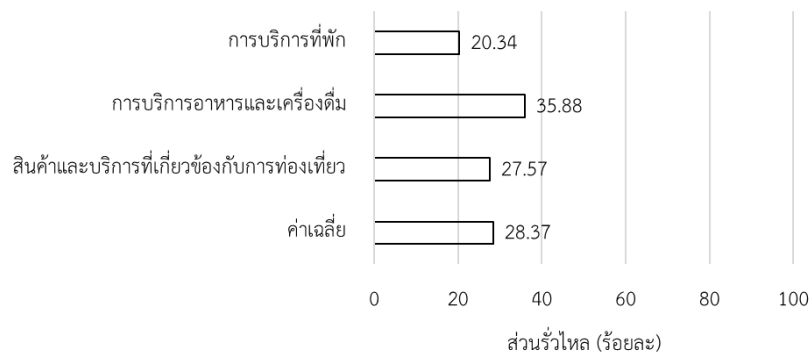
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	การบริการที่พัก	การบริการ อาหารและ เครื่องดื่ม	สินค้าและบริการ ที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยว	เฉลี่ย
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	0.81	6.74		3.23
สถาบันการเงิน	3.95	0.62	3.25	2.38
การค้าส่ง		3.63	2.83	2.08
บริการอื่นๆ	2.53	1.68	0.95	1.88
การค้าปลีก		2.95	2.89	1.80
การบริการด้านธุรกิจ	3.07	0.84	1.21	1.77
เบียร์	1.17	3.01		1.75
ผลไม้	1.12	2.99		1.73
ผักไร่	0.30	2.27		1.10
ข้าวสาร		2.48		1.07
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร			5.25	0.95
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.49	1.69		0.92
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.34	1.29	0.75	0.82
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.67		0.21	0.68
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.29	0.95		0.52
การขนส่งสินค้าทางบก		0.83	0.11	0.38
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม		0.86		0.37
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	0.76		0.44	0.37
การประมงน้ำจืด	0.18	0.53		0.30
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.15	0.48		0.26
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.41	0.01	0.30	0.22
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.56			0.22
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	0.55			0.21
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม			1.18	0.21
อาหารทะเล	0.39	0.12		0.20
การขนส่งทางอากาศ			1.11	0.20
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.37	0.12		0.19
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ			1.07	0.19
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ		0.38		0.17
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น		0.36		0.16
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.32	0.08		0.15
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สเปกเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น		0.35		0.15
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.21	0.16		0.15
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร			0.82	0.15
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.31		0.13	0.14

ตารางที่ 4.2.7 (ต่อ)

	การบริการที่พัก	การบริการ อาหารและ เครื่องดื่ม	สินค้าและบริการ ที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยว	เฉลี่ย
โซ้สด		0.30		0.13
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ			0.60	0.11
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา			0.60	0.11
ผลิตภัณฑ์หนังสัตว์และหนังเทียม			0.58	0.11
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.27			0.10
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน			0.49	0.09
การขนส่งทางบก			0.45	0.08
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน			0.45	0.08
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก			0.34	0.06
โรงแรมและที่พักอื่น ๆ			0.33	0.06
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น		0.13		0.06
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก			0.26	0.05
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ			0.19	0.04
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.09			0.03
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ			0.17	0.03
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์			0.16	0.03
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า			0.14	0.02
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ			0.11	0.02
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.02	0.01		0.01
เครื่องครัว	0.02	0.01		0.01
อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น			0.07	0.01
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ			0.07	0.01
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง			0.07	0.01
รวม	20.34	35.88	27.57	28.37

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.2.1: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจ

สำหรับรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมากสรุปไว้ในตารางที่ 4.2.8 พบว่า รายการผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของแต่ละธุรกิจจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของธุรกิจ แสดงจากสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการของผู้ประกอบการ และ โครงสร้างการใช้ผลผลิตชั้นกลางของธุรกิจ หากพิจารณาโดยรวมแล้วจะพบว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมากกว่าครึ่งหนึ่งมาจากผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการ กล่าวคือ ธุรกิจการบริการที่พักมีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 20.34 ที่เกิดขึ้นจากการบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด และ เบียร์ คิดรวมได้เป็นร้อยละ 12.38 และอีกร้อยละ 7.96 เกิดขึ้นจากผลผลิตชั้นกลางรายการอื่น 19 รายการ เช่นเดียวกับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 35.88 โดยมีส่วนจากเนื้อสัตว์ การค้าส่ง เบียร์ ผลไม้ และ การค้าปลีก รวมเป็นร้อยละ 19.32 และอีกร้อยละ 16.56 มาจากผลผลิตชั้นกลางรายการอื่น 24 รายการ ในส่วนของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 27.57 นั้นเกิดขึ้นจากยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้าปลีก การค้าส่ง และ การบริการด้านธุรกิจ ร้อยละ 15.42 และอีกร้อยละ 12.15 มาจากผลผลิตชั้นกลางอื่นจำนวน 30 รายการ เช่นเดียวกันกับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวมที่พบว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 28.37 เกิดขึ้นจากเนื้อสัตว์ การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง การบริการอื่นๆ และ การค้าปลีก รวมเป็นร้อยละ 11.36 และมีที่มาจากผลผลิตชั้นกลางรายการอื่นร้อยละ 17.01 กล่าวได้ว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมีที่มาจากการใช้ผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการสำคัญ

เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 3 ธุรกิจเห็นได้ว่ามีส่วนรั่วไหลจากผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 10 รายการที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมาก ประกอบด้วย การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เบียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง ผลไม้ การค้าปลีก และ ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร

ตารางที่ 4.2.8

ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจากผลผลิตชั้นกลางที่สำคัญ

การบริการที่พัก		การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	
สถาบันการเงิน	3.9451	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	6.7428
การบริการด้านธุรกิจ	3.0678	การค้ำส่ง	3.6260
บริการอื่นๆ	2.5271	เบียร์	3.0068
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.6725	ผลไม้	2.9920
เบียร์	1.1738	การค้ำปลีก	2.9497
อื่นๆ	7.9558	อื่นๆ	16.5630
รวม	20.34	รวม	35.88

สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว		รวม	
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	5.2492	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.2329
สถาบันการเงิน	3.2468	สถาบันการเงิน	2.3791
การค้ำปลีก	2.8891	การค้ำส่ง	2.0816
การค้ำส่ง	2.8334	บริการอื่นๆ	1.8754
การบริการด้านธุรกิจ	1.2107	การค้ำปลีก	1.7990
อื่นๆ	12.1452	อื่นๆ	17.0068
รวม	27.57	รวม	28.37

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลจากการศึกษาในส่วนนี้สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจการบริการที่พัก การบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีความแตกต่างกันในเรื่องของการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ โครงสร้างการใช้ผลผลิตชั้นกลาง โดยในส่วนของความแตกต่างกันในสัดส่วนการนำเข้าเกิดขึ้นจากความจำเป็นของผู้ประกอบการ ซึ่งผลจากการสำรวจพบว่า สาเหตุที่ต้องนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง คือ ความพึงพอใจของลูกค้า ความเชื่อถือของลูกค้า คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ผลผลิตชั้นกลางบางรายการไม่สามารถหาได้ในประเทศ และ ราคาถูก จึงทำให้มีการนำเข้าผลผลิตที่หลากหลายและแตกต่างกันไป ในส่วนของโครงสร้างธุรกิจก็มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในรูปแบบของการดำเนินธุรกิจ ทำผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่ต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตาม ผลจากการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า จะมีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการในแต่ละธุรกิจที่จะมีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง สุดท้าย ผลจากความแตกต่างกันในสัดส่วนการนำเข้าและโครงสร้างการผลิตจึงทำให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ

4.3 ส่วนครัวไหลการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

หัวข้อนี้เป็นการคำนวณส่วนครัวไหลการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขต และ บทสรุปของส่วนครัวไหล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 ส่วนครัวไหลจากการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

ผลการเก็บข้อมูลจากสถานประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา จำนวน 181 แห่ง ประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พัก จำนวน 60 แห่ง ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 176 แห่ง และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 45 แห่ง มีผลการสำรวจการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนครัวไหลทางการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

ธุรกิจบริการที่พัก

ผลการสำรวจธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา แสดงได้ดังตารางที่ 4.3.1 จะพบว่า ธุรกิจบริการที่พักมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจำนวน 26 รายการ ผลผลิตชั้นกลางที่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีการนำเข้ามากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์กระดาษ มีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.7 ของการใช้ผลิตภัณฑ์กระดาษทั้งหมด รองลงมา คือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก และ ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม มีการนำเข้าร้อยละ 65.8 และร้อยละ 64.7 ตามลำดับจากนั้นเมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนครัวไหลทางการท่องเที่ยว จะพบว่า การสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ และการบริการอื่นๆ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนครัวไหลการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ เป็นร้อยละ 4.27 ร้อยละ 3.14 และ ร้อยละ 2.68 นอกจากนี้ยังพบว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในครัวไหลทางการท่องเที่ยวสูงมีอยู่เพียงไม่กี่รายการเท่านั้น เมื่อรวมส่วนครัวไหลการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 26 รายการจะมีส่วนครัวไหลการท่องเที่ยวเท่ากับร้อยละ 23.32 แสดงว่า ธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 23.32 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางจากในประเทศร้อยละ 76.68

ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 4.3.2 แสดงผลการสำรวจผู้ประกอบการในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจำนวน 27 รายการ ในจำนวนนี้มี เปียร์

การบริการด้านธุรกิจ และ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด โดยมีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 65.0 ร้อยละ 60.0 และ ร้อยละ 59.1 ตามลำดับ ในส่วนของการคำนวณผลของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า เนื้อสัตว์ เปียร์ การค้าปลีก ผักไร่ ผลไม้ และ ข้าวสาร เป็นกลุ่มของผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจนี้สูงมาก โดยที่ เนื้อสัตว์ เปียร์ การค้าปลีก ผักไร่ ผลไม้ และ ข้าวสาร มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 6.93 ร้อยละ 4.59 ร้อยละ 4.07 ร้อยละ 3.71 ร้อยละ 3.22 และ ร้อยละ 3.16 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มของผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมาก กล่าวได้ว่า ผลผลิตชั้นกลางหลายรายการที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา จึงทำให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวรวมของธุรกิจนี้มีคิดเป็นร้อยละ 38.09 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 38.09 และมีการใช้ผลผลิตภายในประเทศร้อยละ 41.91

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา จากตารางที่ 4.3.3 พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจำนวน 28 รายการ ในจำนวนนี้มีผู้ประกอบการที่นำเข้า เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา คิดเป็นร้อยละ 100 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางนี้ ผู้ประกอบการมีการนำเข้า เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ และ การค้าส่ง ในสัดส่วนที่สูง และเมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการ กลับพบว่า การบริการสถาบันการเงินที่มีสัดส่วนการนำเข้าไม่สูงมากนักมีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมากที่สุด โดยมีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 4.95 นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังมีการนำเข้าการบริการค้าส่ง การค้าปลีก และ ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร ที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมาก คิดเป็นร้อยละ 4.27 ร้อยละ 4.07 และ ร้อยละ 3.54 ตามลำดับ ผู้ประกอบการในธุรกิจนี้ยังมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางอีก 8 รายการที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง สังเกตว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงกลับมีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวไม่มากนัก ด้วยเหตุที่ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงหลายรายการ ส่งผลให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีค่าเท่ากับร้อยละ 31.93 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 31.39 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 68.61

ตารางที่ 4.3.1

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	56.1	28	4.27
การบริการด้านธุรกิจ	49.1	22	3.14
บริการอื่นๆ	52.2	18	2.68
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	53.1	26	2.32
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือตัว และวัสดุอื่น ๆ	60.0	2	1.57
ผลไม้	34.6	11	1.05
เบียร์	37.8	23	0.95
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	64.7	17	0.86
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	38.2	11	0.76
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	50.9	11	0.70
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	43.9	18	0.61
สินค้าบริโภคอื่นๆ	51.7	6	0.60
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	66.7	9	0.57
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	38.5	13	0.44
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	40.0	6	0.38
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	44.7	15	0.36
อาหารทะเล	37.5	8	0.35
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	40.7	14	0.34
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	50.0	27	0.30
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นช่าย มะเขือเทศ และ อื่นๆ	32.5	8	0.27
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	38.3	12	0.23
การประมงน้ำจืด	37.5	8	0.21
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	56.3	16	0.18
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	41.7	6	0.12
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	65.8	24	0.03
เครื่องครัว	62.7	15	0.03
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา			23.32

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.2

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	45.7	14	6.93
เบียร์	65.0	14	4.59
การค้ำปลึก	56.7	12	4.07
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี ค่ะน้า มะเขือเทศ และ อื่นๆ	49.2	13	3.71
ผลไม้	42.7	15	3.22
ข้าวสาร	55.0	12	3.16
บริการอื่นๆ	50.0	2	1.68
สินค้าบริโภคอื่นๆ	43.6	22	1.56
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	59.1	22	1.44
สุรา เบรนต์ วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	51.8	11	1.41
การบริการด้านธุรกิจ	60.0	8	1.18
การขนส่งสินค้าทางบก	50.0	6	0.99
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	55.2	25	0.55
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	23.3	6	0.54
การประมงน้ำจืด	35.7	7	0.50
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	54.7	19	0.49
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	52.4	17	0.48
สถาบันการเงิน	35.0	4	0.43
ไซสตัด	37.3	15	0.34
อาหารทะเล	54.6	11	0.21
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	46.8	19	0.19
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	42.0	10	0.16
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	47.8	23	0.13
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	40.0	23	0.09
เครื่องครัว	53.9	33	0.02
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	50.5	37	0.02
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	50.0	55	0.02
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา			38.09

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.3

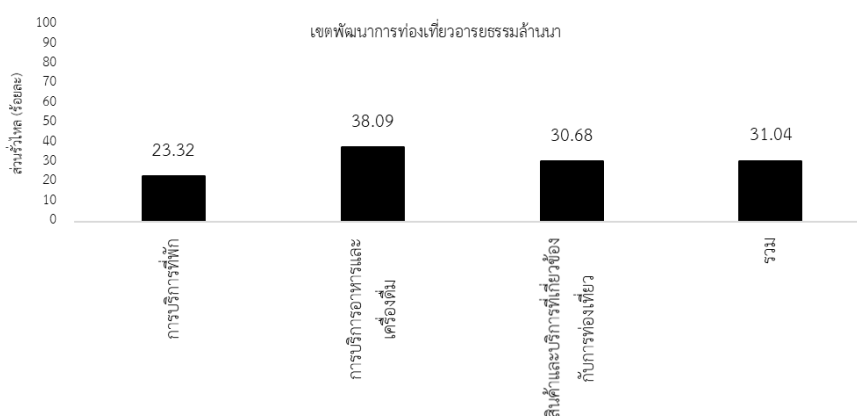
การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	65.0	6	4.95
การค้าส่ง	73.3	6	4.27
การค้าปลีก	60.0	10	4.07
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	30.0	1	3.54
การบริการด้านธุรกิจ	53.3	3	1.99
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	50.0	2	1.75
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	83.1	13	1.23
บริการอื่นๆ	35.0	4	1.13
การขนส่งทางอากาศ	50.0	4	1.11
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	100.0	2	1.09
สินค้าบริโภคอื่นๆ	61.4	7	1.05
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	76.0	5	0.92
การขนส่งทางบก	50.0	2	0.88
ผลิตภัณฑ์หนังสือและหนังสือพิมพ์	60.0	2	0.58
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	60.0	4	0.46
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือ และวัสดุอื่น ๆ	50.0	2	0.46
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	80.0	2	0.45
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	56.7	3	0.38
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	43.3	3	0.34
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	50.0	2	0.27
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	23.3	3	0.25
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	55.0	4	0.20
การขนส่งสินค้าทางบก	62.5	4	0.18
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	63.3	3	0.18
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	50.0	2	0.14
อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น	10.0	1	0.03
ผลไม้	30.0	1	0.01
ยาเสพติด แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	55.0	4	0.01
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา			31.93

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

เมื่อทำการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในภาพรวมของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ดังตารางที่ 4.3.4 จะพบว่า เนื้อสัตว์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.29 ลำดับถัดไป คือ การบริการสถาบันการเงิน การค้าปลีก เปียร์ การบริการด้านธุรกิจ บริการอื่นๆ ผลไม้ ผักไร่ ข้าวสาร และสินค้าบริโภคอื่นๆ ที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมาก ยังพบว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง (มากกว่าร้อยละ 1.0) มีเพียง 10 รายการเท่านั้น กล่าวได้ว่า มีผลผลิตเพียงไม่กี่รายการที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง เมื่อรวมส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจากการใช้ผลผลิตชั้นกลางทุกรายการเข้าด้วยกัน จะได้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีค่าเท่ากับร้อยละ 31.04 หมายความว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 31.04 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 68.96

ภาพที่ 4.3.1 เป็นการสรุปผลการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เห็นได้ว่า ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่สูงมาก เช่นเดียวกับธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในขณะที่ ธุรกิจการบริการที่พักมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่ต่ำกว่า โดยรวมคือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่สูง โดยที่ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงสรุปได้ดังตารางที่ 4.3.5

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.1: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

ตารางที่ 4.3.4

ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

	ส่วนร้อยละ
เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.2933
สถาบันการเงิน	2.7311
การค้าปลีก	2.4987
เบียร์	2.3517
การบริการด้านธุรกิจ	2.0828
บริการอื่นๆ	1.9668
ผลไม้	1.7988
ผักไร่	1.7100
ข่าวสาร	1.3688
สินค้าบริโภคอื่นๆ	1.0986
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	0.9647
การค้าส่ง	0.7723
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.7621
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.7584
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	0.6901
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	0.6390
การขนส่งสินค้าทางบก	0.4609
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.3584
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.3325
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	0.3159
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.3085
การประมงน้ำจืด	0.2961
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.2537
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	0.2343
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	0.2340
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.2268
อาหารทะเล	0.2257
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สเปกเก็ตตี มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	0.2109
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	0.2062

ตารางที่ 4.3.4 (ต่อ)

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

	ส่วนรั่วไหล
การขนส่งทางอากาศ	0.2005
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	0.1976
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.1715
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.1704
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.1669
การขนส่งทางบก	0.1587
ไขสด	0.1454
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.1159
ผลิตภัณฑ์หนังสัตว์และหนังเทียม	0.1055
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	0.0812
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	0.0691
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	0.0615
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	0.0492
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.0467
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	0.0459
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	0.0370
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.0256
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0192
เครื่องครัว	0.0191
อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น	0.0051
บุหรี ชิการ์ และ ยาเส้น	0.0000
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.0000
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง	0.0000
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	0.0000
ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม	0.0000
โรงแรมและที่พักอื่น ๆ	0.0000
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	0.0000
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	0.0000
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	0.0000
รวม	31.04

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.5

ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา

การบริการที่พัก		การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม	
สถาบันการเงิน	4.2726	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	6.9303
การบริการด้านธุรกิจ	3.1369	เบียร์	4.5890
บริการอื่นๆ	2.6790	การค้ำปลีก	4.0743
สปา ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	2.3195	ผักไร่	3.7071
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	1.5720	ผลไม้	3.2213
อื่นๆ	9.3368	อื่นๆ	15.5718
รวม	23.32	รวม	38.09

สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว		รวม	
สถาบันการเงิน	4.9530	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.2933
การค้าส่ง	4.2722	สถาบันการเงิน	2.7311
การค้าปลีก	4.0673	การค้าปลีก	2.4987
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	3.5352	เบียร์	2.3517
การบริการด้านธุรกิจ	1.9867	การบริการด้านธุรกิจ	2.0828
อื่นๆ	11.8633	อื่นๆ	18.0858
รวม	30.68	รวม	31.04

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.2 ส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

ผลการเก็บข้อมูลจากสถานประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก จำนวน 82 ราย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักจำนวน 33 ราย ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 37 ราย และ ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 12 ราย มีผลการคำนวณสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

ธุรกิจการบริการที่พัก

ผลการสำรวจจากผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก แสดงได้ดังตารางที่ 4.3.6 พบว่า ธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 25 รายการ ผลผลิตชั้นกลางที่ผู้ประกอบการมีการนำเข้า

มากที่สุด คือ เปียร์ มีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 69.1 ของการใช้เปียร์เป็นผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด รองลงมา คือ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุราอื่นๆ อาหารทะเล และ ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางคิดเป็นร้อยละ 67.3 ร้อยละ 65.2 และ ร้อยละ 60.5 ตามลำดับ ในด้านส่วนร่วไหลการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีส่วนร่วไหลจากการบริการสถาบันการเงินมากที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 3.58 รองลงมา คือ การบริการด้านธุรกิจ และการบริการอื่นๆ มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว เท่ากับ ร้อยละ 2.81 และ ร้อยละ 2.15 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 รายการที่มีส่วนร่วไหลสูงที่สุดเป็นส่วนร่วไหลที่เกิดขึ้นในภาคการบริการ นอกจากนี้ ยังมีผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงเพียง 7 รายการเท่านั้น ในภาพรวมแล้ว ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเท่ากับ 20.89 กล่าวคือ ผู้ประกอบการจะมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 20.89 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 79.11

ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 4.3.7 แสดงผลการสำรวจการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางของผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพียง 15 รายการ มีการนำเข้าสินค้าอุปโภคอื่นๆ ในสัดส่วนที่สูงที่สุด คือ ร้อยละ 70.0 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางรายการนี้ทั้งหมด รองลงมาคือ ผลไม้ ไส้กรอกและผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ และ เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 60.0 ร้อยละ 58.0 และ ร้อยละ 54.2 ตามลำดับ ในขณะที่มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางในอีกหลายรายการแต่ก็มีการสัดส่วนการนำเข้าเพียงร้อยละ 10 เมื่อคำนวณเป็นส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว จากตารางที่ 4.3.7 เห็นได้ว่า ผลไม้ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่ทำให้เกิดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด มีส่วนร่วไหล เท่ากับ ร้อยละ 4.53 ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วไหลทางท่องเที่ยวสูง คือ เปียร์ การค้าส่ง เนื้อสัตว์ และ สุรา มีส่วนร่วไหล เท่ากับ ร้อยละ 3.73 ร้อยละ 2.76 ร้อยละ 1.52 และ ร้อยละ 1.40 ตามลำดับ ข้อสังเกต คือ ผลผลิตชั้นกลางที่มีผู้ประกอบการนำเข้ามากราย เช่น สุรา ชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป และ เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก มีผลต่อส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวน้อย มีผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 เพียง 5 รายการเท่านั้น ในภาพรวม ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว เท่ากับ ร้อยละ 15.97 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศร้อยละ 15.97 และใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 84.03

ตารางที่ 4.3.6

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	46.9	13	3.5755
การบริการด้านธุรกิจ	44.0	5	2.8116
บริการอื่นๆ	42.0	5	2.1546
เบียร์	69.1	21	1.7262
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	38.6	14	1.6856
ผลไม้	46.7	21	1.4140
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	50.5	21	1.0045
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	27.3	11	0.7145
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	67.3	22	0.6458
อาหารทะเล	65.2	21	0.6067
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	45.0	20	0.5985
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	39.3	14	0.5371
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	50.5	21	0.4190
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลิโอ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	36.4	22	0.4182
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	46.4	22	0.3987
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	60.5	21	0.3629
สินค้าบริโภคอื่นๆ	30.6	18	0.3551
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	44.3	21	0.3543
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นหยา มะเขือเทศ และ อื่นๆ	41.4	21	0.3480
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	36.2	21	0.2208
การประมงน้ำจืด	40.0	21	0.2200
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	55.9	22	0.1789
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	29.1	11	0.0844
เครื่องครัว	56.8	22	0.0284
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	53.9	26	0.0269
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก			20.89

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.7

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
ผลไม้	60.0	2	4.5300
เบียร์	52.9	7	3.7317
การค้าส่ง	40.0	1	2.7560
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	10.0	1	1.5160
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	51.3	15	1.3963
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นห่าน มะเขือเทศ และ อื่นๆ	10.0	1	0.7530
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	38.5	13	0.3846
สินค้าบริโภคอื่นๆ	10.0	1	0.3579
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	58.0	5	0.2320
อาหารทะเล	24.0	5	0.0924
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	10.0	1	0.0910
บุหรี่ยีการ์ และ ยาเส้น	10.0	1	0.0890
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	70.0	3	0.0210
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	54.2	12	0.0163
เครื่องครัว	20.0	1	0.0060
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก			15.97

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผลการสำรวจการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก แสดงดังตารางที่ 4.3.8 พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 13 รายการ มีการนำเข้าเครื่องแต่งกาย เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก และ เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน มีสัดส่วนการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 44.0 ร้อยละ 40.0 และ ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ สังเกตได้ว่า ผลการสำรวจจะมีสัดส่วนของการนำเข้าไม่สูงมากนักและมีจำนวนผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่ราย เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า ยา รักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรเป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.36 รองลงมา คือ การบริการภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม และ สินค้าบริโภคอื่นๆ มีส่วนรั่วไหลร้อยละ 0.86 และร้อยละ 0.60 เห็นได้ว่า มีเพียงยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรเพียงรายการเดียวที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ในภาพรวมของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกจะมีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 6.65 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 6.65 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 93.35

ในภาพรวมการผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก สามารถสรุปเป็นส่วนรั่วไหลของผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการได้ดังตารางที่ 4.3.9 พบว่า ผลไม้ และ เปียร์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มากที่สุด โดยผลไม้มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 2.51 และ เปียร์ มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 2.28 รองลงมา คือ การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง และการบริการด้านธุรกิจ มีส่วนรั่วไหลร้อยละ 1.38 ร้อยละ 1.30 และ ร้อยละ 1.10 ตามลำดับ สำหรับผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 จะมีเพียง 6 รายการเท่านั้น เมื่อรวมรายการผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด 35 รายการ จะได้ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 16.19 หรือผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 16.19 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 83.81

ผลการคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกสรุปได้ดังภาพที่ 4.3.2 กล่าวคือ ธุรกิจการบริการที่พักมีส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวน้อยที่สุด ตามมาด้วยส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการ

ท่องเที่ยวมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่ต่ำที่สุด โดยมีผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด 3 รายการแรกสรุปได้ดังตารางที่ 4.3.10

ตารางที่ 4.3.8

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนร่วไหล
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	20.0	1	2.3568
ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม	10.0	1	0.8578
สินค้าบริโภคอื่นๆ	35.0	2	0.6008
การค้ำส่ง	10.0	1	0.5826
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	40.0	1	0.4353
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	35.0	2	0.4253
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือตัว และวัสดุอื่น ๆ	44.0	5	0.4024
บริการอื่นๆ	10.0	1	0.3232
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	37.5	4	0.2944
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	25.0	2	0.2733
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	10.0	1	0.0668
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	10.0	1	0.0283
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	35.0	2	0.0050
ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก			6.65

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.9

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

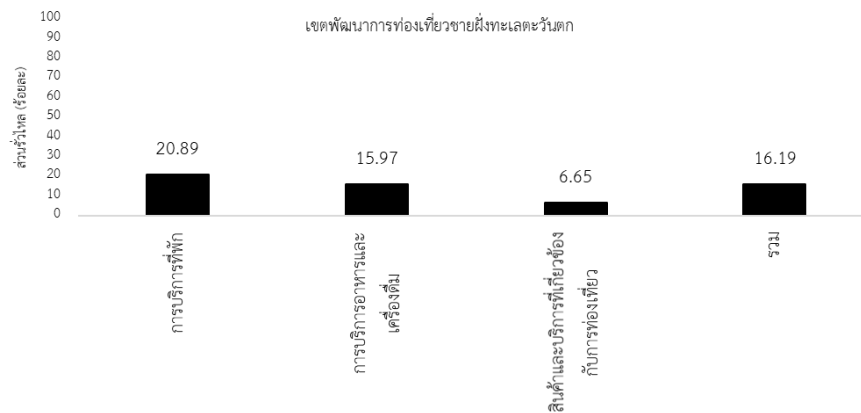
	ส่วนรั่วไหล
ผลไม้	2.5071
เบียร์	2.2822
สถาบันการเงิน	1.3816
การค้าส่ง	1.2982
การบริการด้านธุรกิจ	1.0864
เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	1.0443
บริการอื่นๆ	0.8910
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.8539
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	0.6634
ผักไร่	0.4604
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	0.4260
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.4007
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	0.3488
อาหารทะเล	0.2744
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.2356
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.2313
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.2166
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มากา린 และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.1857
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.1619
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.1616
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม	0.1551
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.1541
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.1402
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.1369
การประมงน้ำจืด	0.0850
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	0.0787
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.0769
สิ่งถัก ไก่ แกะ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	0.0532
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	0.0494

ตารางที่ 4.3.9 (ต่อ)

ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

	ส่วนร้อยละ
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	0.0394
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	0.0385
ยาเสพติด แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.0326
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0174
เครื่องครัว	0.0136
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.0051
รวม	16.19

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.2: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

ตารางที่ 4.3.10

ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

การบริการที่พัก		การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	
สถาบันการเงิน	3.5755	ผลไม้	4.5300
การบริการด้านธุรกิจ	2.8116	เบียร์	3.7317
บริการอื่นๆ	2.1546	การค้ำส่ง	2.7560
เบียร์	1.7262	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์อื่นๆ	1.5160
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.6856	สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	1.3963
อื่นๆ	8.9367	อื่นๆ	2.0432
รวม	20.89	รวม	15.97

สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว		รวม	
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	2.3568	ผลไม้	2.5071
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม	0.8578	เบียร์	2.2822
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.6008	สถาบันการเงิน	1.3816
การค้ำส่ง	0.5826	การค้ำส่ง	1.2982
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์	0.4353	การบริการด้านธุรกิจ	1.0864
อื่นๆ	1.8137	อื่นๆ	7.6317
รวม	6.65	รวม	16.19

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.3 ส่วนร่วมไหลการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

การสำรวจผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกจำนวน 287 ราย แบ่งเป็น ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พัก จำนวน 107 ราย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 140 ราย และ ผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวน 40 ราย ผลการสำรวจการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ธุรกิจการบริการที่พัก

ผลการสำรวจการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก แสดงดังตารางที่ 4.3.11 พบว่า ผู้ประกอบการในธุรกิจนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจำนวนทั้งสิ้น 26 รายการ การบริการสถาบันการเงิน

การบริการด้านธุรกิจ และ การบริการอื่นๆ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีการนำเข้ามาที่สุด มีสัดส่วนของการนำเข้าต่อการใช้ผลผลิตในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 57.2 ร้อยละ 56.6 และ ร้อยละ 56.6 ตามลำดับ ในขณะที่การนำเข้าผลผลิตชั้นกลางรายการอื่นมีสัดส่วนที่ต่ำกว่าสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง 3 รายการนี้ค่อนข้างมาก เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว จะพบว่า ผลผลิตชั้นกลางทั้ง 3 รายการ มีส่วนให้เกิดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดเช่นกัน โดยที่ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ และ การบริการอื่นๆ ทำให้เกิดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 4.36 ร้อยละ 3.62 และ ร้อยละ 2.91 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละไหลที่เกิดจากการบริการสูง สำหรับผลผลิตชั้นกลางที่เป็นสินค้า พบว่า สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด ผลไม้ และ เบียร์ เป็นสินค้าชั้นกลางที่มีส่วนร้อยละไหลสูงที่สุด สินค้าชั้นกลางทั้ง 3 รายการมีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 1.33 ร้อยละ 1.06 และ ร้อยละ 0.81 ตามลำดับ ในบรรดาผลผลิตชั้นกลางทั้งหมดที่มีการนำเข้าจะมีเพียง 5 รายการเท่านั้นที่มีส่วนในส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวที่สูง (มากกว่าร้อยละ 1.0) ในภาพรวมของธุรกิจการบริการที่พักจะพบว่า มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 19.67 กล่าวคือ ผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศร้อยละ 19.67 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 80.33

ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 4.3.12 แสดงผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 27 รายการ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด คือ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ มีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 60.7 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางนี้ทั้งหมด ตามมาด้วย ชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก และ เครื่องครัว มีสัดส่วนการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 53.1 ร้อยละ 48.4 และ ร้อยละ 47.7 ตามลำดับ เมื่อนำสัดส่วนการนำเข้ามาคำนวณเป็นส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยว จะพบว่า เนื้อสัตว์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คือ ร้อยละ 5.87 รองลงมา คือ การค้าปลีก ผลไม้ และ เบียร์ ที่มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 3.31 ร้อยละ 2.82 และ ร้อยละ 2.75 ตามลำดับ รวมถึง ผักไร่ การค้าส่ง ข้าวสาร และ สุรา ที่มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน เมื่อทำการรวมส่วนร้อยละไหลของผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด 27 รายการ จะได้ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก เท่ากับ ร้อยละ 30.71

ตารางที่ 4.3.11

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	57.2	79	4.360
การบริการด้านธุรกิจ	56.6	77	3.618
บริการอื่นๆ	56.6	77	2.905
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	30.4	75	1.328
ผลไม้	34.9	73	1.058
เบียร์	32.6	78	0.814
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	34.1	73	0.679
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	24.2	69	0.634
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	36.4	11	0.502
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	29.7	78	0.396
อาหารทะเล	37.4	72	0.347
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องปรุงรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	29.1	69	0.335
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	34.0	75	0.326
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นห่อ มะเขือเทศ และ อื่นๆ	36.0	72	0.302
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	34.1	70	0.283
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	20.3	72	0.277
สินค้าบริโภคอื่นๆ	20.9	67	0.243
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	27.1	70	0.233
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	29.0	68	0.232
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	36.3	71	0.218
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	31.6	70	0.193
การประมงน้ำจืด	31.3	62	0.172
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	31.0	69	0.099
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	26.2	68	0.076
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	39.8	92	0.020
เครื่องครัว	29.0	76	0.014
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก			19.67

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.12

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	38.7	55	5.8711
การค้ำปลีก	46.0	20	3.3074
ผลไม้	37.3	37	2.8159
เบียร์	38.9	110	2.7470
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นห่าน มะเขือเทศ และ อื่นๆ	31.8	38	2.3977
การค้ำส่ง	32.7	11	2.2549
ข้าวสาร	35.0	20	2.0125
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	60.7	86	1.6510
สินค้าบริโภคอื่นๆ	33.2	34	1.1894
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	42.4	25	1.0346
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	41.6	25	0.9651
การบริการด้านธุรกิจ	45.0	4	0.8865
การขนส่งสินค้าทางบก	35.0	4	0.6930
การประมงน้ำจืด	39.1	22	0.5473
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	53.1	48	0.5313
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	37.9	29	0.3452
ไซสโต	35.0	4	0.3150
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สเปกเก็ตตี มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และเส้นเส้น	32.0	20	0.2848
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	28.5	27	0.2538
อาหารทะเล	37.8	37	0.1457
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	33.2	28	0.1329
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	32.9	28	0.1249
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลิโอ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	30.9	22	0.0835
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	32.0	20	0.0736
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	48.4	100	0.0145
เครื่องครัว	47.7	74	0.0143
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	47.3	93	0.0142
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก			30.71

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีการนำเข้าผลิตชิ้นกลางจำนวน 30 รายการ ในจำนวนนี้มีการซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ และ ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร เป็นผลผลิตชิ้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงสุด มีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 50 และ ร้อยละ 49.3 ของการใช้ผลผลิตชิ้นกลางรายการนั้น ในขณะที่สัดส่วนของการนำเข้าในผลผลิตชิ้นกลางรายการอื่นมีค่าต่ำกว่าสองรายการนี้ อย่างชัดเจน รวมทั้งรายการผลิตชิ้นกลางที่มีการนำเข้านั้นค่อนข้างมีความหลากหลาย ในส่วนของส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยว จะพบว่า ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร เป็นผลผลิตชิ้นกลางที่มีผลต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดได้เป็นร้อยละ 5.81 รองลงมา คือ การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง และ การค้าปลีก มีผลต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 2.67 ร้อยละ 2.33 และ ร้อยละ 2.03 สำหรับผลผลิตชิ้นกลางรายการอื่นมีผลต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวไม่สูงนัก จะมีผลผลิตชิ้นกลางเพียง 4 รายการเท่านั้นที่มีส่วนในส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 เมื่อรวมทั้งหมด พบว่าส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกมีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 20.81 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชิ้นกลางร้อยละ 20.81 และมีการใช้ผลผลิตชิ้นกลางในประเทศร้อยละ 79.19

ตารางที่ 4.3.14 แสดงส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวจากผลผลิตชิ้นกลางแต่ละรายการของผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า เนื้อสัตว์ และ การบริการสถาบันการเงิน เป็นผลผลิตชิ้นกลางที่มีผลต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด มีส่วนรื้อไหลคิดเป็นร้อยละ 2.80 และ ร้อยละ 2.17 ตามลำดับ รองลงมา คือ การบริการด้านธุรกิจ การค้าปลีก ผลไม้ เบียร์ การค้าส่ง การบริการอื่นๆ ผักไร่ และ ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร ที่มีผลต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 1.85 ร้อยละ 1.80 ร้อยละ 1.63 ร้อยละ 1.50 ร้อยละ 1.40 ร้อยละ 1.27 ร้อยละ 1.15 และ ร้อยละ 1.05 ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตรายการอื่นมีส่วนต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวไม่มากนัก ในภาพรวม เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกมีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 24.65 หรือมีการนำเข้าผลผลิตชิ้นกลางร้อยละ 24.65 และมีการใช้ผลผลิตชิ้นกลางในประเทศร้อยละ 75.35 สำหรับการคำนวณส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกทั้งหมดสรุปได้ดังภาพที่ 4.3.3 เห็นได้ว่า ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มเป็นธุรกิจที่มีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด รองลงมา คือ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และ ธุรกิจการบริการที่พัก ตามลำดับ สำหรับผลผลิตชิ้นกลางที่มีผลต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวมากที่สุด 3 รายการแรกสรุปไว้ดังตารางที่ 4.3.15

ตารางที่ 4.3.13

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	49.3	14	5.8078
สถาบันการเงิน	35.0	4	2.6670
การค้าส่ง	40.0	3	2.3303
การค้าปลีก	30.0	5	2.0336
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	40.0	2	0.8666
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม	10.0	1	0.8578
บริการอื่นๆ	25.0	2	0.8079
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	16.7	3	0.5826
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	50.0	2	0.5442
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	41.8	11	0.5081
สินค้าบริโภคอื่นๆ	28.0	5	0.4807
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	40.0	2	0.4373
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	10.0	1	0.4100
การบริการด้านธุรกิจ	10.0	1	0.3725
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	40.0	7	0.3658
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	40.0	2	0.3141
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	34.0	5	0.2600
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	30.9	11	0.2066
การขนส่งทางบก	10.0	1	0.1756
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	30.0	1	0.1685
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	38.6	7	0.1436
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	30.0	3	0.0989
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	35.0	2	0.0983
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	20.0	1	0.0864
การขนส่งสินค้าทางบก	25.0	2	0.0716
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	20.0	1	0.0567
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	10.0	1	0.0545
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	41.6	19	0.0052
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	38.6	7	0.0032
ผลไม้	10.0	1	0.0001
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก			20.81

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.14

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

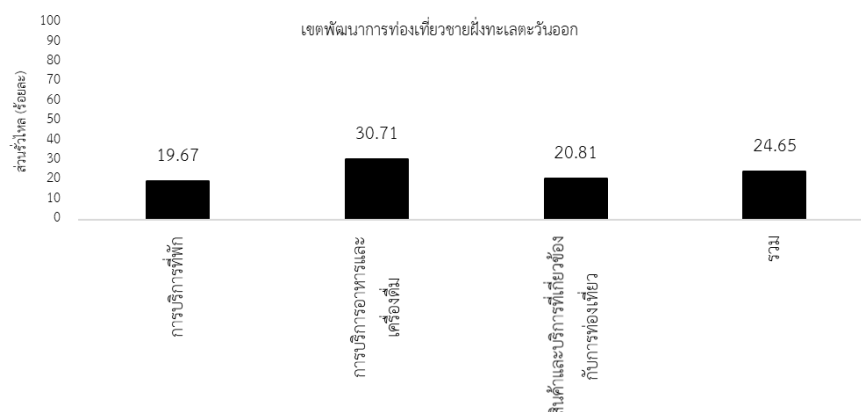
	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	2.8035
สถาบันการเงิน	2.1667
การบริการด้านธุรกิจ	1.8491
การค้าปลีก	1.7992
ผลไม้	1.6278
เบียร์	1.5036
การค้าส่ง	1.3972
บริการอื่นๆ	1.2684
ผักไร่	1.1546
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	1.0498
ข่าวสาร	0.8711
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.8407
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.6956
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	0.5507
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.5373
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	0.4177
การขนส่งสินค้าทางบก	0.3129
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	0.3111
การประมงน้ำจืด	0.3034
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.2683
อาหารทะเล	0.1973
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	0.1939
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.1656
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.1603
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.1566
ภัตตาคารและร้านอาหาร เครื่องดื่ม	0.1551
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.1529
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	0.1494
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.1414

ตารางที่ 4.3.14 (ต่อ)

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

	ส่วนรั่วไหล
ไซสด	0.1363
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.1319
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	0.1233
บุหรี ชิการ์ และ ยาเส้น	0.1099
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.1080
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	0.1053
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	0.0984
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.0918
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.0842
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	0.0790
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	0.0741
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	0.0568
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	0.0540
การขนส่งทางบก	0.0317
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	0.0305
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.0293
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	0.0260
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	0.0179
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	0.0156
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0140
เครื่องครัว	0.0118
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.0102
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	0.0098
รวม	24.65

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย
 ภาพที่ 4.3.3: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

ตารางที่ 4.3.15

ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

การบริการที่พัก		การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	
สถาบันการเงิน	4.3598	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	5.8711
การบริการด้านธุรกิจ	3.6182	การค้าปลีก	3.3074
บริการอื่นๆ	2.9048	ผลไม้	2.8159
สปา ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.3285	เบียร์	2.7470
ผลไม้	1.0584	ผักไร่	2.3977
อื่นๆ	6.3963	อื่นๆ	13.5678
รวม	19.67	รวม	30.71
สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว		รวม	
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	5.8078	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	2.8035
สถาบันการเงิน	2.6670	สถาบันการเงิน	2.1667
การค้าส่ง	2.3303	การบริการด้านธุรกิจ	1.8491
การค้าปลีก	2.0336	การค้าปลีก	1.7992
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.8666	ผลไม้	1.6278
อื่นๆ	7.1016	อื่นๆ	14.4048
รวม	20.81	รวม	24.65

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.4 ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

ผลการสำรวจผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันจำนวนทั้งสิ้น 612 ราย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พัก จำนวน 238 ราย ผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 267 ราย และ ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการ จำนวน 107 ราย จะมีรายละเอียดของการนำเข้าผลผลิตและส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

ธุรกิจบริการที่พัก

ตารางที่ 4.3.16 แสดงการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน พบว่า ผู้ประกอบการมีนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 26 รายการ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงสุด คือ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุราอื่นๆ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 57.7 ของการใช้สุราเป็นผลผลิตชั้นกลาง ตามมาด้วยชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป เบียร์ การบริการสถาบันการเงิน และ ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และผ้าห่ม มีสัดส่วนการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 54.1 ร้อยละ 53.1 ร้อยละ 49.2 และ ร้อยละ 49.1 ตามลำดับ เมื่อนำมาคำนวณเป็นผลต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว พบว่า การบริการสถาบันการเงินมีส่วนต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมากที่สุด มีส่วนร้อยละคิดเป็นร้อยละ 3.75 รองลงมา คือ การบริการด้านธุรกิจ และการบริการอื่นๆ มีส่วนต่อส่วนร้อยละคิดเป็นร้อยละ 2.75 และ ร้อยละ 2.24 ตามลำดับ จะมีผลผลิตชั้นกลางเพียง 7 รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 1.0 เมื่อรวมผลผลิตชั้นกลางทุกรายการแล้ว จะพบว่า ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมีค่าเท่ากับ 20.53 แสดงว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 20.53 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางภายในประเทศร้อยละ 79.47

ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ผลการสำรวจผู้ประกอบการในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน แสดงดังตารางที่ 4.3.17 เห็นได้ว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 28 รายการ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้ามากที่สุด คือ การบริการสถาบันการเงิน ที่มีผู้ประกอบการ 4 รายนำเข้าบริการนี้ในสัดส่วนร้อยละ 100 สำหรับผลผลิตชั้นกลางรายการอื่น พบว่า สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ การค้าส่ง และ ซิว๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และ เครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 66.3 ร้อยละ 57.9 และ ร้อยละ 54.5 ตามลำดับ เมื่อคำนวณเป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว พบว่า เนื้อสัตว์ มีส่วนให้เกิดส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวมาก

ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.22 ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วมไหลการท่องเที่ยวสูงลำดับถัดมา คือ การค้าส่ง ผลไม้ และ เบียร์ ที่มีส่วนให้เกิดส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 3.99 ร้อยละ 3.09 และ ร้อยละ 3.04 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีผลผลิตชั้นกลางอีกหลายรายการที่มีผลต่อส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวมาก เช่น สุรา ผักไร่ การบริการสถาบันการเงิน การขนส่งสินค้าทางบก และ สินค้าบริโภคอื่นๆ เมื่อรวมส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลาง 28 รายการแล้วจะได้ว่า ส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการอาหารในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมีค่าเท่ากับ 34.55 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 34.55 และมีการใช้ผลผลิตภายในประเทศร้อยละ 65.45

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 31 รายการ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุดมี 2 รายการ คือ ผลิตภัณฑ์เคมีอื่นๆ และ ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ ที่มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 56.3 เท่ากันทั้งสองรายการ ผลผลิตชั้นกลางที่มีการนำเข้าสูงลำดับถัดมา คือ สิ่งถัก เครื่องแต่งกาย ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร และ ผลิตภัณฑ์กระดาษ มีสัดส่วนการนำเข้าต่อการใช้ผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด คิดเป็น ร้อยละ 51.1 ร้อยละ 47.7 ร้อยละ 46.4 และ ร้อยละ 46.3 ตามลำดับ เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยว จะพบว่า มีผลผลิตชั้นกลาง 4 รายการที่มีผลต่อส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูง คือ ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้าปลีก และ การค้าส่ง โดยที่ผลผลิตชั้นกลางเหล่านี้ มีส่วนต่อส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 5.47 ร้อยละ 2.90 ร้อยละ 2.71 และ ร้อยละ 2.69 ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตชั้นกลางรายการอื่นมีส่วนต่อส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวไม่มากนัก เมื่อรวมส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวจากผลผลิตชั้นกลางทั้งหมดเข้าด้วยกันจะได้ส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมีค่าเท่ากับร้อยละ 21.74 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 21.74 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 78.36

ตารางที่ 4.3.16

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	49.2	78	3.7514
การบริการด้านธุรกิจ	43.0	96	2.7490
บริการอื่นๆ	43.7	92	2.2416
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	38.4	50	1.6781
เบียร์	53.1	131	1.3263
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือตัว และวัสดุอื่น ๆ	44.1	17	1.1559
ผลไม้	37.3	80	1.1287
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	43.7	98	0.8691
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	49.1	35	0.6536
สุรา เบียร์ วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	57.7	140	0.5541
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	37.4	50	0.5113
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	36.9	26	0.5095
สินค้าบริโภคอื่นๆ	35.8	50	0.4161
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องปรุงรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	33.3	70	0.3828
อาหารทะเล	41.2	78	0.3827
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	39.7	32	0.3413
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	39.5	62	0.3161
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	37.7	73	0.3127
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	47.5	91	0.2848
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นช่าย มะเขือเทศ และ อื่นๆ	33.0	90	0.2772
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	34.7	53	0.2118
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	54.1	78	0.1731
การประมงน้ำจืด	29.2	36	0.1604
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	35.2	29	0.1020
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	41.5	100	0.0208
เครื่องครัว	39.6	72	0.0198
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน			20.53

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.17

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	47.6	121	7.217
การค้ำส่ง	57.9	96	3.990
ผลไม้	40.9	44	3.089
เบียร์	43.0	160	3.036
การค้ำปลีก	37.5	32	2.696
ข้าวสาร	46.7	12	2.683
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	66.3	173	1.803
ผักไร้ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นช่าย มะเขือเทศ และ อื่นๆ	22.5	53	1.691
สถาบันการเงิน	100.0	4	1.220
การขนส่งสินค้าทางบก	60.0	4	1.188
สินค้าบริโภคอื่นๆ	32.5	16	1.163
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	37.6	25	0.872
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	27.7	53	0.677
การประมงน้ำจืด	38.3	24	0.537
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	45.9	61	0.459
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	49.0	40	0.436
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	45.9	29	0.417
เบหมี ก้วยเตี่ยว สเปกเก็ตตี้ มักกะโรนี เบหมีสำเร็จรูป และวุ้นเส้น	35.1	45	0.312
ไข่สด	25.0	8	0.225
การบริการด้านธุรกิจ	10.0	4	0.197
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	42.2	45	0.169
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	54.5	29	0.147
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	35.7	37	0.136
อาหารทะเล	23.5	80	0.090
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	26.7	9	0.061
เครื่องครัว	44.2	77	0.013
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	37.0	142	0.011
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	34.8	69	0.010
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน			34.55

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.18

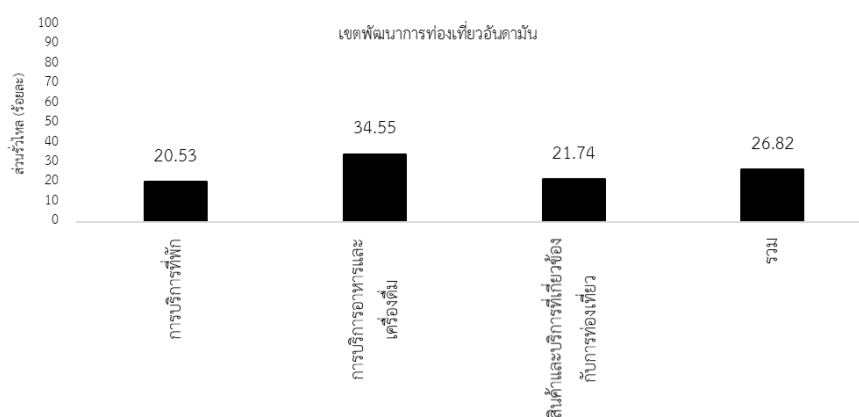
การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนร่วไหล
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	46.4	25	5.4677
สถาบันการเงิน	38.0	10	2.8956
การค้าปลีก	40.0	21	2.7115
การค้าส่ง	46.3	8	2.6944
ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม	10.0	3	0.8578
บริการอื่นๆ	25.0	6	0.8079
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	35.0	4	0.7583
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	20.0	7	0.6991
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	50.0	3	0.5442
สินค้าบริโภคอื่นๆ	30.0	9	0.5150
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือตัว และวัสดุอื่น ๆ	47.7	17	0.4357
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	10.0	3	0.4100
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	51.1	9	0.4013
การบริการด้านธุรกิจ	10.0	3	0.3725
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	28.2	17	0.3431
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	29.1	11	0.2225
การขนส่งทางบก	12.5	4	0.2196
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	20.0	1	0.2186
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	56.3	16	0.2095
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	27.0	23	0.1802
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	30.0	1	0.1685
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	43.3	9	0.1428
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	46.3	8	0.1299
การขนส่งสินค้าทางบก	34.4	9	0.0986
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	16.0	5	0.0691
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	20.0	3	0.0567
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	10.0	3	0.0545
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง	20.0	1	0.0525
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	35.6	41	0.0313
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	56.3	16	0.0280
ผลไม้	10.0	3	0.0010
ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน			21.74

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ในภาพรวมของส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน จากตารางที่ 4.3.19 เห็นได้ว่า ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมีค่าเท่ากับ 26.82 แสดงว่า ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 26.82 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 63.18 ในบรรดาผลผลิตชั้นกลางที่มีการนำเข้านี้ เนื้อสัตว์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนให้เกิดส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวมากที่สุด มีค่าเท่ากับร้อยละ 3.46 รองลงมา คือ การบริการสถาบันการเงิน และ การค้าส่ง ที่มีผลต่อส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 2.50 และ ร้อยละ 2.21 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีผลผลิตชั้นกลางอีกหลายรายการที่มีผลต่อส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวมาก คือ เบียร์ ผลไม้ การค้าปลีก การบริการด้านธุรกิจ ข้าวสาร และ การบริการอื่นๆ ทั้งนี้จะมีผลผลิตชั้นกลางเพียง 9 รายการเท่านั้นที่มีส่วนในส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 1.0

ภาพที่ 4.3.4 แสดงถึงส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน เห็นได้ว่า ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด ในขณะที่ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และ ธุรกิจการบริการที่พัก มีส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน รวมทั้งสามารถสรุปเป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวสูงได้ดังตารางที่ 4.3.20

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.4: ส่วนร้อยละไหลทางการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

ตารางที่ 4.3.19

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.4595
สถาบันการเงิน	2.5010
การค้าส่ง	2.2143
เบียร์	1.8265
ผลไม้	1.7730
การค้าปลีก	1.6572
การบริการด้านธุรกิจ	1.2148
ข่าวสาร	1.1614
บริการอื่นๆ	1.0122
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.9947
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	0.9884
ผักไร่	0.8389
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.7573
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	0.6810
การขนส่งสินค้าทางบก	0.5320
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือตัว และวัสดุอื่น ๆ	0.5254
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.4151
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	0.3776
การประมงน้ำจืด	0.2943
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.2656
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.2526
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.2423
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.2116
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	0.1969
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	0.1888
อาหารทะเล	0.1870
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	0.1806
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.1554
ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม	0.1551

ตารางที่ 4.3.19 (ต่อ)

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

	ส่วนรั่วไหล
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.1549
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.1474
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.1371
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	0.1353
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	0.1264
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.1100
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	0.0984
ไข่สด	0.0974
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	0.0741
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	0.0725
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.0620
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	0.0587
การขนส่งทางบก	0.0397
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	0.0395
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.0394
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	0.0379
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	0.0305
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	0.0258
เครื่องครัว	0.0134
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0128
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	0.0125
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.0102
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	0.0098
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง	0.0095
รวม	26.82

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.20

ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

การบริการที่พัก		การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	
สถาบันการเงิน	3.7514	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	7.2167
การบริการด้านธุรกิจ	2.7490	การค้ำส่ง	3.9905
บริการอื่นๆ	2.2416	ผลไม้	3.0886
สปา ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.6781	เบียร์	3.0358
เบียร์	1.3263	การค้ำปลีก	2.6963
อื่นๆ	8.7838	อื่นๆ	14.5194
รวม	20.53	รวม	34.55

สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว		รวม	
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	5.4677	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.4595
สถาบันการเงิน	2.8956	สถาบันการเงิน	2.5010
การค้ำปลีก	2.7115	การค้ำส่ง	2.2143
การค้ำส่ง	2.6944	เบียร์	1.8265
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม	0.8578	ผลไม้	1.7730
อื่นๆ	7.1100	อื่นๆ	15.0412
รวม	21.74	รวม	26.82

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.5 ส่วนร่วมไหลการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

การสำรวจผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ จำนวน 36 ราย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พัก 12 ราย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม 16 ราย และ ผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการ 8 ราย ผลจากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร่วมไหลการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ธุรกิจการบริการที่พัก

ผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้เกี่ยวกับการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวแสดงได้ดังตารางที่ 4.3.21 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสาน

ได้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางรวมทั้งสิ้น 24 รายการ ในจำนวนนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางของยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางอื่นสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมา คือ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ เบียร์ และ เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก ที่มีสัดส่วนการนำเข้าเทียบกับการใช้ผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 64.3 ร้อยละ 62.9 และ ร้อยละ 56.7 ตามลำดับ เมื่อทำการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวพบว่า การบริการสถาบันการเงิน มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.16 สำหรับสบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด การบริการด้านธุรกิจ และ เบียร์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงเช่นกัน โดยผลผลิตชั้นกลางทั้ง 3 รายการมีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 1.96 ร้อยละ 1.92 และ ร้อยละ 1.57 ตามลำดับ โดยจะมีผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 1.0 เพียง 7 รายการเท่านั้น เมื่อคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวรวมทั้งหมด 24 รายการ พบว่า ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอีสานได้มีค่าร้อยละ 16.50 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 16.50 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 83.5 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด

ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 4.3.22 แสดงผลการสำรวจผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 22 รายการ ในจำนวนนี้มีผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็กที่มีผู้ประกอบการมีการนำเข้ามากที่สุดจำนวน 11 ราย โดยมี ผักไร่ และ อาหารทะเล ที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่อการใช้ผลผลิตชั้นกลางสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.0 ในทั้งสองรายการ ตามด้วย ชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป ที่มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 60.0 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางนี้ทั้งหมด เมื่อทำการคำนวณเป็นส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า เนื้อสัตว์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.58 รองลงมา คือ ผักไร่ เบียร์ การค้าปลีก และ ผลไม้ ที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 4.89 ร้อยละ 3.53 ร้อยละ 3.36 และ ร้อยละ 3.02 ตามลำดับ ข้อสังเกต คือ ผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจะเกิดจากการใช้ผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการและเกือบทั้งหมดเป็นสินค้าชั้นกลางเป็นสำคัญ เมื่อทำการรวมส่วนร่วไหลของผลผลิตชั้นกลางทุกรายการเข้าด้วยกัน จะได้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้เท่ากับร้อยละ 32.44 หมายความว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 32.44 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 77.56

ตารางที่ 4.3.21

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	28.3	6	2.1590
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	45.0	8	1.9665
การบริการด้านธุรกิจ	30.0	3	1.9170
เบียร์	62.9	7	1.5714
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	50.0	1	1.3100
ผลไม้	40.0	7	1.2120
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	53.3	6	1.0613
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	51.1	9	0.6798
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	64.3	7	0.6171
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	45.0	4	0.5175
อาหารทะเล	51.7	6	0.4805
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	48.0	5	0.3984
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นห่อ มะเขือเทศ และ อื่นๆ	45.0	6	0.3780
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	46.0	5	0.3680
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	54.3	7	0.3257
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	32.0	5	0.2752
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	20.0	1	0.2734
การประมงน้ำจืด	43.3	3	0.2383
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	38.3	6	0.2338
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	70.0	2	0.2030
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	45.7	7	0.1463
สินค้าบริโภคอื่นๆ	10.0	1	0.1162
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	56.7	6	0.0283
เครื่องครัว	48.3	6	0.0242
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้			16.50

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.22

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	50.0	1	7.5800
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คะน้า มะเขือเทศ และ อื่นๆ	65.0	2	4.8945
เบียร์	50.0	2	3.5300
การค้าปลีก	46.7	3	3.3553
ผลไม้	40.0	2	3.0200
ข้าวสาร	50.0	1	2.8750
สินค้าบริโภคอื่นๆ	43.3	3	1.5508
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	50.0	4	1.2200
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	43.3	3	1.1787
การประมงน้ำจืด	50.0	1	0.7000
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	60.0	3	0.6000
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และ รุ้นเส้น	50.0	2	0.4450
ไข่สด	43.3	3	0.3900
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และ แป้งอื่น ๆ	30.0	1	0.2730
อาหารทะเล	65.0	2	0.2503
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลิโอ เครื่องซุส และ เครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	60.0	4	0.1620
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	40.0	3	0.1600
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	30.0	1	0.1140
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	43.3	3	0.0997
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	50.9	11	0.0153
เครื่องครัว	46.0	5	0.0138
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	45.0	4	0.0135
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้			32.4408

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการเท่านั้น มีการนำเข้าผลผลิตเพียง 8 รายการเท่านั้น มีการนำเข้าเครื่องแต่งกายในสัดส่วนที่สูงที่สุด ร้อยละ 70.0 โดยมีการค้าปลีกที่มีบทบาทต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมากที่สุด ร้อยละ 3.05 และเป็นผลผลิตชั้นกลางเพียงรายการเดียวที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 ในภาพรวมส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ มีค่าเท่ากับร้อยละ 4.92 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางคิดเป็นร้อยละ 4.92 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 95.08

ในภาพรวมของธุรกิจในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ตารางที่ 4.3.24 แสดงให้เห็นว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียง 6 รายการที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 ประกอบด้วย เนื้อสัตว์ ผักไร่ เบียร์ การค้าปลีก ผลไม้ และ ข้าวสาร ที่มีผลต่อส่วนร่วไหลของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวร้อยละ 3.69 ร้อยละ 2.26 ร้อยละ 2.14 ร้อยละ 2.00 ร้อยละ 1.78 และร้อยละ 1.24 ตามลำดับ เมื่อรวมผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวทุกรายการจะได้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้เท่ากับร้อยละ 21.31 แสดงว่า ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 21.31 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 78.69

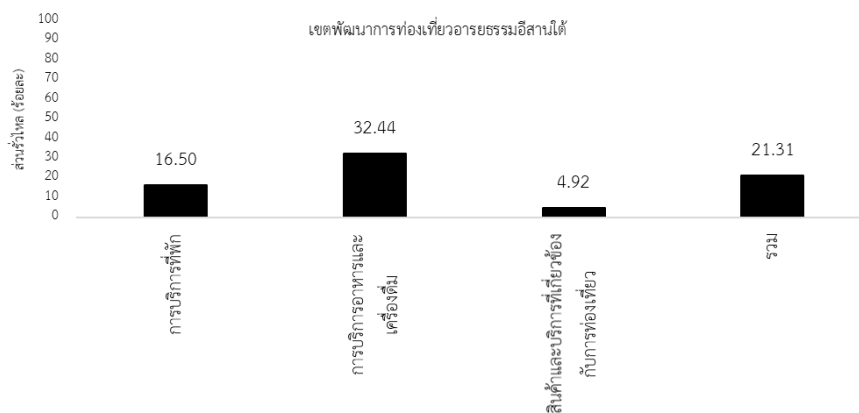
ภาพที่ 4.3.5 แสดงส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ เห็นได้ว่า ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวที่ต่ำมาก ในขณะที่ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวสูงที่สุด โดยที่ผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวสูงที่สุดสรุปได้ดังตารางที่ 4.3.25

ตารางที่ 4.3.23

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนร่วไหล
การค้าปลีก	45.0	2	3.0505
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	70.0	1	0.6401
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	55.0	2	0.4206
การขนส่งทางบก	20.0	1	0.3513
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	20.0	1	0.2430
สิ่งลัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	20.0	1	0.1570
การขนส่งสินค้าทางบก	20.0	1	0.0573
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	15.0	2	0.0280
ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้			4.9198

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.5: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

ตารางที่ 4.3.24

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.6910
ผักไร่	2.2646
เบียร์	2.1351
การค้าปลีก	2.0037
ผลไม้	1.7755
ข่าวสาร	1.2444
สถาบันการเงิน	0.8342
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	0.7599
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.7486
การบริการด้านธุรกิจ	0.7407
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.7162
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.6703
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือตัว และวัสดุอื่น ๆ	0.6219
การประมงน้ำจืด	0.3951
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.3162
อาหารทะเล	0.2940
ซีอิ้ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลิโอ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.2701
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.2627
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.1971
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สเปกเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	0.1926
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.1875
ไซสโต	0.1688
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.1596
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.1259
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	0.1182
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.1063
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.0784
การขนส่งทางบก	0.0635
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	0.0493

ตารางที่ 4.3.24 (ต่อ)

ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

	ส่วนร่วไหล
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.0439
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	0.0284
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0176
เครื่องครัว	0.0153
การขนส่งสินค้าทางบก	0.0103
รวม	21.31

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.25

ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้

การบริการที่พัก			การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม
สถาบันการเงิน	2.1590	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	7.5800
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.9665	ผักไร่	4.8945
การบริการด้านธุรกิจ	1.9170	เบียร์	3.5300
เบียร์	1.5714	การค้ำปลิก	3.3553
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	1.3100	ผลไม้	3.0200
อื่นๆ	7.5772	อื่นๆ	10.0610
รวม	16.50	รวม	32.44

สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว			รวม
การค้ำปลิก	3.0505	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.6910
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	0.6401	ผักไร่	2.2646
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.4206	เบียร์	2.1351
การขนส่งทางบก	0.3513	การค้ำปลิก	2.0037
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.2430	ผลไม้	1.7755
อื่นๆ	0.2143	อื่นๆ	9.4370
รวม	4.92	รวม	21.31

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.6 ส่วนรั่วไหลการทองเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา

ตอนกลาง

ผลการสำรวจผู้ประกอบการในเขตพัฒนาท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง จำนวน 37 ราย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พัก จำนวน 11 ราย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 16 ราย และ ผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 10 ราย มีรายละเอียดของการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนรั่วไหลการทองเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้ดังต่อไปนี้

ธุรกิจการบริการที่พัก

ผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลางมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 24 รายการ แสดงดังตารางที่ 4.3.26 ในจำนวนนี้มีการนำเข้าเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็กที่มีสัดส่วนสูงการนำเข้าต่อการใช้ผลผลิตทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 76.3 รองลงมา คือ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ และ ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และผ้าห่ม ที่มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 53.3 และร้อยละ 52.5 ตามลำดับ เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนรั่วไหลทางการทองเที่ยว พบว่า การบริการสถาบันการเงิน มีผลต่อส่วนรั่วไหลการทองเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.81 รองลงมา คือ การบริการด้านธุรกิจ และการบริการอื่นๆ ที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการทองเที่ยวร้อยละ 2.98 และ ร้อยละ 2.22 เห็นได้ว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรั่วไหลสูงเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการ จะมีเพียงการนำเข้าสบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด ที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลสูงคือ มีผลต่อส่วนรั่วไหลการทองเที่ยวร้อยละ 1.68 นอกจากนี้ ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลมากกว่าร้อยละ 1.0 จะมีอยู่เพียง 4 รายการนี้เท่านั้น ในภาพรวมของการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักมีส่วนรั่วไหลทางการทองเที่ยวร้อยละ 18.12 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 18.12 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 87.88

ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 4.3.27 แสดงผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจำนวน 28 รายการ มีการนำเข้าเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็กในสัดส่วนที่สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.8 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางนี้ทั้งหมด รองลงมา คือ สินค้าบริโภคอื่นๆ และ เครื่องครัว ที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่อการใช้ผลผลิตทั้งหมดร้อยละ 50.0 และร้อยละ 48.8

ตามลำดับ เมื่อคำนวณเป็นผลที่มีต่อส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางที่สูงที่สุด โดยมีผลต่อส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลาง 5.76 ร้อยละ 2.83 ร้อยละ 2.76 ร้อยละ 2.74 และร้อยละ 2.59 ตามลำดับ เห็นได้ว่า 5 รายการแรกที่มีผลต่อส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางที่สูงที่สุดเป็นผลผลิตขั้นกลางที่เป็นสินค้า นอกจากนี้ ยังพบว่า มีผลผลิตขั้นกลางเพียง 8 รายการที่มีส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางที่สูง (มากกว่าร้อยละ 1.0) ในภาพรวม เมื่อรวมผลต่อส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางทั้งหมด 28 รายการ จะได้ส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลาง 29.05 หรือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางร้อยละ 29.05 และมีการใช้ผลผลิตในประเทศร้อยละ 70.95

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางที่หลากหลาย มีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางรวมทั้งสิ้น 32 รายการ มีผู้ประกอบการที่นำเข้า สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด และการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ร้อยละ 100 เมื่อทำการคำนวณเป็นส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางแล้วปรากฏว่า มีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง 5 รายการที่มีผลต่อส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางในธุรกิจนี้ในระดับสูงและไม่แตกต่างกัน ประกอบด้วย การบริการไปรษณีย์และสื่อสารมีผลต่อส่วนร่วมร้อยละ 2.46 ผลิตภัณฑ์พลาสติกมีผลต่อส่วนร่วมร้อยละ 2.45 ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรมีผลต่อส่วนร่วมร้อยละ 2.36 การบริการสถาบันการเงินมีผลต่อส่วนร่วมร้อยละ 2.29 และการบริการด้านธุรกิจมีผลต่อส่วนร่วมร้อยละ 2.24 ในขณะที่ การนำเข้าผลผลิตขั้นกลางอื่นมีบทบาทต่อส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางที่ไม่สูงมากนัก ทั้งนี้จะมีเพียง 8 รายการของผลผลิตขั้นกลางที่มีส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลางที่สูงกว่าร้อยละ 1.0 โดยรวมผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมร้อยละของผลผลิตขั้นกลาง 28.10 หมายความว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางร้อยละ 28.10 และมีการใช้ผลผลิตขั้นกลางในประเทศร้อยละ 72.90

ตารางที่ 4.3.26

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิไลชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	50.0	11	3.8100
การบริการด้านธุรกิจ	46.7	9	2.9820
บริการอื่นๆ	43.3	6	2.2230
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	38.3	6	1.6752
เบียร์	38.0	5	0.9500
ผลไม้	25.0	2	0.7575
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	52.5	4	0.6983
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	35.0	2	0.6965
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	50.0	1	0.6900
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	25.0	2	0.6550
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	53.3	3	0.5120
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	35.0	2	0.4025
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นห่อ มะเขือเทศ และ อื่นๆ	40.0	2	0.3360
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	33.3	3	0.2867
อาหารทะเล	26.7	3	0.2480
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	30.0	3	0.2400
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	36.0	5	0.2160
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	23.3	3	0.1937
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	27.5	4	0.1678
การประมงน้ำจืด	26.7	3	0.1467
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	32.0	5	0.1024
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	23.3	3	0.0677
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	76.3	8	0.0381
เครื่องครัว	45.0	2	0.0225
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง			18.12

ตารางที่ 4.3.27

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิไลชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	38.0	5	5.7608
ผลไม้	37.5	4	2.8313
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นช่าย มะเขือเทศ และ อื่นๆ	36.7	6	2.7610
เบียร์	38.8	8	2.7358
ข้าวสาร	45.0	2	2.5875
การค้าส่ง	30.0	4	2.0670
การค้าปลีก	26.0	5	1.8694
สินค้าบริโภคอื่นๆ	50.0	1	1.7894
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	36.0	5	0.9792
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	40.0	3	0.9760
การบริการด้านธุรกิจ	35.0	2	0.6895
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	28.0	5	0.6496
การขนส่งสินค้าทางบก	26.7	3	0.5280
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ มักรกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	43.3	9	0.3857
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	37.8	9	0.3778
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	40.0	1	0.3560
การประมงน้ำจืด	25.0	4	0.3500
ไข่สด	35.0	2	0.3150
สถาบันการเงิน	25.0	4	0.3050
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	28.3	6	0.2578
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	36.7	3	0.1467
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	23.3	3	0.0887
อาหารทะเล	20.0	3	0.0770
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	27.1	7	0.0733
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	20.0	6	0.0460
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	53.6	11	0.0161
เครื่องครัว	48.8	8	0.0146
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	45.5	11	0.0136
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง			29.05

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.28

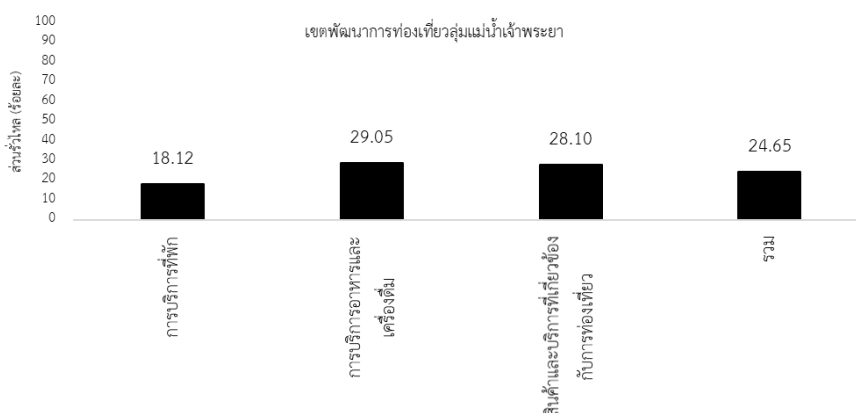
การนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิจิตรชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนร่วไหล
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	60.0	1	2.4600
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	70.0	2	2.4469
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	20.0	1	2.3568
สถาบันการเงิน	30.0	2	2.2860
การบริการด้านธุรกิจ	60.0	1	2.2351
การค้าปลีก	26.7	3	1.8077
การค้าส่ง	30.0	2	1.7477
ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม	20.0	3	1.7156
สินค้าบริโภคอื่นๆ	45.0	2	1.5449
บริการอื่นๆ	40.0	1	1.2926
การขนส่งทางอากาศ	50.0	1	1.1091
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	90.0	1	0.9839
การขนส่งทางบก	50.0	1	0.8782
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	45.0	2	0.6883
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	100.0	1	0.6685
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	100.0	1	0.6530
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	53.3	3	0.6480
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	55.0	2	0.5030
โรงแรมและที่พักอื่น ๆ	50.0	1	0.3331
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	80.0	1	0.2979
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	60.0	3	0.2542
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	10.0	1	0.2167
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	53.3	3	0.1758
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	60.0	3	0.1700
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	60.0	1	0.1685
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	10.0	1	0.1622
การขนส่งสินค้าทางบก	50.0	1	0.1431
อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น	40.0	1	0.1125
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	10.0	1	0.0432
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	56.0	5	0.0135
ผลไม้	25.0	2	0.0023
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	80.0	1	0.0013
ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง			28.10

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ในภาพรวมของการนำเข้าของผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลางสรุปได้ดังตารางที่ 4.3.29 เห็นได้ว่า เนื้อสัตว์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร่วไหลของการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้สูงที่สุด โดยมีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 2.76 รองลงมา คือ การบริการสถาบันการเงิน และการบริการด้านธุรกิจ ที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 2.01 และร้อยละ 1.85 สำหรับผลผลิตชั้นกลางรายการอื่นจะมีผลต่อส่วนร่วไหลต่ำกว่านี้ และมีเพียง 11 รายการเท่านั้นที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 เมื่อรวมผลทั้งหมดแล้ว พบว่า ส่วนร่วไหลของการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลางมีค่าร้อยละ 24.65 กล่าวคือ ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 24.65 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 75.35

ผลการสำรวจในส่วนนี้สามารถสรุปได้เป็นภาพที่ 4.3.6 ที่แสดงส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เห็นได้ว่า ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่ธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่ต่ำกว่า สำหรับรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนต่อส่วนร่วไหลของการท่องเที่ยวสูงที่สุดในแต่ละธุรกิจและในภาพรวมสรุปได้ดังตารางที่ 4.3.30

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.6: ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

ตารางที่ 4.3.29

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิฑูรย์ชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	2.7626
สถาบันการเงิน	2.0174
การบริการด้านธุรกิจ	1.8547
เบียร์	1.5512
ผลไม้	1.5182
ผักไร่	1.3249
การค้าส่ง	1.2106
การค้าปลีก	1.1359
ข่าวสาร	1.1200
บริการอื่นๆ	1.0926
สินค้าบริโภคอื่นๆ	1.0538
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	0.7681
สุรา เบียร์ วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.6217
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.5152
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	0.4447
ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมทั้งพลาสติกที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและในครัวเรือนอื่น ๆ	0.4423
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	0.4260
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	0.3440
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม	0.3101
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	0.2812
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.2698
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	0.2666
การขนส่งสินค้าทางบก	0.2544
การประมงน้ำจืด	0.2082
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.2031
การขนส่งทางอากาศ	0.2005
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.1872
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	0.1778
เบหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สเปกเก็ตตี้ มักกะโรนี เบหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	0.1669

ตารางที่ 4.3.29 (ต่อ)

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิฑูรย์ชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

	ส่วนรั่วไหล
การขนส่งทางบก	0.1587
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	0.1541
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.1412
ไซสตร	0.1363
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.1303
อาหารทะเล	0.1292
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มากาριν และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.1283
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	0.1180
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.1171
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	0.1116
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.0947
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.0835
โรงแรมและที่พักอื่น ๆ	0.0602
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	0.0538
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	0.0459
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.0392
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	0.0384
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	0.0318
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.0307
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	0.0293
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.0261
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0217
อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น	0.0203
เครื่องครัว	0.0150
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	0.0078
รวม	24.65

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.30

ผลผลิตขั้นกลางที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูง

ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิสุทธิชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

การบริการที่พัก			การบริการอาหารและเครื่องดื่ม
สถาบันการเงิน	3.8100	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	5.7608
การบริการด้านธุรกิจ	2.9820	ผลไม้	2.8313
บริการอื่นๆ	2.2230	ผัก ไร่	2.7610
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.6752	เบียร์	2.7358
เบียร์	0.9500	ข้าวสาร	2.5875
อื่นๆ	6.4772	อื่นๆ	12.3714
รวม	18.12	รวม	29.05
สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว			รวม
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร	2.4600	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	2.7626
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	2.4469	สถาบันการเงิน	2.0174
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	2.3568	การบริการด้านธุรกิจ	1.8547
สถาบันการเงิน	2.2860	เบียร์	1.5512
การบริการด้านธุรกิจ	2.2351	ผลไม้	1.5182
อื่นๆ	16.3176	อื่นๆ	14.9492
รวม	28.10	รวม	24.65

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.7 ส่วนร่วมไหลการท่องเที่ยวยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยววิสุทธิชนลุ่มน้ำโขง

ผลการสำรวจผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิสุทธิชนลุ่มน้ำโขงจำนวน 20 ราย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พัก จำนวน 6 ราย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม 9 ราย และ ผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 5 ราย มีรายละเอียดของผลการสำรวจดังต่อไปนี้

ธุรกิจการบริการที่พัก

ผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิสุทธิชนลุ่มน้ำโขง รวบรวมไว้ในตารางที่ 4.3.31 พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางทั้งหมด 23 รายการ มีการนำเข้า ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และผ้าห่ม และ เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้า

ในบ้านขนาดเล็ก ในสัดส่วนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลาง รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์กระต่าย สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด และ เครื่องครัว มีสัดส่วนการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 76.7 ร้อยละ 72.0 และ ร้อยละ 70.0 ตามลำดับ เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวปรากฏว่า สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวร้อยละ 3.16 ตามด้วย การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ การบริการสถาบันการเงิน ผลไม้ เปียร์ และ ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และผ้าห่ม ที่ผลต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวร้อยละ 2.98 ร้อยละ 2.39 ร้อยละ 2.29 ร้อยละ 1.51 ร้อยละ 1.25 และร้อยละ 1.06 ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตชั้นกลางรายการอื่นมีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวไม่มากนัก ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 จะมีเพียง 7 รายการเท่านั้น เมื่อรวมส่วนร้อยละของผลผลิตชั้นกลางทั้ง 23 รายการเข้าด้วยกันจะได้เป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่ฝึกในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขงเท่ากับร้อยละ 21.90 กล่าวคือผู้ประกอบการจะมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 21.90 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศ 78.10

ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 4.3.32 แสดงผลการสำรวจผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด 25 รายการ ในบรรดาผลผลิตชั้นกลางที่นำเข้าทั้งหมดมีเบหมี กว๊านเตี๋ย สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี เบหมีกิ่งสำเร็จรูป และวุ้นเส้น มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมา คือ ผลไม้ ผักไร่ และ สินค้าอุปโภคอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 45.0 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการ เมื่อนำมาคำนวณเป็นผลต่อส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจะพบว่า เนื้อสัตว์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.57 ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวรองลงมา คือ ผลไม้ เปียร์ การค้าส่ง และการค้าปลีก ที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวร้อยละ 3.40 ร้อยละ 3.39 ร้อยละ 2.68 ร้อยละ 2.41 และ ร้อยละ 1.44 ตามลำดับ ข้อสังเกต คือ ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดเป็นผลผลิตชั้นกลางที่เป็นสินค้า และมีผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงเพียง 6 รายการเท่านั้น ในภาพรวม ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขงมีค่าเท่ากับ 26.13 หรือผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 26.13 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 73.87

ตารางที่ 4.3.31

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิสุทธิชนลุ่มแม่น้ำโขง

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนร่วไหล
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	72.0	5	3.1464
บริการด้านธุรกิจ	46.7	3	2.9820
บริการอื่นๆ	46.7	3	2.3940
สถาบันการเงิน	30.0	1	2.2860
ผลไม้	50.0	1	1.5150
เบียร์	50.0	1	1.2500
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	80.0	5	1.0640
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	50.0	1	0.9950
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	60.0	1	0.8203
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	53.3	3	0.7360
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	76.7	3	0.6593
สินค้าบริโภคอื่นๆ	50.0	2	0.5812
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	50.0	1	0.5750
อาหารทะเล	50.0	1	0.4650
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นห่อ มะเขือเทศ และ อื่นๆ	50.0	1	0.4200
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	50.0	1	0.4150
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	50.0	1	0.4000
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	55.0	2	0.3300
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	50.0	1	0.3050
การประมงน้ำจืด	50.0	1	0.2750
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	66.7	3	0.2133
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	80.0	4	0.0400
เครื่องครัว	70.0	3	0.0350
ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิสุทธิชนลุ่มแม่น้ำโขง			21.90

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.32

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	43.3	3	6.5693
ผลไม้	45.0	2	3.3975
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คะน้า มะเขือเทศ และ อื่นๆ	45.0	2	3.3885
เบียร์	38.0	5	2.6828
การค้ำส่ง	35.0	2	2.4115
การค้ำปลีก	20.0	1	1.4380
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	40.0	2	0.9280
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	33.3	3	0.9067
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	30.0	1	0.7320
สินค้าบริโภคอื่นๆ	20.0	1	0.7158
การขนส่งสินค้าทางบก	35.0	2	0.6930
ข่าวสาร	10.0	1	0.5750
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และ รันเส้น	52.5	4	0.4673
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	42.5	4	0.4250
สถาบันการเงิน	20.0	1	0.2440
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และ แป้งอื่น ๆ	20.0	2	0.1820
ไซสโต	10.0	1	0.0900
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	20.0	2	0.0800
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	15.0	2	0.0570
อาหารทะเล	10.0	1	0.0385
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องซุส และ เครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	13.3	3	0.0360
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	15.0	2	0.0345
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	45.0	6	0.0135
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	38.0	5	0.0114
เครื่องครัว	33.3	3	0.0100
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง			26.13

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.33

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนร่วไหล
การค้าส่ง	50.0	1	2.9129
สินค้าบริโภคอื่นๆ	90.0	1	1.5449
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	40.0	1	0.4860
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	10.0	1	0.2167
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	70.0	1	0.1983
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	50.0	1	0.1648
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	70.0	1	0.0356
ผลไม้	30.0	1	0.0221
ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง			5.52

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง พบว่าผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพียง 8 รายการ มีการนำเข้าสินค้าบริโภคอื่นๆ ในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 90.0 เมื่อคำนวณเป็นส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า การค้าส่ง และ สินค้าบริโภคอื่นๆ มีส่วนในส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวเท่ากับร้อยละ 2.91 และ ร้อยละ 1.54 ตามลำดับ และเป็นเพียง 2 รายการที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 เมื่อรวมผลผลิตชั้นกลางทุกรายการแล้วธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขงมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 5.52 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 5.52 และมีการใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศร้อยละ 94.48

ในภาพรวมของเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง ตารางที่ 4.3.34 แสดงถึง ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้ พบว่า เนื้อสัตว์ ผลไม้ เบียร์ ผักไร่ การค้าส่ง และ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนใน

ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวที่สูงที่สุด มีส่วนในส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวร้อยละ 3.23 ร้อยละ 2.06 ร้อยละ 1.64 ร้อยละ 1.63 ร้อยละ 1.57 และ ร้อยละ 1.22 ตามลำดับ เห็นได้ว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวที่สูงกลุ่มนี้ เกือบทั้งหมดเป็นผลผลิตชั้นกลางที่เป็นสินค้า และมีผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวที่สูงกว่าร้อยละ 1.0 เพียง 7 รายการเท่านั้น ในภาพรวมของเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชนลุ่มแม่น้ำโขง จะมีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวเท่ากับ 20.77 หรือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 20.77 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 79.33

ภาพที่ 4.3.7 สรุปผลการคำนวณส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชนลุ่มแม่น้ำโขง พบว่า ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม มีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวที่สูง รองลงมา คือ ธุรกิจการบริการที่พัก สำหรับธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวที่ต่ำมาก ในตารางที่ 4.3.35 เป็นสรุปผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนต่อส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวที่สูงที่สุดในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชนลุ่มแม่น้ำโขง

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.7: ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชนลุ่มแม่น้ำโขง

ตารางที่ 4.3.34

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง

	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.2279
ผลไม้	2.0560
เบียร์	1.6442
ผักไร้	1.6290
การค้าส่ง	1.5703
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.2158
การบริการด้านธุรกิจ	1.1522
สถาบันการเงิน	0.9889
บริการอื่นๆ	0.9250
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.8136
การค้าปลีก	0.6224
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.4714
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.4111
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	0.4017
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.3924
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.3228
การขนส่งสินค้าทางบก	0.3000
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่มิใช่ที่อยู่อาศัย	0.2844
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.2664
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.2548
ข้าวสาร	0.2489
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกล็ด เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.2378
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	0.2022
อาหารทะเล	0.1963
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.1753
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.1525
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.1275
การประมงน้ำจืด	0.1063
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.0879

ตารางที่ 4.3.34 (ต่อ)

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง

	ส่วนรั่วไหล
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	0.0788
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.0392
ไซสโต	0.0390
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.0359
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	0.0298
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	0.0247
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0204
เครื่องครัว	0.0179
รวม	20.77

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.35

ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิเศษชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง

การบริการที่พัก			การบริการอาหารและเครื่องดื่ม
สบู ฟงชักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	3.1464	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	6.5693
การบริการด้านธุรกิจ	2.9820	ผลไม้	3.3975
บริการอื่นๆ	2.3940	ผักไร่	3.3885
สถาบันการเงิน	2.2860	เบียร์	2.6828
ผลไม้	1.5150	การค้ำส่ง	2.4115
อื่นๆ	9.5791	อื่นๆ	7.6776
รวม	21.90	รวม	26.13
สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว			รวม
การค้ำส่ง	2.9129	เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	3.2279
สินค้าบริโภคอื่นๆ	1.5449	ผลไม้	2.0560
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	0.4860	เบียร์	1.6442
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.2167	ผักไร่	1.6290
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.1983	การค้ำส่ง	1.5703
อื่นๆ	0.1648	อื่นๆ	10.6431
รวม	5.52	รวม	20.77

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.8 ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

ผลการสำรวจผู้ประกอบการจำนวน 29 ราย ประกอบด้วยผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการที่พัก จำนวน 8 ราย ผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 11 ราย และผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 10 ราย มีผลการคำนวณสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร้อยละการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

ธุรกิจการบริการที่พัก

ผลจากการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจำนวน 26 รายการ ในจำนวนนี้มีการนำเข้าสุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ ที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 ของการใช้ผลผลิตชั้นกลางนี้ รองลงมา คือ ชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป และ เบียร์ ที่มีสัดส่วนการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 54.1 และ ร้อยละ 53.1 ข้อสังเกตคือ ผลผลิตทั้ง 3 รายการนี้เป็นสินค้าชั้นกลางเมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว พบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูง ประกอบด้วย การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ บริการอื่นๆ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด และ เบียร์ ที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว ร้อยละ 1.91 ร้อยละ 1.81 ร้อยละ 1.80 ร้อยละ 1.50 และ ร้อยละ 1.17 ตามลำดับ จะเห็นว่า รายการผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงกลับมีส่วนในส่วนร้อยละไม่มาก รวมทั้งมีผลผลิตชั้นกลางเพียง 5 รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 1.0 เมื่อรวมส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจากผลผลิตชั้นกลางทั้ง 26 รายการจะได้ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวยุทธกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรมคิดเป็นร้อยละ 11.53 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 11.53 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 82.47

ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

ผลการสำรวจผู้ประกอบการในธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม จากตารางที่ 4.3.37 มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 28 รายการ มีผู้ประกอบการ 4 รายที่มีสัดส่วนการนำเข้าในการบริการสถาบันการเงินร้อยละ 100.0 สำหรับผลผลิตชั้นกลางที่มีนำเข้าในสัดส่วนที่สูง คือ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ และการขนส่งสินค้าทางบก มีการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 66.3 และ ร้อยละ 60.0 ตามลำดับ เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว พบว่า เนื้อสัตว์ เบียร์ การค้าปลีก ผักไร่ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ เครื่องดื่มที่

ไม่มีแอลกอฮอล์ และ การค้าส่ง เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละ 1.0 ในภาพรวมเมื่อรวมผลของส่วนร้อยละ 1.0 ในภาพรวมเมื่อรวมผลของส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยวในทุกรายการจะมีส่วนร้อยละ 17.09 กล่าวคือ ผู้ประกอบการในธุรกิจนี้ มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 17.09 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 82.91

ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.3.38 แสดงผลการสำรวจผู้ประกอบการในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม ซึ่งพบว่า ผู้ประกอบการในธุรกิจนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางทั้งสิ้น 23 รายการ ที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไป โดยมี เครื่องแต่งกาย เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 เมื่อคำนวณเป็นผลต่อส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยว พบว่า ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร มีส่วนในส่วนร้อยละ 2.36 รองมาคือ การค้าปลีก บริการอื่นๆ และ การค้าส่ง ที่มีส่วนในส่วนร้อยละ 2.03 ร้อยละ 1.18 และ ร้อยละ 1.17 ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตชั้นกลางรายการอื่นที่มีส่วนในส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยวมีน้อยกว่าร้อยละ 1.0 เมื่อรวมรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีการนำเข้าทั้งหมด 23 รายการ จะพบว่า ส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร้อยละ 10.65 กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 10.65 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 89.35

ตารางที่ 4.3.39 แสดงรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม จะพบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนในส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้ ซึ่งประกอบด้วย เนื้อสัตว์ เปียรมีส่วนร้อยละ 2.20 ร้อยละ 1.67 ร้อยละ 1.14 และ ร้อยละ 1.05 ตามลำดับ โดยจะมีผลผลิตชั้นกลางเพียง 4 รายการเท่านั้นที่มีส่วนในส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยว (มากกว่าร้อยละ 1.0) เมื่อรวมส่วนในส่วนร้อยละ 1.0 ในการท่องเที่ยวจากผลผลิตชั้นกลางทุกรายการจะได้ส่วนร้อยละ 13.69 ความหมายคือ ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางร้อยละ 13.69 และมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศร้อยละ 86.31

ตารางที่ 4.3.36

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการที่พัก
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
สถาบันการเงิน	49.2	78	1.9050
การบริการด้านธุรกิจ	43.0	96	1.8105
บริการอื่นๆ	43.7	92	1.7955
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	38.4	50	1.4983
เบียร์	53.1	131	1.1667
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	43.7	98	0.5970
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	57.7	140	0.4480
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	49.1	35	0.4180
ผลไม้	37.3	80	0.3030
อาหารทะเล	41.2	78	0.2790
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	47.5	91	0.1950
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นห่อ มะเขือเทศ และ อื่นๆ	33.0	90	0.1680
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	39.5	62	0.1600
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	39.7	32	0.1433
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มากา린 และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	34.7	53	0.1423
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	33.3	70	0.1150
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	37.7	73	0.0830
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	44.1	17	0.0645
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	54.1	78	0.0640
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	35.2	29	0.0483
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	41.5	100	0.0283
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	37.4	50	0.0269
สินค้าบริโภคอื่นๆ	35.8	50	0.0230
เครื่องครัว	39.6	72	0.0213
การประมงน้ำจืด	29.2	36	0.0128
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	36.9	26	0.0123
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พักเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม			11.53

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.37

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม
ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	47.6	121	4.5480
เบียร์	43.0	160	2.8240
การค้ำปลัก	37.5	32	1.5818
ผักไร่ เช่น พริก กะหล่ำปลี คื่นช่าย มะเขือเทศ และ อื่นๆ	22.5	53	1.5060
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	66.3	173	1.4960
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	27.7	53	1.2200
การค้ำส่ง	57.9	96	1.0335
ผลไม้	40.9	44	0.7550
สถาบันการเงิน	100.0	4	0.6100
บุหรี่ยาสูบ และ ยาเส้น	49.0	40	0.5340
เบหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สเปกเก็ตตี้ มักกะโรนี เบหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	35.1	45	0.2077
การขนส่งสินค้าทางบก	60.0	4	0.1980
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	45.9	61	0.1333
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	35.7	37	0.1140
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	42.2	45	0.0800
อาหารทะเล	23.5	80	0.0770
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	54.5	29	0.0450
การประมงน้ำจืด	38.3	24	0.0313
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	26.7	9	0.0230
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	37.6	25	0.0222
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	37.0	142	0.0127
การบริการด้านธุรกิจ	10.0	4	0.0123
เครื่องครัว	44.2	77	0.0079
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	34.8	69	0.0038
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	45.9	29	0.0030
สินค้าบริโภคอื่นๆ	32.5	16	0.0023
ข่าวสาร	46.7	12	0.0021
โซลิต	25.0	8	0.0019
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม			17.09

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.38

การนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

	ค่าเฉลี่ย การนำเข้า (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง	ส่วนรั่วไหล
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	20.0	2	2.3568
การค้าปลีก	30.0	1	2.0336
บริการอื่นๆ	36.7	3	1.1849
การค้าส่ง	20.0	1	1.1652
สถาบันการเงิน	10.0	1	0.7620
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	80.0	1	0.7316
สินค้าบริโภคอื่นๆ	40.0	1	0.6866
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	30.0	1	0.3265
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	40.0	1	0.2179
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	10.0	1	0.2167
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	25.0	2	0.1912
สิ่งถัก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	20.0	1	0.1570
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	40.0	1	0.1489
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	20.0	1	0.1337
การขนส่งสินค้าทางบก	30.0	2	0.0859
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง	30.0	1	0.0788
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	10.0	1	0.0562
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	20.0	1	0.0562
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	10.0	1	0.0330
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	10.0	1	0.0283
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	33.3	3	0.0065
ผลไม้	40.0	1	0.0046
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	40.0	1	0.0025
ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิสุทธิชนลุ่มแม่น้ำโขงมรดกโลกด้านวัฒนธรรม			10.65

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.3.39

ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

	ส่วนรั่วไหล
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	2.1992
เบียร์	1.6731
สถาบันการเงิน	1.1379
การค้าปลีก	1.0523
บริการอื่นๆ	0.9080
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	0.8206
ผักไร่	0.7168
การบริการด้านธุรกิจ	0.6996
การค้าส่ง	0.6580
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	0.6031
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.5899
ผลไม้	0.4439
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	0.4260
บุหรี่ยี่ห้อ และ ยาเส้น	0.2311
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	0.1615
อาหารทะเล	0.1411
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสือ และวัสดุอื่น ๆ	0.1322
สินค้าบริโภคอื่นๆ	0.1241
การขนส่งสินค้าทางบก	0.1012
บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว สเปกเก็ตตี มักกะโรนี บะหมี่สำเร็จรูป และวุ้นเส้น	0.0899
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น ครีม เนย มาการีน และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	0.0896
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	0.0824
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	0.0753
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	0.0655
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา ไข่เค็ม เครื่องแกง เกลือ เครื่องซุส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	0.0639
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	0.0590
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	0.0493
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	0.0420
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโธกราฟ ออฟเซต การทำเล่มหนังสือ	0.0394

ตารางที่ 4.3.39 (ต่อ)

ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

	ส่วนร้อยละ
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ	0.0392
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	0.0362
สิ่งถัก ไต้แก๊ว ถักเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	0.0284
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	0.0269
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	0.0187
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	0.0164
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง	0.0142
เครื่องครัว	0.0116
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	0.0102
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า	0.0060
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	0.0051
รวม	13.69

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.8 เป็นการสรุปผลการคำนวณส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม เห็นได้ว่า ทั้ง 3 ธุรกิจนี้มีส่วนร้อยละต่ำและไม่แตกต่างกันมากนัก โดยที่ ผลผลิตชิ้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละการท่องเที่ยวสูง แสดงไว้ในตารางที่ 4.3.40

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.8: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 4.3.40

ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูงในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม

การบริการที่พัก		การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม	
สถาบันการเงิน	1.9050	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	4.5480
การบริการด้านธุรกิจ	1.8105	เบียร์	2.8240
บริการอื่นๆ	1.7955	การค้ำปลีก	1.5818
สปา ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	1.4983	ผักไร่	1.5060
เบียร์	1.1667	สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	1.4960
อื่นๆ	3.2136	อื่นๆ	5.0548
รวม	11.39	รวม	17.01

สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับบริการ ท่องเที่ยว		รวม	
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	2.3568	เนื้อสัตว์ ไก่ แกะ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	2.1992
การค้ำปลีก	2.0336	เบียร์	1.6731
บริการอื่นๆ	1.1849	สถาบันการเงิน	1.1379
การค้ำส่ง	1.1652	การค้ำปลีก	1.0523
สถาบันการเงิน	0.7620	บริการอื่นๆ	0.9080
อื่นๆ	3.1484	อื่นๆ	6.7186
รวม	10.65	รวม	13.69

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

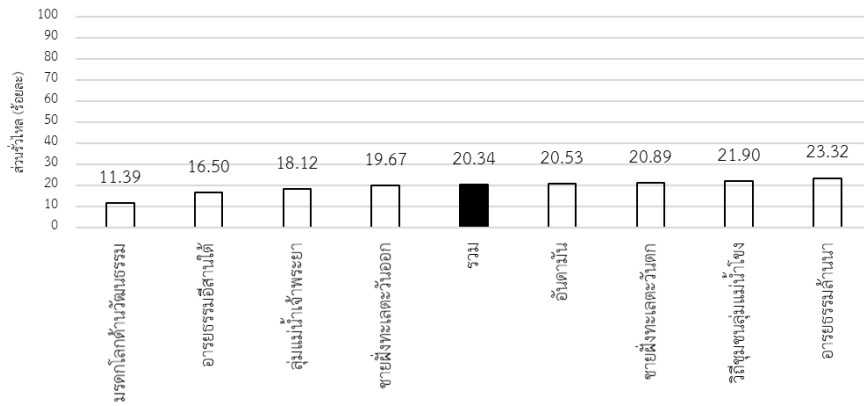
4.3.9 บทสรุปส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ผลจากการคำนวณส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว พิจารณาตามประเภทธุรกิจ สรุปได้ว่า ในธุรกิจการบริการที่พัก (ภาพที่ 4.3.8) ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนามีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด (ร้อยละ 23.32) รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจการบริการที่พัก ร้อยละ 21.90 และ ร้อยละ 20.89 รวมถึงเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 20.53 สำหรับธุรกิจนี้ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรมเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจการบริการที่พักต่ำที่สุด ร้อยละ 11.39

สำหรับธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม (ภาพที่ 4.3.9) พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด (ร้อยละ 38.09) ในขณะที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นมีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวลดหลั่นกันไป โดยมีเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวต่ำกว่าเขตอื่นอย่างมาก โดยมีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 17.01 และ ร้อยละ 15.97 ตามลำดับ

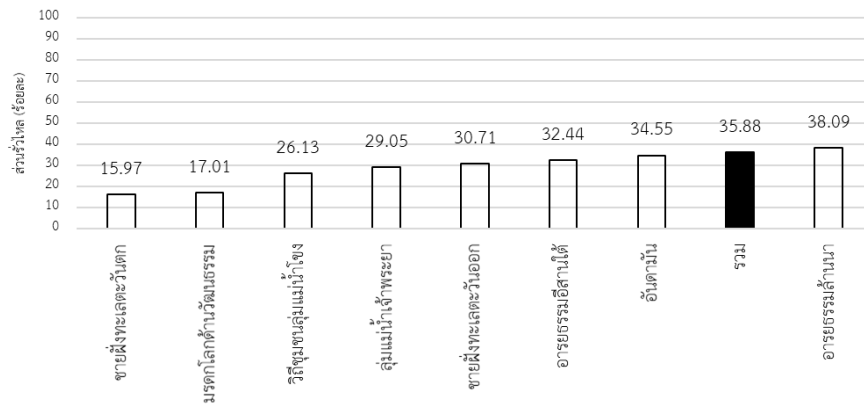
ในด้านส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ภาพที่ 4.3.10) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนของส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยว กล่าวคือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจนี้สูงที่สุด ร้อยละ 30.68 รวมถึงเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 20.0 ในขณะที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวต่ำมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 4.92

ในภาพรวมของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว (ภาพที่ 4.3.11) เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 31.04 ในขณะที่ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวระดับปานกลาง อยู่ระหว่างร้อยละ 20.0 ถึงร้อยละ 25.0 สำหรับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ มีส่วนร่วมไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 13.69 และ ร้อยละ 16.19 ตามลำดับ

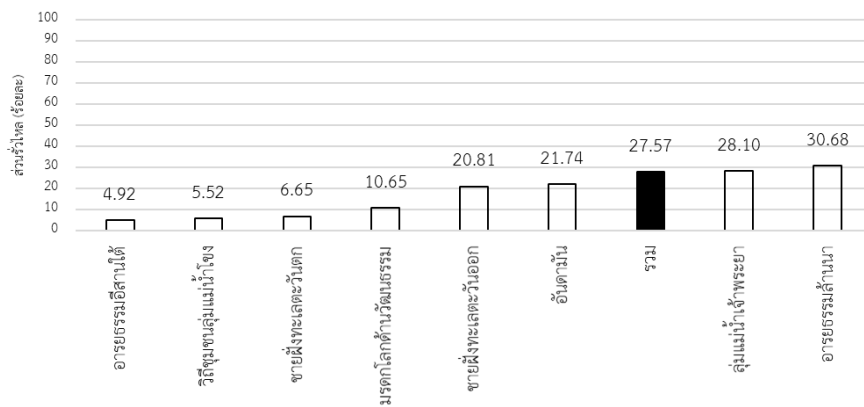
ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.9: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พัก

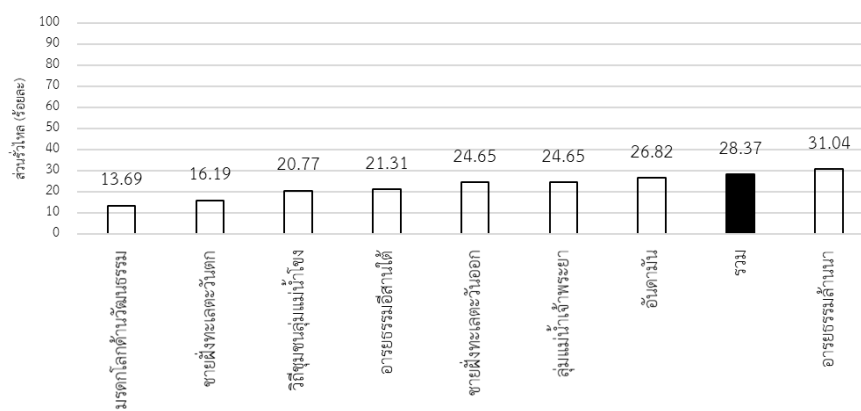
ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.10: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม

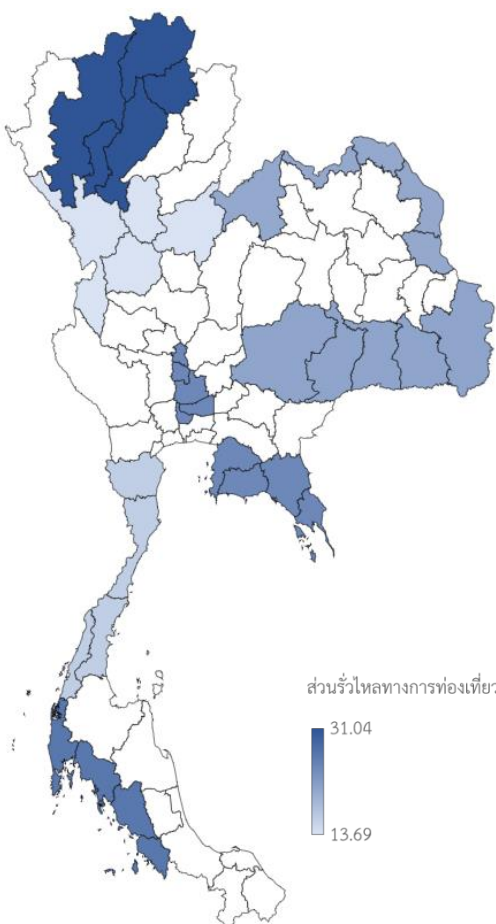
ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.11: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.12: ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.3.13: ระดับส่วนร้อยละการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

4.4 ส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวของจังหวัดสำคัญทางการท่องเที่ยว

หัวข้อนี้เป็นการนำเสนอผลการสำรวจการนำเข้าและส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวของจังหวัดสำคัญทางการท่องเที่ยว ได้แก่ เชียงใหม่ ชลบุรี และ ภูเก็ต ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 131 ราย ผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี จำนวน 216 ราย และ ผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 455 ราย ในการนำเสนอจะทำการเสนอผลการสำรวจแบ่งตามประเภทธุรกิจ คือ ธุรกิจการบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีรายละเอียดของผลการสำรวจดังต่อไปนี้

4.4.1 ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจการบริการที่พักในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และ ภูเก็ต

ผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พัก 3 จังหวัดสำคัญทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 44 ราย ผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี จำนวน 80 ราย และ ผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 178 ราย ผลการสำรวจเกี่ยวกับการนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว แสดงได้ดังตารางที่ 4.4.1 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจนี้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเหมือนกัน กล่าวคือ มีรายการของผลผลิตชั้นกลางที่นำเข้าทั้งสิ้น 26 รายการเท่ากัน ถึงแม้ว่าจะจำนวนรายการผลผลิตชั้นกลางที่นำเข้าเหมือนกันแต่ก็มีความแตกต่างกันของสัดส่วนในการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางในแต่ละรายการ ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ มีการนำเข้า เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก การบริการสถาบันการเงิน เครื่องแต่งกาย และ ผลิตภัณฑ์กระดาษ ในสัดส่วนที่สูงที่สุดสำหรับผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี จะมีการนำเข้า การบริการอื่นๆ การบริการสถาบันการเงิน และการบริการด้านธุรกิจ ในสัดส่วนที่สูงที่สุด ในขณะที่ ผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต จะมีการนำเข้า สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ ชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป และ เบียร์ ในสัดส่วนที่สูงที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดจากการใช้สัดส่วนการนำเข้ากับโครงสร้างของการผลิต จะพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พักใน 3 จังหวัดสำคัญ กลับมีผลผลิตชั้นกลาง 4 รายการแรกที่มีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมากที่สุดเหมือนกัน คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจอื่นๆ การบริการอื่นๆ และ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด

ในภาพรวม ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พักใน 3 จังหวัดสำคัญ มีค่าที่ไม่แตกต่างกันมากนัก คือ ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับร้อยละ 22.39 ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรีเท่ากับร้อยละ 18.91 และ ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ตเท่ากับร้อยละ 20.74 สังเกตได้ว่า ผู้ประกอบการในธุรกิจนี้ใน 3 จังหวัดสำคัญแม้ว่าจะมีการนำเข้าผลผลิตชิ้นกลางแต่ละรายการในสัดส่วนที่แตกต่างกันไปแต่ด้วยโครงสร้างการผลิตที่เหมือนกันทำให้ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวในธุรกิจเดียวกันไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 4.4.1

การนำเข้าและส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่พักในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และ ภูเก็ต

	เชียงใหม่			ชลบุรี			ภูเก็ต		
	นำเข้า (%)	จำนวน (แห่ง)	ส่วนร้อยละ (%)	นำเข้า (%)	จำนวน (แห่ง)	ส่วนร้อยละ (%)	นำเข้า (%)	จำนวน (แห่ง)	ส่วนร้อยละ (%)
ผักไร่	23.3	3	0.1960	34.7	51	0.2915	33.3	69	0.2800
ผลไม้	35.7	7	1.0821	33.5	52	1.0139	37.5	61	1.1375
อาหารทะเล	38.0	5	0.3534	36.5	51	0.3392	42.7	60	0.3968
การประมงน้ำจืด	34.0	5	0.1870	31.7	42	0.1742	30.4	28	0.1670
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	38.6	7	0.7676	33.1	52	0.6582	43.5	75	0.8650
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น ไส้กรอก แฮม และ เบคอน เป็นต้น	46.8	19	0.2811	35.4	50	0.2124	47.3	70	0.2837
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	35.0	6	0.2135	31.2	49	0.1905	34.5	42	0.2106
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	41.3	8	0.3424	33.3	49	0.2761	38.3	57	0.3174
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	46.3	8	0.1480	30.2	48	0.0967	53.7	60	0.1717
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	31.4	7	0.3614	29.0	48	0.3330	33.5	54	0.3855
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	35.0	4	0.3360	35.5	55	0.3404	57.8	105	0.5550
เบียร์	37.0	20	0.9250	32.3	57	0.8070	53.3	99	1.3333
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	42.5	8	0.3400	29.0	48	0.2317	40.4	48	0.3233
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และ ผ้าห่ม	53.3	6	0.7093	29.6	55	0.3942	49.6	25	0.6597
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	60.0	2	1.5720	24.7	49	0.6470	46.9	13	1.2294
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	60.0	2	0.5160	27.2	50	0.2339	40.0	25	0.3440
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	49.2	13	2.1514	28.3	53	1.2368	38.4	37	1.6771
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	41.7	6	0.1208	24.8	48	0.0719	35.5	22	0.1028
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	62.7	15	0.0313	41.3	70	0.0206	41.4	77	0.0207
การก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย	42.2	9	0.5827	31.4	7	0.4337	38.0	20	0.5244
สถาบันการเงิน	60.5	20	4.6101	54.2	64	4.1315	48.2	54	3.6689
การบริการด้านธุรกิจ	46.9	16	2.9953	54.1	64	3.4546	43.6	67	2.7849
สินค้าบริโภคอื่นๆ	30.0	1	0.3487	18.7	47	0.2176	35.4	39	0.4113
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	45.7	7	0.6250	20.4	51	0.2788	37.5	40	0.5127
บริการอื่นๆ	50.0	12	2.5650	54.7	64	2.8055	45.9	64	2.3566
เครื่องครัว	57.8	9	0.0289	29.8	55	0.0149	40.2	56	0.0201
ค่าเฉลี่ย	46.18		22.39	34.13		18.91	43.24		20.74

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.4.2 ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และ ภูเก็ต

ผลการสำรวจการนำเข้าและส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มใน 3 จังหวัดสำคัญ ประกอบด้วยผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 56 ราย ผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี จำนวน 105 ราย และ ผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 198 ราย แสดงได้ดังตารางที่ 4.4.2 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน 3 จังหวัดสำคัญมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางที่คล้ายคลึงกัน แตกต่างกันเพียง 2 ถึง 3 รายการเท่านั้น ในด้านของสัดส่วนการนำเข้าพบว่า มีความแตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด กล่าวคือ ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ มีการนำเข้า การค้าปลีก เบียร์ และ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสัดส่วนที่สูงที่สุด ผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี มีการนำเข้า สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ ซา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป และ เครื่องครัว ในสัดส่วนที่สูงที่สุด สำหรับผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต มีการนำเข้า การบริการสถาบันการเงิน สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ และ การค้าส่ง ในสัดส่วนที่สูงที่สุด

เมื่อนำสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางมาปรับร่วมกับโครงสร้างการผลิตเพื่อคำนวณเป็นส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว จะพบว่า ผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว มีความคล้ายคลึงกันในบางรายการ กล่าวคือ ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มาจากส่วนร้อยละของเนื้อสัตว์ การค้าปลีก และ ผลไม้ มากที่สุด สำหรับส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีพบว่า การค้าปลีก เนื้อสัตว์ และ เบียร์ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวมากที่สุด ในส่วนของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต พบว่า เนื้อสัตว์ การค้าส่ง และ ผลไม้ เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด

ในภาพรวมของส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มพบว่า ส่วนร้อยละการท่องเที่ยวนในธุรกิจนี้ของจังหวัดชลบุรีและภูเก็ต มีค่าที่ใกล้เคียงกัน คือ จังหวัดชลบุรีมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 35.89 และ จังหวัดภูเก็ตมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 34.55 สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวธุรกิจนี้ร้อยละ 27.94 ทั้งนี้อาจเกิดจากความคล้ายคลึงกันของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีและภูเก็ต ทำให้ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวในสองจังหวัดนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความแตกต่างของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อเทียบกับจังหวัดชลบุรีและภูเก็ต จึงทำให้มีส่วนร้อยละในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มที่แตกต่างกันไป

ตารางที่ 4.4.2

การนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และ ภูเก็ต

	เชียงใหม่			ชลบุรี			ภูเก็ต		
	นำเข้า	จำนวน	ส่วนรั่วไหล	นำเข้า	จำนวน	ส่วนรั่วไหล	นำเข้า	จำนวน	ส่วนรั่วไหล
	(%)	(แห่ง)	(%)	(%)	(แห่ง)	(%)	(%)	(แห่ง)	(%)
ผักไร่	30.0	4	2.2263	29.6	23	2.2590	22.3	39	1.6798
ผลไม้	43.9	13	2.7902	37.0	23	3.3104	40.9	33	3.0886
ไข่สด	33.3	12	0.3150	35.0	2	0.3000	25.0	6	0.2250
อาหารทะเล	57.5	8	0.1440	37.4	27	0.2214	23.5	60	0.0905
การประมงน้ำจืด	25.0	4	0.5483	39.2	12	0.3500	38.3	18	0.5367
เนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์ อื่นๆ	40.0	7	5.8474	38.6	35	6.0640	47.7	90	7.2263
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว เป็นต้น	42.0	5	0.1188	31.3	16	0.1596	35.6	27	0.1351
ไอศกรีม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต นมผง นมข้น และ ผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ	42.7	15	0.1307	32.7	15	0.1707	41.8	33	0.1673
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	23.3	6	0.9458	40.8	13	0.5413	38.3	18	0.8893
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	31.3	15	0.0736	32.0	10	0.0721	25.0	6	0.0575
ข้าวสาร	55.0	8	2.0125	35.0	10	3.1625	46.7	9	2.6833
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	46.2	13	0.3215	35.3	15	0.4200	45.7	21	0.4160
เบหมี กว๊ยเตี่ยว สบู่แก๊ตติ้ มั๊กกะโรนี เบหมีสำเร็จรูป และวุ้นเส้น	51.1	9	0.2848	32.0	10	0.4549	35.5	33	0.3156
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	49.5	19	0.5394	53.9	33	0.4947	45.3	45	0.4533
ซีอิ๊ว เต้าหู้ น้ำปลา เกลือ เครื่องชูรส และเครื่องเตรียมอาหารอื่นๆ	41.3	15	0.0835	30.9	11	0.1116	55.7	21	0.1504
สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	56.7	9	1.6660	61.3	64	1.5413	66.3	129	1.8028
เบียร์	67.0	10	2.6845	38.0	81	4.7302	43.0	120	3.0358
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	61.7	12	1.0135	41.5	13	1.5047	27.7	39	0.6757
บุหรี่ ซิการ์ และ ยาเส้น				26.9	16	0.0430	49.0	30	0.4361
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	50.8	39	0.0140	46.7	66	0.0152	36.3	105	0.0109
การค้าส่ง				33.3	6	0.0532	57.9	72	3.9905
การค้าปลีก	90.0	2	3.3074	46.0	10	6.4710	37.5	24	2.6963
การขนส่งสินค้าทางบก	50.0	5	0.6930	35.0	2	0.9900	60.0	3	1.1880
สถาบันการเงิน	35.0	4	0.0684				100.0	3	1.2200
การบริการด้านธุรกิจ	60.0	8	0.8865	45.0	2	1.1820	10.0	3	0.1970
สินค้าบริโภคอื่นๆ	34.6	13	1.1989	33.5	20	1.2388	32.5	12	1.1631
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	50.0	25	0.0135	45.0	62	0.0150	34.7	51	0.0104
บริการอื่นๆ	50.0	1	0.0023						
เครื่องครัว	56.7	21	0.0144	48.0	54	0.0170	44.2	57	0.0133
ค่าเฉลี่ย	47.48		27.94	42.26		35.89	43.39		34.55

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.4.3 ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต

ผลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดสำคัญ 3 จังหวัด ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 31 ราย ผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี จำนวน 31 ราย และ ผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 79 ราย ผลการสำรวจเกี่ยวกับการนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจนี้แสดงดังตารางที่ 4.4.3 ในด้านของสัดส่วนการนำเข้าพบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละจังหวัดมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่มีการนำเข้าเครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆและอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก และ สินค้าอุปโภคอื่นๆ ที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงที่สุด สำหรับผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรี จะมีการนำเข้า การซ่อมแซมและการรักษาบำรุงยานพาหนะ ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร และ เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก ในสัดส่วนที่สูงที่สุด ในส่วนของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้า ยาเสพติด แป้งฝุ่น น้ำหอม และผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางอื่นๆ ผลิตภัณฑ์เคมีอื่นๆ และ สิ่งถัก ในสัดส่วนที่สูงที่สุด สาเหตุจากความหลากหลายของรูปแบบธุรกิจที่นับรวมอยู่ในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ความหลากหลายของรูปแบบทางธุรกิจในธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทำให้มีโครงสร้างการผลิตที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่ได้มีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันในรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจนี้มากนัก เห็นได้จากผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่มีรายการผลผลิตที่คล้ายคลึงกัน คือ ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากการบริการสถาบันการเงิน การค้าปลีก และ การค้าส่ง มากที่สุด สำหรับผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรีนั้นมีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน และ การค้าส่ง มากที่สุด ในขณะที่ผู้ประกอบการใช้จังหวัดภูเก็ตก็มีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การค้าปลีก และ การบริการสถาบันการเงิน มากที่สุด

ตารางที่ 4.4.3

การนำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต

	เชียงใหม่			ชลบุรี			ภูเก็ต		
	นำเข้า	จำนวน	ส่วนรั่วไหล	นำเข้า	จำนวน	ส่วนรั่วไหล	นำเข้า	จำนวน	ส่วนรั่วไหล
	(%)	(แห่ง)	(%)	(%)	(แห่ง)	(%)	(%)	(แห่ง)	(%)
สิ่งตก ได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชั้นใน เครื่องแต่งกายชั้นนอก	50.0	1	0.3926				54.3	7	0.4262
เครื่องแต่งกาย โดยการตัดและเย็บจากผ้า หนังสัตว์ และวัสดุอื่น ๆ	50.0	1	0.4572	38.0	5	0.3475	50.7	14	0.4638
ผลิตภัณฑ์หนังสือสัตว์และหนังเทียม	60.0	1	0.5839						
เยื่อกระดาษและกระดาษต่าง ๆ	50.0	1	0.1417	20.0	1	0.0567	20.0	2	0.0567
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่องกระดาษ กระดาษคอมพิวเตอร์	80.0	1	0.2246	30.0	1	0.0842	47.1	7	0.1324
การพิมพ์ เช่น เลตเตอร์เพรส ลิโกราฟ ออฟเซท การทำเล่มหนังสือ	50.0	2	0.2723	10.0	1	0.0545	10.0	2	0.0545
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร				49.1	11	5.7848	44.7	17	5.2681
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เป็นต้น	70.0	2	0.4679	33.8	8	0.2256	27.5	16	0.1838
ยาสีฟัน แป้งฝุ่น น้ำหอม และ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์อื่นๆ	55.0	2	0.0317	45.0	4	0.0754	55.5	11	0.0420
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	55.0	2	0.2048	45.0	4	0.1676	55.5	11	0.2065
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ฯลฯ				40.0	1	0.8666	33.3	3	0.7222
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ยางมะตอย น้ำมันเครื่อง							20.0	1	0.0525
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	50.0	1	1.7478	20.0	2	0.6991	20.0	5	0.6991
เครื่องตัด เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า				40.0	2	0.1318	45.7	7	0.1507
เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านขนาดเล็ก	90.0	9	0.0623	45.3	15	0.0435	34.5	31	0.0678
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน	93.3	3	1.1340	45.0	8	0.5468	27.5	12	0.3341
การซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์				50.0	1	0.5442	50.0	2	0.5442
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	100.0	2	1.0932	40.0	2	0.4373	20.0	1	0.2186
สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก	80.0	1	0.4495	30.0	1	0.1685	30.0	1	0.1685
การค้าส่ง	90.0	3	5.2432	40.0	3	2.3303	43.3	6	2.5245
การค้าปลีก	77.5	4	5.2536	30.0	4	2.0336	43.1	16	2.9234
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม							10.0	2	0.8578
การขนส่งทางบก	50.0	1	0.8782	10.0	1	0.1756	13.3	3	0.2342
การขนส่งสินค้าทางบก	50.0	1	0.1431	25.0	2	0.0716	37.1	7	0.1063
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ				20.0	1	0.0864	15.0	4	0.0648
การขนส่งทางอากาศ	63.3	3	1.4048						
การบริการไปรษณีย์และสื่อสาร				10.0	1	0.4100	10.0	2	0.4100
สถาบันการเงิน	80.0	3	6.0960	35.0	2	2.6670	37.1	7	2.8303
การบริการด้านธุรกิจ	50.0	2	1.8626	10.0	1	0.3725	10.0	2	0.3725
สินค้าบริโภคอื่นๆ	60.0	5	1.0300	28.0	5	0.4807	26.7	6	0.4578
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	90.0	1	0.6883	37.5	4	0.2868	31.3	8	0.2390
บริการอื่นๆ	35.0	4	1.1310	25.0	2	0.8079	25.0	4	0.8079
ค่าเฉลี่ย	69.82		30.99	37.96		19.96	37.47		21.62

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลจากการสำรวจผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดสำคัญ คือ เชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต พบว่าผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่แตกต่างกันตามการดำเนินธุรกิจ ทำให้มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่หลากหลายและมีสัดส่วนของการนำเข้าที่แตกต่างกันไป แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในด้านของการนำเข้าผลผลิต แต่ผลจากการที่ธุรกิจมีโครงสร้างการผลิตที่คล้ายกันทำให้ผลการคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจเดียวกันมีความคล้ายคลึงกันแม้ว่าจะดำเนินธุรกิจในจังหวัดที่แตกต่างกัน ดังนั้น การดำเนินมาตรการในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจเดียวกันจึงมีแนวทางเดียวกัน แม้ว่าจะมีการดำเนินธุรกิจในที่ที่ต่างกันก็ตาม

4.5 ปัจจัยที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว จะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ประกอบด้วยประเภทของธุรกิจ, เขตพัฒนาการท่องเที่ยว, กลุ่มนักท่องเที่ยว, ขนาดของธุรกิจ, และ ความเป็นเมืองท่องเที่ยว โดยจะเริ่มจากการคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของแต่ละสถานประกอบการ (firm leakage) ที่คำนวณจากค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการนำเข้าถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนการใช้ผลผลิตชั้นกลางที่ระบุไว้ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต เช่นเดียวกับการคำนวณส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในหัวข้อก่อนหน้า จากนั้นก็จะทำการทดสอบผลของความแตกต่างกันในปัจจัยที่กล่าวไว้ข้างต้นที่มีต่อค่าเฉลี่ยของส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวหรือไม่ โดยอาศัยการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ คือ การทดสอบ analysis of variance (ANOVA) ด้วยสถิติ F และ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t นอกจากนี้ ก็จะมีการประมาณการสมการถดถอยแบบเส้นตรงเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวกับปัจจัยต่างๆ ดังนั้น ในหัวข้อนี้จะประกอบด้วยการคำนวณส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวของสถานประกอบการ, ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว และ ปัจจัยที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

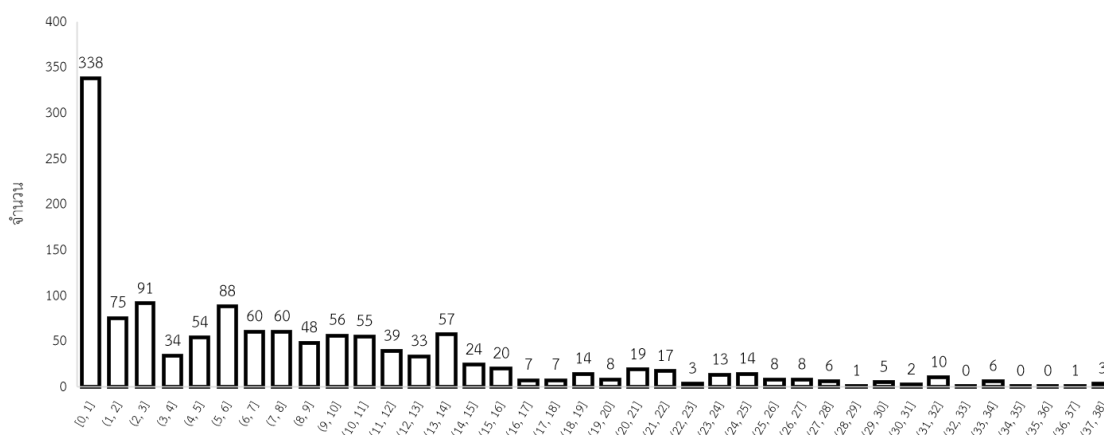
4.5.1 ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของสถานประกอบการ

ผลของการคำนวณส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวของแต่ละสถานประกอบการทั้งหมด 1,284 แห่ง แสดงได้ดังภาพที่ 4.5.1 จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการจำนวนมากมีส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวต่ำ เมื่อทำการกำหนดเป็นช่วงของส่วนรั่วไหลตามตารางที่ 4.5.1 จะพบว่า มีสถานประกอบการจำนวน 172

แห่ง (ร้อยละ 13.4) ที่ไม่มีส่วนร่วมใดในการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการส่วนมากจำนวน 420 แห่ง (ร้อยละ 32.7) มีส่วนร่วมใดในการท่องเที่ยวอยู่ไม่เกินร้อยละ 5 ของการใช้ผลผลิตชิ้นกลางทั้งหมด จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีสถานประกอบการจำนวน 1,112 แห่ง หรือ ร้อยละ 86.6 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมใดในการท่องเที่ยวไม่เกินร้อยละ 15.0 จะมีผู้ประกอบการจำนวน 56 แห่ง (ร้อยละ 4.4) และ 116 แห่ง (ร้อยละ 9.0) ที่มีส่วนร่วมใดในการท่องเที่ยวอยู่ระหว่างร้อยละ 15 ถึงร้อยละ 20 และ สูงกว่าร้อยละ 20 ตามลำดับ จากผลการสำรวจในส่วนนี้ กล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นสถานประกอบการที่มีส่วนร่วมใดในการท่องเที่ยวต่ำ คือ ไม่เกินร้อยละ 15 ของการใช้ผลผลิตชิ้นกลางทั้งหมด

ภาพที่ 4.5.1

การแจกแจงส่วนร่วมใดในการท่องเที่ยวของสถานประกอบการ

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.5.1

ส่วนร่วมใดในการท่องเที่ยวของสถานประกอบการ

	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีส่วนร่วมใด	172	13.4
ร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 5.00	420	32.7
ร้อยละ 5.01 ถึง ร้อยละ 10.00	312	24.3
ร้อยละ 10.01 ถึง ร้อยละ 15.00	208	16.2
ร้อยละ 15.01 ถึง ร้อยละ 20.00	56	4.4
สูงกว่าร้อยละ 20.00	116	9.0
รวม	1,284	100.0

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.5.2 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนร่วไหลการท่องเที่ยว

ในส่วนนี้จะเป็นการทดสอบทางสถิติเพื่อหาข้อสรุปว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความแตกต่างของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ปัจจัยที่จะนำมาทดสอบประกอบด้วยประเภทของธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มนักท่องเที่ยว ขนาดของธุรกิจ และ ความเป็นเมืองท่องเที่ยว โดยในส่วนของของประเภทธุรกิจ ประกอบด้วย ธุรกิจการบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวกับประเภทธุรกิจ

ในส่วนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานว่า ประเภทธุรกิจที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันหรือไม่ ด้วยเหตุผล คือ ความแตกต่างกันของโครงสร้างการผลิตในแต่ละธุรกิจจะส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันไป ซึ่งผลจากการสำรวจสามารถนำเสนอ การแจกแจงของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจได้ดังตารางที่ 4.5.2 พบว่า ธุรกิจการบริการที่พัก ผู้ประกอบการจำนวน 159 แห่ง หรือร้อยละ 33.47 ของผู้ประกอบการธุรกิจการบริการที่พัก มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 5.01 ถึงร้อยละ 10.00 และผู้ประกอบการจำนวน 115 แห่ง หรือ ร้อยละ 24.21 ที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 0.01 ถึงร้อยละ 5.00 ในส่วนของการแจกแจงส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวยของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 109 แห่ง หรือร้อยละ 45.99 ของผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มทั้งหมด (237 แห่ง) มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 0.01 ถึงร้อยละ 5.0 ในขณะที่ผู้ประกอบการจำนวน 76 แห่ง ที่ไม่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว สำหรับธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พบว่า มีผู้ประกอบการจำนวน 196 แห่ง หรือร้อยละ 34.27 ของผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งหมด (572 แห่ง) ที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 0.01 ถึงร้อยละ 5.00 และมีผู้ประกอบการจำนวน 126 แห่ง ที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 5.01 ถึงร้อยละ 10.00 ที่น่าสนใจ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะมีจำนวนผู้ประกอบการที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 20 มากที่สุด คือ มีจำนวน 72 แห่ง เนื่องจากผู้ประกอบการบางแห่งมีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมาเพื่อขายให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ผ้าและเสื้อผ้าจากประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น

ตารางที่ 4.5.3 แสดงผลการคำนวณสถิติ F จาก analysis of variance (ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานว่า ค่าเฉลี่ยของส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจทั้ง 3 ประเภทไม่มีความแตกต่างกัน ผลจากการคำนวณสถิติ F มีค่าเท่ากับ 55.008 มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 จึงต้องปฏิเสธสมมติฐานข้างต้น กล่าวคือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างธุรกิจทั้ง 3 ประเภทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ผลการศึกษาในส่วนนี้สรุปได้ว่า ธุรกิจทั้ง 3 ประเภทมีความแตกต่างกันของส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.5.2
ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ระดับของส่วนรื้อไหลการท่องเที่ยว	การบริการที่พัก	การบริการ	สินค้าและบริการ	รวม
		อาหารและ เครื่องดื่ม	ที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยว	
ไม่มีส่วนรื้อไหล	32	76	64	172
%	6.74	32.07	11.19	13.40
ร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 5.00	115	109	196	420
%	24.21	45.99	34.27	32.71
ร้อยละ 5.01 ถึง ร้อยละ 10.00	159	27	126	312
%	33.47	11.39	22.03	24.30
ร้อยละ 10.01 ถึง ร้อยละ 15.00	99	22	87	208
%	20.84	9.28	15.21	16.20
ร้อยละ 15.01 ถึง ร้อยละ 20.00	30	2	24	56
%	6.32	0.84	4.20	4.36
สูงกว่าร้อยละ 20.00	40	1	75	116
%	8.42	0.42	13.11	9.03
รวม	475	237	572	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.5.3

สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวระหว่างประเภทธุรกิจ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	5918.427	2	2959.214	55.008	0.000***
Within Groups	68912.178	1281	53.796		
Total	74830.605	1283			

สมมติฐานหลัก: ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวระหว่างประเภทธุรกิจ

*** ปฏิเสธสมมติฐานหลักด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวกับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ในส่วนนี้เป็นการทดสอบทางสถิติเพื่อหาข้อสรุปว่า มีความแตกต่างกันของส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวระหว่างเขตพัฒนาการท่องเที่ยวหรือไม่ เนื่องจากสถานประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต่างกันจะมีผลให้รูปแบบของการท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันส่งผลต่อความจำเป็นในการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่ต่างกันไป จากตารางที่ 4.5.4 แสดงส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว จะเห็นว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้มีสถานประกอบการที่ไม่มีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงถึงร้อยละ 33.33 ของกลุ่มตัวอย่างในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวนี้ซึ่งสูงที่สุดบรรดาเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 8 เขต ในขณะที่ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออกมีสถานประกอบการร้อยละ 18.12 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในเขตนี้ที่มีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 20.0 รวมทั้งหากพิจารณาโครงสร้างของจำนวนสถานประกอบการในแต่ละระดับของส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวจะเห็นได้ว่า แต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีโครงสร้างของระดับส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวที่ต่างกัน โดยผลจากการคำนวณสถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวระหว่างเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ตารางที่ 4.5.5 พบว่า สถิติ F มีค่า 9.499 และมีค่า Sig ในระดับที่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักของการทดสอบ (ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวระหว่างเขตพัฒนาการท่องเที่ยว) ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต่างกันจะมีส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.5.4

ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ระดับของส่วนร้อยละการท่องเที่ยว	อารยธรรม ล้านนา	ฝั่งทะเล ตะวันตก	ฝั่งทะเล ตะวันออก	อันดามัน	อารยธรรม อีสานใต้	ลุ่มแม่น้ำ เจ้าพระยา	วิถีชุมชน ลุ่มแม่น้ำโขง	มรดกโลก ด้าน วัฒนธรรม	รวม
ไม่มีส่วนร้อยละ	35	10	19	80	12	5	6	5	172
%	19.34	12.20	6.62	13.07	33.33	13.51	30.00	17.24	13.40
ร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 5.00	66	40	81	194	11	7	4	17	420
%	36.46	48.78	28.22	31.70	30.56	18.92	20.00	58.62	32.71
ร้อยละ 5.01 ถึง ร้อยละ 10.00	40	16	69	160	4	14	5	4	312
%	22.10	19.51	24.04	26.14	11.11	37.84	25.00	13.79	24.30
ร้อยละ 10.01 ถึง ร้อยละ 15.00	20	12	49	108	7	6	3	3	208
%	11.05	14.63	17.07	17.65	19.44	16.22	15.00	10.34	16.20
ร้อยละ 15.01 ถึง ร้อยละ 20.00	13	4	17	17	2	2	1	0	56
%	7.18	4.88	5.92	2.78	5.56	5.41	5.00	0.00	4.36
สูงกว่าร้อยละ 20.00	7	0	52	53	0	3	1	0	116
%	3.87	0.00	18.12	8.66	0.00	8.11	5.00	0.00	9.03
รวม	181	82	287	612	36	37	20	29	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.5.5

สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวระหว่างเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3706.341	7	529.477	9.499	0.000***
Within Groups	71124.264	1276	55.74		
Total	74830.605	1283			

สมมติฐานหลัก: ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวระหว่างเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

*** ปฏิเสธสมมติฐานหลักด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มนักท่องเที่ยว

ในส่วนของกลุ่มนักท่องเที่ยว งานวิจัยจำนวนมากต่างพบว่า ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีกลุ่มลูกค้าหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะมีแนวโน้มในการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางสูงกว่าธุรกิจที่มีกลุ่มลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวในประเทศ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าชาวต่างประเทศ เช่นเดียวกับผลการสำรวจในครั้งนี้ที่พบว่าผู้ประกอบการจำเป็นต้องนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าชาวต่างประเทศ ตารางที่ 4.5.6 แสดงส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก คือ สถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด สถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยน้อยกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และ สถานประกอบการที่มีลูกค้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด โดยผลการสำรวจแสดงการแจกแจงระหว่างระดับของส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักได้ดังตารางที่ 4.5.6 จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์หลักเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใดก็ตาม สถานประกอบการส่วนมากจะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.01 ถึงร้อยละ 5.00 เป็นส่วนมาก รองลงมาคือ สถานประกอบการที่มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวอยู่ในช่วงร้อยละ 5.01 ถึงร้อยละ 10.00 และ ไม่มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยว แต่เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักด้วยสถิติ F ตารางที่ 4.5.7 จะพบว่า สถิติ F ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 13.726 และมีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ค่า Sig. ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า 0.01 จึงต้องปฏิเสธสมมติฐานหลัก (ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสถานประกอบการที่มีกลุ่มลูกค้าหลักแตกต่างกัน) ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มลูกค้าหลักมีผลให้เกิดความแตกต่างของส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.5.6

ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวจำแนกตามกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก

ระดับของส่วนร้อยละการท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชาวประเทศทั้งหมด	นักท่องเที่ยวชาวไทย น้อยกว่านักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	นักท่องเที่ยวชาวไทย มากกว่านักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	นักท่องเที่ยวชาวไทย ทั้งหมด	รวม
ไม่มีส่วนร้อยละ	35	71	61	5	172
%	19.77	10.17	16.31	14.29	13.40
ร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 5.00	64	210	130	16	420
%	36.16	30.09	34.76	45.71	32.71
ร้อยละ 5.01 ถึง ร้อยละ 10.00	46	169	92	5	312
%	25.99	24.21	24.60	14.29	24.30
ร้อยละ 10.01 ถึง ร้อยละ 15.00	28	121	55	4	208
%	15.82	17.34	14.71	11.43	16.20
ร้อยละ 15.01 ถึง ร้อยละ 20.00	0	38	15	3	56
%	0.00	5.44	4.01	8.57	4.36
สูงกว่าร้อยละ 20.00	4	89	21	2	116
%	2.26	12.75	5.61	5.71	9.03
รวม	177	698	374	35	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.5.7

สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2332.285	3	777.428	13.726	0.000***
Within Groups	72498.32	1280	56.639		
Total	74830.605	1283			

สมมติฐานหลัก: ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก

*** ปฏิเสธสมมติฐานหลักด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับขนาดธุรกิจ

สำหรับส่วนของขนาดธุรกิจ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระบุว่า ธุรกิจขนาดใหญ่จะมีแนวโน้มในการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางมากกว่าธุรกิจขนาดเล็ก โดยขนาดของธุรกิจแบ่งได้ตามขนาดการจ้างงานทั้งสิ้น 5 กลุ่ม คือ สถานประกอบการที่มีแรงงาน 1 คนถึง 25 คน, สถานประกอบการที่มีแรงงาน 26 ถึง 50 คน, สถานประกอบการที่มีแรงงาน 51 คนถึง 75 คน, สถานประกอบการที่มีแรงงาน 76 คนถึง 100 คน, และ สถานประกอบการที่มีแรงงานมากกว่า 100 คน ตารางที่ 4.5.8 แสดงการแจกแจงของระดับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับขนาดธุรกิจ จะพบว่า ขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกันจะมีโครงสร้างของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป จะสังเกตเห็นว่า สถานประกอบการที่มีธุรกิจขนาดใหญ่ขึ้นจะมีผลให้มีส่วนส่วนของสถานประกอบการที่มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงขึ้น และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวระหว่างขนาดธุรกิจ (ตารางที่ 4.5.9) ด้วยสถิติ F จาก analysis of variance ซึ่งจะมีค่าสถิติ F เท่ากับ 25.646 และ Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000 ค่าที่ได้นี้มีค่าต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 ผลคือ ปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวระหว่างขนาดธุรกิจ สรุปได้ว่า ขนาดธุรกิจที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความแตกต่างกันของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99.0

ตารางที่ 4.5.8
ส่วนรื้อไหลการทองเที่ยวจำแนกตามขนาดธุรกิจ

ระดับของส่วนรื้อไหลการทองเที่ยว	1 คน ถึง 25 คน	26 คน ถึง 50 คน	51 คน ถึง 75 คน	76 คน ถึง 100 คน	มากกว่า 100 คน	รวม
ไม่มีส่วนรื้อไหล	149	13	7	3	0	172
%	14.74	11.40	18.42	5.66	0.00	13.40
ร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 5.00	371	27	5	11	6	420
%	36.70	23.68	13.16	20.75	8.82	32.71
ร้อยละ 5.01 ถึง ร้อยละ 10.00	250	30	5	15	12	312
%	24.73	26.32	13.16	28.30	17.65	24.30
ร้อยละ 10.01 ถึง ร้อยละ 15.00	140	23	8	14	23	208
%	13.85	20.18	21.05	26.42	33.82	16.20
ร้อยละ 15.01 ถึง ร้อยละ 20.00	38	5	3	1	9	56
%	3.76	4.39	7.89	1.89	13.24	4.36
สูงกว่าร้อยละ 20.00	63	16	10	9	18	116
%	6.23	14.04	26.32	16.98	26.47	9.03
รวม	1,011	114	38	53	68	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.5.9
สถิติ F เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนรื้อไหลการทองเที่ยวระหว่างขนาดธุรกิจ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	5519.71	4	1379.928	25.464	0.000***
Within Groups	69310.895	1279	54.191		
Total	74830.605	1283			

สมมติฐานหลัก: ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนรื้อไหลการทองเที่ยวระหว่างขนาดธุรกิจ

*** ปฏิเสธสมมติฐานหลักด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความเป็นเมืองท่องเที่ยว

ในส่วนของการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความเป็นเมืองท่องเที่ยว นอกจากนั้น ในส่วนของความเป็นเมืองท่องเที่ยว ในการทดสอบจะแบ่งจังหวัดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มจังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลัก ประกอบด้วย เชียงใหม่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ระยอง ภูเก็ต กระบี่ พังงา นครราชสีมา อุดรธานี และ นนทบุรี และ กลุ่มจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง โดยมีสมมติฐานว่า จังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลักจะมีแนวโน้มของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางสูงกว่าจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง เนื่องจากจังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลัก จะต้องมีการรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากจึงมีความจำเป็นต้องนำเข้าผลผลิตขั้นกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมากกว่าจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง ตารางที่ 4.5.10 แสดงการแจกแจงระดับส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความเป็นเมืองท่องเที่ยว จากตารางแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีขนาดที่แตกต่างกัน คือ จำนวนสถานประกอบการที่อยู่ในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองมีจำนวน 196 แห่ง ในขณะที่สถานประกอบการในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลักมีจำนวน 1,088 แห่ง แต่เมื่อพิจารณาโครงสร้างของการแจกแจงระดับของส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวจะพบว่า จังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลักและจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง มีโครงสร้างของจำนวนตัวอย่างในแต่ละระดับของส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันมากนัก และเมื่อทำการคำนวณสถิติ t สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของส่วนร้อยละของการท่องเที่ยว (ตารางที่ 4.5.11) ผลการคำนวณค่าสถิติ t ทั้งกรณีที่กำหนดให้ความแปรปรวนของส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวใน 2 กลุ่มจังหวัดเท่ากัน (equal variances assumed) และ กรณีที่กำหนดให้ความแปรปรวนของส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวใน 2 กลุ่มจังหวัดต่างกัน (equal variances not assumed) ต่างก็มีค่าต่ำ ทำให้ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักกับเมืองท่องเที่ยวรอง กล่าวคือ ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลักและจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.5.10
ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวจำแนกตามเมืองท่องเที่ยว

ระดับของส่วนร้อยละการท่องเที่ยว	เมือง ท่องเที่ยว	เมือง ท่องเที่ยว	รวม
	รอง	หลัก	
ไม่มีส่วนร้อยละ	27	145	172
%	13.78	13.33	13.40
ร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 5.00	70	350	420
%	35.71	32.17	32.71
ร้อยละ 5.01 ถึง ร้อยละ 10.00	39	273	312
%	19.90	25.09	24.30
ร้อยละ 10.01 ถึง ร้อยละ 15.00	35	173	208
%	17.86	15.90	16.20
ร้อยละ 15.01 ถึง ร้อยละ 20.00	8	48	56
%	4.08	4.41	4.36
สูงกว่าร้อยละ 20.00	17	99	116
%	8.67	9.10	9.03
รวม	196	1,088	1,284

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.5.11
สถิติ t เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวระหว่างเมืองท่องเที่ยว

	t	df	Sig. (2-tailed)
Equal variances assumed	0.312	1282.00	0.755
Equal variances not assumed	0.300	261.63	0.765

สมมติฐานหลัก: ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวระหว่างเมืองท่องเที่ยว

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลการศึกษาในส่วนนี้ สรุปได้ว่า ประเภทของธุรกิจ, เขตพัฒนาการท่องเที่ยว, กลุ่มนักท่องเที่ยว, และ ขนาดของธุรกิจ ทำให้เกิดความแตกต่างของส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ ความเป็นเมืองท่องเที่ยวไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในส่วนร่วไหลการท่องเที่ยว

4.5.3 ปัจจัยที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว

ในหัวข้อนี้จะเป็นการประมาณการสมการถดถอยแบบเส้นตรง (linear regression) เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของสถานประกอบการ โดยกำหนดฟังก์ชันของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ดังนี้

$$L = f(f, s, m, c1, c2, c3, c4, c5, c6, c7, b2, b3)$$

โดยที่ L คือ ส่วนร่วไหลการท่องเที่ยว (ร้อยละ), f คือ ร้อยละของลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศต่อลูกค้าทั้งหมด (ร้อยละ), s คือ ขนาดของธุรกิจ วัดจากจำนวนแรงงาน (คน), m คือ ตัวแปรหุ่นของจังหวัดที่เป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อเป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อเป็นเมืองท่องเที่ยวรอง, $c1$ คือ ตัวแปรหุ่นของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา มีค่าเท่ากับ 1 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่น, $c2$ คือ ตัวแปรหุ่นของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก มีค่าเท่ากับ 1 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่น, $c3$ คือ ตัวแปรหุ่นของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก มีค่าเท่ากับ 1 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่น, $c4$ คือ ตัวแปรหุ่นของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีค่าเท่ากับ 1 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่น, $c5$ คือ ตัวแปรหุ่นของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ มีค่าเท่ากับ 1 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่น, $c6$ คือ ตัวแปรหุ่นของเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง มีค่าเท่ากับ 1 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่น, $c7$ คือ ตัวแปรหุ่นของเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง มีค่าเท่ากับ 1 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง

และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่ออยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่น, s2 คือ ตัวแปรหุ่นของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อเป็นธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อเป็นธุรกิจอื่น, และ s3 คือ ตัวแปรหุ่นของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อเป็นธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อเป็นธุรกิจอื่น

ฟังก์ชันข้างต้นเขียนเป็นสมการถดถอยแบบเส้นตรงได้ดังนี้

$$L_i = \beta_0 + \beta_1 f_i + \beta_2 s_i + \beta_3 m_i + \beta_4 c1_i + \beta_5 c2_i + \beta_6 c3_i + \beta_7 c4_i + \beta_8 c5_i + \beta_9 c6_i + \beta_{10} c7_i + \beta_{11} s2_i + \beta_{12} s3_i + \varepsilon_i$$

โดยที่ i คือ ตัวอย่างที่มี i = 1, 2, ..., 1284 และ ε คือ ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยว

ผลจากการประมาณการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด มีดังนี้

$$L_i = 3.346 + 0.022f_i + 0.048s_i + 2.747m_i + 2.534c1_i + 0.448c2_i + 6.837c3_i + 3.712c4_i + 1.229c5_i + 6.533c6_i + 2.786c7_i + 1.129s2_i + 3.815s3_i$$

t stat. (2.93***) (10.07***) (4.08***) (2.43***) (0.282) (4.679***) (2.50***) (0.707) (3.69***) (1.39) (2.51***) (6.609***)

R-squared = 0.446

F Stat. = 26.29***

*** มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการประมาณการข้างต้น มีค่าสถิติ F เท่ากับ 26.29 แสดงว่า แบบจำลองที่กำหนดขึ้นสามารถใช้อธิบายส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแบบจำลองมีความสามารถในการอธิบายส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวร้อยละ 44.6 (R-squared เท่ากับ 0.446) ปัจจัยที่มีผลในการอธิบายส่วนรื้อไหลทางการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ

- ร้อยละของลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศต่อลูกค้าทั้งหมด (f) ผลการประมาณการพบว่า การเพิ่มขึ้นของลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 1.0 จะมีผลให้ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.022
- การเพิ่มขึ้นของขนาดธุรกิจ (s) กล่าวคือ เมื่อธุรกิจมีการเพิ่มแรงงาน 1 คน จะมีผลให้ส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.048
- ผู้ประกอบการในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลัก ($m = 1$) จะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง ($m = 0$) ร้อยละ 2.747
- ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา ($c1 = 1$) จะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นร้อยละ 3.534
- ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ($c3 = 1$) จะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นร้อยละ 6.837
- ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ($c4 = 1$) จะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นร้อยละ 3.712
- ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง ($c6 = 1$) จะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นร้อยละ 6.533
- ผู้ประกอบการในธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม ($s2 = 1$) จะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการในธุรกิจอื่นร้อยละ 1.129
- ผู้ประกอบการในธุรกิจการค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ($s3 = 1$) จะมีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการในธุรกิจอื่นร้อยละ 3.815

ในส่วนของปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ($c2 = 1$), เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ($c5 = 1$) และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง ($c7 = 1$) กล่าวคือ ผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งสามเขตนี้ รวมถึงผู้ประกอบการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม มีส่วนร้อยละทางการท่องเที่ยวที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.6 รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว และ ผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว

หัวข้อนี้จะเป็นการนำส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจทั้ง 3 สาขามาใช้เพื่อการคำนวณรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว และ ประเมินผลทางเศรษฐกิจจากภาคการท่องเที่ยว ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.6.1 รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวและรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว

รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ รายได้จากการท่องเที่ยวที่สูญเสียเนื่องจากการดำเนินธุรกิจ คำนวณได้จากผลคูณระหว่างรายได้การท่องเที่ยว (หรือ รายจ่ายการบริโภคด้านการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว) กับส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ดังนี้

$$RL = TC \times L$$

โดยที่ RL คือ รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว TC คือ รายได้การท่องเที่ยว (หรือ อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยว) และ L คือ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

จากนั้นก็จะทำการคำนวณรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว (NTC) ที่เรียกอีกอย่างว่า อุปสงค์สุทธิจากภาคการท่องเที่ยว ซึ่งก็คือ รายได้การท่องเที่ยวหักด้วยรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว ดังนี้

$$NTC = TC - RL$$

ในส่วนของอุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยว ก็คือ รายจ่ายของนักท่องเที่ยวในธุรกิจต่างๆ ที่แสดงไว้ในตาราง tourism satellite account (TSA) ของไทยที่จัดทำโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยมีการแบ่งอุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวออกเป็น 2 ส่วน คือ อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวต่อผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว และ อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวต่อผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว ในส่วนของอุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวต่อผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการ

ท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจ 12 สาขา คือ การบริการที่พัก การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ การบริการให้เช่ายานพาหนะ การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว และ บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว

ในการคำนวณรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวและรายได้สุทธิการท่องเที่ยวของแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวก็สามารถคำนวณได้จากการใช้ TSA ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ปี 2558 ได้เช่นกัน ตารางที่ 4.6.1 แสดงอุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวที่รวบรวมได้จาก TSA ปี 2558 และตารางที่ 4.6.2 เป็นการสรุปส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวของแต่ละธุรกิจใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่คำนวณได้จากหัวข้อก่อนหน้า จากนั้นก็สามารถคำนวณเป็นรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวและรายได้สุทธิการท่องเที่ยวของ 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดังตารางที่ 4.6.3 และ ตารางที่ 4.6.4 ตามลำดับ ในปี 2558 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงสุด 67,745.09 ล้านบาท ตามด้วยรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวเท่ากับ 26,279.88 ล้านบาท และ 21,072.59 ล้านบาท สำหรับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำที่สุด เท่ากับ 1,296.62 ล้านบาท และ 1,151.30 ล้านบาท ตามลำดับ ในภาพรวมของปี 2558 ภาคการท่องเที่ยวไทยใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวเกิดขึ้น 139,269.84 ล้านบาท

ตารางที่ 4.6.4 แสดงผลการคำนวณรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวในปี 2558 พบว่าเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวในปี 2558 สูงที่สุด มีค่าเท่ากับ 184,852.45 ล้านบาท รองลงมา คือ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก 79,968.06 ล้านบาท และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา 46,594.66 ล้านบาท ในขณะที่ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวต่ำที่สุด เท่ากับ 4,412.33 ล้านบาท และ 4,412.07 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรวมในปี 2558 รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว คือ 350,591.97 ล้านบาท

อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ส่วนร้อยละของการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.6.3

รายได้ครัวโหลทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	ล้านบาท								
	อารยธรรม ล้านนา	ฝั่งทะเล ตะวันตก	ฝั่งทะเล ตะวันออก	อันดามัน	อารยธรรม อีสานใต้	วิถีชีวิต แม่น้ำ เจ้าพระยา	วิถีชีวิต แม่น้ำโขง	มรดกโลก ด้านวัฒนธรรม	รวม
	ตอนกลาง								
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	18,452.08	4,555.25	23,177.43	59,843.04	2,513.27	1,224.73	969.96	1,088.07	123,320.83
1. การบริการที่พัก	2,954.47	1,481.32	4,821.72	11,624.81	462.03	204.18	233.92	216.40	21,928.32
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	6,640.14	1,559.94	9,919.55	22,048.70	1,417.02	494.68	460.36	456.05	48,021.24
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	194.64	45.32	0.74	0.54	4.90	4.68	0.42	1.23	273.82
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	558.16	161.71	603.95	1,154.67	136.15	44.38	51.10	35.87	3,087.19
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	3.73	2.10	26.13	1,699.02	0.00	0.00	0.62	0.00	1,835.86
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	410.08	0.97	3.94	1,540.54	7.46	0.00	1.66	2.19	2,027.96
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	0.00	0.00	49.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	56.75
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	1,492.88	402.58	1,452.94	7,013.30	98.22	44.62	50.68	65.84	11,551.72
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	1,530.13	131.12	664.84	2,123.51	112.71	108.72	52.13	53.80	5,098.69
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	1,633.82	580.48	3,605.23	6,909.79	190.70	124.50	73.11	116.63	14,711.27
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	1,657.52	139.79	1,446.91	3,396.64	56.23	142.20	33.92	87.02	9,145.32
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	1,376.51	49.92	582.18	2,331.52	27.85	56.77	12.04	53.04	5,582.71
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	2,834.26	254.14	3,461.51	7,939.50	398.65	252.94	160.97	213.96	16,907.20
รวม	21,072.59	4,769.26	26,279.83	67,745.09	2,840.21	1,452.08	1,151.30	1,296.62	139,269.84

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.6.4

รายได้สุทธิ (อุปสงค์สุทธิ) จากการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

	ล้านบาท								
	อารยธรรม ล้านนา	ฝั่งทะเล ตะวันตก	ฝั่งทะเล ตะวันออก	อันดามัน	อารยธรรม อีสานใต้	วิถีชีวิต แม่น้ำ เจ้าพระยา	วิถีชีวิต แม่น้ำโขง	มรดกโลก ด้านวัฒนธรรม	รวม
	ตอนกลาง								
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	40,298.92	23,336.75	69,387.57	163,183.96	8,945.73	3,639.27	3,798.04	6,820.93	307,914.17
1. การบริการที่พัก	9,716.53	5,609.68	19,696.28	44,998.19	2,337.97	922.82	834.08	1,683.60	85,869.68
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	10,790.86	8,206.06	22,384.45	41,773.30	2,950.98	1,208.32	1,301.64	2,224.95	85,815.76
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	432.36	234.68	2.26	1.46	18.10	14.32	1.58	7.77	691.18
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	1,239.84	837.29	1,846.05	3,151.33	502.85	135.62	194.90	226.13	7,792.81
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	8.27	10.90	79.87	4,636.98	0.00	0.00	2.38	0.00	4,634.14
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	910.92	5.03	12.06	4,204.46	27.54	0.00	6.34	13.81	5,119.04
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	0.00	0.00	150.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	143.25
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	3,316.12	2,084.42	4,441.06	19,140.70	362.78	136.38	193.32	415.16	29,159.28
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	3,398.87	678.88	2,032.16	5,795.49	416.29	332.28	198.87	339.20	12,870.31
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	3,629.18	3,005.52	11,019.77	18,858.21	704.30	380.50	278.89	735.37	37,134.73
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	3,745.48	1,963.21	5,507.09	12,229.36	1,086.77	363.80	580.08	729.98	24,020.68
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	3,110.49	701.08	2,215.82	8,394.48	538.15	145.23	205.96	444.96	14,663.29
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	6,295.74	1,315.86	10,580.49	21,668.50	1,472.35	773.06	614.03	1,349.04	42,677.80
รวม	46,594.66	24,652.61	79,968.06	184,852.45	10,418.08	4,412.33	4,412.07	8,169.97	350,591.97

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ผลการคำนวณรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว และ รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยว แสดงให้เห็นว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ทำให้ผลทางเศรษฐกิจจากภาคการท่องเที่ยวลดลงอย่างชัดเจน นับเป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่ควรจะหามาตรการที่จะแก้ไขปัญหานี้ต่อไป

4.6.2 การประเมินผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว

ในส่วนนี้จะเป็นการประเมินผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว ผลทางเศรษฐกิจในส่วนนี้จะเป็นการพิจารณาถึงสัดส่วนของการบริโภคผลผลิตเพื่อการท่องเที่ยวต่อผลผลิตทั้งหมดพิจารณาแยกเป็น 2 กรณี คือ สัดส่วนของการบริโภคผลผลิตเพื่อการท่องเที่ยวต่อผลผลิตทั้งหมดที่ไม่ได้หักรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว และ สัดส่วนของการบริโภคผลผลิตเพื่อการท่องเที่ยวต่อผลผลิตทั้งหมดหลังหักรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยว ผลที่ได้จะแสดงถึง ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในภาพรวมที่แท้จริง โดยอาศัยตารางอุปทานมวลรวมในประเทศและอุปสงค์ต่อผลผลิตจากภาคการท่องเที่ยว (total domestic supply and internal tourism consumption) จาก TSA ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การประเมินผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวในภาพรวม แสดงได้ดังตารางที่ 4.6.5 ที่แสดงค่าของอุปทาน (หรือ ผลผลิต) อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยว และ สัดส่วนของอุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวต่อผลผลิต ที่รวบรวมจากตารางอุปทานมวลรวมในประเทศและการบริโภคผลผลิตจากการท่องเที่ยวใน TSA ปี 2558 จะเห็นว่า อุปทานมวลรวมที่เป็นผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยวมีมูลค่า 2,893,130 ล้านบาท ถูกนำไปใช้เพื่อการบริโภคในภาคการท่องเที่ยว (อุปสงค์ภาคการท่องเที่ยว) คิดเป็น 1,478,303.53 ล้านบาท ซึ่งก็คือ รายจ่ายของนักท่องเที่ยว หรือ ในอีกด้านหนึ่งก็คือ รายได้จากการท่องเที่ยว เมื่อนำมาคำนวณเป็นสัดส่วน คือ สัดส่วนของอุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวต่อผลผลิต จะมีค่าเท่ากับ 51.10 กล่าวคือ อุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 51.10 ของผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยวทั้งหมดในปี 2558 ในส่วนของธุรกิจบริการที่พักที่มีอุปทานรวมเท่ากับ 638,299.00 ล้านบาทเป็นอุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยว 539,356.08 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84.50 ของผลผลิตทั้งหมด หากนำเอารายได้การท่องเที่ยวสุทธิ ซึ่งก็คือ อุปสงค์สุทธิจากการท่องเที่ยว ที่มีมูลค่าเท่ากับ 429,640.04 ล้านบาท จะคิดเป็นร้อยละ 67.13 ของผลผลิตทั้งหมด เมื่อนำมาคำนวณความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของอุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวทั้งสองกรณี จะมีความแตกต่างกันเท่ากับร้อยละ 17.19 กล่าวคือ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวทำให้สัดส่วนของอุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวต่อผลผลิตลดลงร้อยละ 17.19 ในส่วนของ

การคำนวณผลทางเศรษฐกิจของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในปี 2559 พบว่า ในภาพรวมของเศรษฐกิจ ส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวมีผลให้สัดส่วนของอุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวลดลงจาก 2,576,158.03 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.72 ของผลผลิตทั้งหมด ลดลงเป็น 1,861,485.79 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.13 ของผลผลิตทั้งหมด ซึ่งก็คือ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวทำให้อุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวลดลงเท่ากับร้อยละ 1.59 ของผลผลิตทั้งหมด หากพิจารณาตามธุรกิจ พบว่า ส่วนรั่วไหลการท่องเที่ยวมีผลให้อุปสงค์ภาคการท่องเที่ยวในธุรกิจการบริการที่พัก และ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ลดลงร้อยละ 18.59 และร้อยละ 20.30 ตามลำดับ ในขณะที่ ธุรกิจสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และ ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีอุปสงค์ลดลงเท่ากับร้อยละ 20.57 และ ร้อยละ 17.05 ตามลำดับ

171

ตารางที่ 4.6.5

ผลทางเศรษฐกิจจากส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยวปี 2558 และปี 2559

2558	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	2,893,130.00	1,478,303.53	51.10	1,073,791.97	37.12	13.98
1. การบริการที่พัก	638,299.00	539,356.08	84.50	429,640.04	67.31	17.19
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	804,382.00	393,841.87	48.96	252,529.88	31.39	17.57
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	17,108.00	10,267.83	60.02	7,354.34	42.99	17.03
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	344,001.00	101,738.02	29.57	72,869.93	21.18	8.39
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	193,148.00	10,359.86	5.36	7,420.26	3.84	1.52
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	396,071.00	108,741.08	27.45	77,885.87	19.66	7.79
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	33,062.00	18,493.84	55.94	13,246.23	40.06	15.87
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	74,118.00	63,310.43	85.42	45,346.14	61.18	24.24
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	5,672.00	5,458.96	96.24	3,909.98	68.93	27.31
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	85,236.00	78,110.65	91.64	55,946.81	65.64	26.00
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	230,911.00	88,691.36	38.41	64,235.27	27.82	10.59
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	71,123.00	59,933.56	84.27	43,407.25	61.03	23.24
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	41,886,597.00	470,138.92	1.12	336,737.32	0.80	0.32
รวม	44,779,727.00	1,948,442.45	4.35	1,395,573.22	3.12	1.23

2559	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	3,327,691.00	2,025,013.08	60.85	1,466,727.84	44.08	16.78
1. การบริการที่พัก	722,928.00	660,588.41	91.38	526,211.23	72.79	18.59
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	922,525.00	515,053.73	55.83	330,250.45	35.80	20.03
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	65,025.00	28,022.80	43.10	20,071.35	30.87	12.23
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	367,910.00	102,932.89	27.98	73,725.75	20.04	7.94
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	210,019.00	23,436.62	11.16	16,786.49	7.99	3.17
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	355,452.00	130,378.21	36.68	93,383.48	26.27	10.41
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	24,010.00	18,160.08	75.64	13,007.17	54.17	21.46
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	69,311.00	68,922.88	99.44	49,366.06	71.22	28.22
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	32,053.00	29,098.02	90.78	20,841.48	65.02	25.76
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	214,215.00	210,628.35	98.33	150,862.70	70.43	27.90
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	195,387.00	145,746.63	74.59	105,557.91	54.03	20.57
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	148,855.00	92,044.46	61.83	66,663.77	44.78	17.05
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	41,743,847.00	551,144.95	1.32	394,757.94	0.95	0.37
รวม	45,071,538.00	2,576,158.03	5.72	1,861,485.79	4.13	1.59

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 4.6.6

ผลทางเศรษฐกิจจากส่วนรวัไหลการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	101,407.00	58,751.00	57.94	40,298.92	39.74	18.20
1. การบริการที่พัก	30,053.00	12,671.00	42.16	9,716.53	32.33	9.83
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	25,636.00	17,431.00	67.99	10,790.86	42.09	25.90
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	829.00	627.00	75.63	432.36	52.15	23.48
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	11,650.00	1,798.00	15.43	1,239.84	10.64	4.79
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	87.00	12.00	13.79	8.27	9.51	4.28
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	3,738.00	1,321.00	35.34	910.92	24.37	10.97
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	291.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	5,305.00	4,809.00	90.65	3,316.12	62.51	28.14
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	5,029.00	4,929.00	98.01	3,398.87	67.59	30.43
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	6,272.00	5,263.00	83.91	3,629.18	57.86	26.05
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	6,947.00	5,403.00	77.77	3,745.48	53.92	23.86
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	5,570.00	4,487.00	80.56	3,110.49	55.84	24.71
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	1,033,023.00	9,130.00	0.88	6,295.74	0.61	0.27
รวม	1,134,430.00	67,881.00	5.98	46,594.66	4.11	1.88

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	41,398.00	27,893.00	67.38	23,336.75	56.37	11.01
1. การบริการที่พัก	9,920.00	7,091.00	71.48	5,609.68	56.55	14.93
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	11,431.00	9,766.00	85.43	8,206.06	71.79	13.65
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	514.00	280.00	54.47	234.68	45.66	8.82
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	2,030.00	999.00	49.21	837.29	41.25	7.97
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	1,229.00	13.00	1.06	10.90	0.89	0.17
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	446.00	6.00	1.35	5.03	1.13	0.22
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	47.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	4,367.00	2,487.00	56.95	2,084.42	47.73	9.22
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	949.00	810.00	85.35	678.88	71.54	13.82
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	4,599.00	3,586.00	77.97	3,005.52	65.35	12.62
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	4,125.00	2,103.00	50.98	1,963.21	47.59	3.39
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	1,743.00	751.00	43.09	701.08	40.22	2.86
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	490,097.00	1,570.00	0.32	1,315.86	0.27	0.05
รวม	531,495.00	29,463.00	5.54	24,652.61	4.64	0.91

ตารางที่ 4.6.6 (ต่อ)

ผลทางเศรษฐกิจจากส่วนรวไ้โครงการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	218,412.00	92,565.00	42.38	69,387.57	31.77	10.61
1. การบริการที่พัก	48,863.00	24,518.00	50.18	19,696.28	40.31	9.87
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	41,745.00	32,304.00	77.38	22,384.45	53.62	23.76
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	81.00	3.00	3.70	2.26	2.79	0.91
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	65,596.00	2,450.00	3.73	1,846.05	2.81	0.92
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	8,210.00	106.00	1.29	79.87	0.97	0.32
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	2,985.00	16.00	0.54	12.06	0.40	0.13
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	311.00	200.00	64.31	150.70	48.46	15.85
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	10,292.00	5,894.00	57.27	4,441.06	43.15	14.12
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	2,743.00	2,697.00	98.32	2,032.16	74.09	24.24
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	19,579.00	14,625.00	74.70	11,019.77	56.28	18.41
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	12,464.00	6,954.00	55.79	5,507.09	44.18	11.61
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	5,542.00	2,798.00	50.49	2,215.82	39.98	10.50
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	3,902,807.00	14,042.00	0.36	10,580.49	0.27	0.09
รวม	4,121,219.00	106,607.00	2.59	79,968.06	1.94	0.65

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	303,907.00	223,027.00	73.39	163,183.96	53.70	19.69
1. การบริการที่พัก	97,629.00	56,623.00	58.00	44,998.19	46.09	11.91
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	84,321.00	63,822.00	75.69	41,773.30	49.54	26.15
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	172.00	2.00	1.16	1.46	0.85	0.31
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	9,574.00	4,306.00	44.98	3,151.33	32.92	12.06
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	9,755.00	6,336.00	64.95	4,636.98	47.53	17.42
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	6,627.00	5,745.00	86.69	4,204.46	63.44	23.25
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	277.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	26,303.00	26,154.00	99.43	19,140.70	72.77	26.66
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	8,292.00	7,919.00	95.50	5,795.49	69.89	25.61
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	26,654.00	25,768.00	96.68	18,858.21	70.75	25.92
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	19,942.00	15,626.00	78.36	12,229.36	61.32	17.03
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	14,362.00	10,726.00	74.68	8,394.48	58.45	16.23
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	561,901.00	29,608.00	5.27	21,668.50	3.86	1.41
รวม	865,808.00	252,635.00	29.18	184,852.45	21.35	7.83

ตารางที่ 4.6.6 (ต่อ)

ผลทางเศรษฐกิจจากส่วนรวไหลการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	40,492.00	11,459.00	28.30	8,945.73	22.09	6.21
1. การบริการที่พัก	8,955.00	2,800.00	31.27	2,337.97	26.11	5.16
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	12,531.00	4,368.00	34.86	2,950.98	23.55	11.31
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	439.00	23.00	5.24	18.10	4.12	1.12
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	8,138.00	639.00	7.85	502.85	6.18	1.67
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	429.00	35.00	8.16	27.54	6.42	1.74
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	71.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	3,607.00	461.00	12.78	362.78	10.06	2.72
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับกรรม	604.00	529.00	87.58	416.29	68.92	18.66
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	1,222.00	895.00	73.24	704.30	57.64	15.61
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	3,077.00	1,143.00	37.15	1,086.77	35.32	1.83
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	1,418.00	566.00	39.92	538.15	37.95	1.96
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	1,351,247.00	1,871.00	0.14	1,472.35	0.11	0.03
รวม	1,391,739.00	13,330.00	0.96	10,418.08	0.75	0.21

เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำ เจ้าพระยาตอนกลาง	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	74,176.00	4,864.00	6.56	3,639.27	4.91	1.65
1. การบริการที่พัก	11,725.00	1,127.00	9.61	922.82	7.87	1.74
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	19,524.00	1,703.00	8.72	1,208.32	6.19	2.53
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	54.00	19.00	35.19	14.32	26.51	8.67
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	34,387.00	180.00	0.52	135.62	0.39	0.13
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	2,412.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	184.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	2,341.00	181.00	7.73	136.38	5.83	1.91
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	483.00	441.00	91.30	332.28	68.79	22.51
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	655.00	505.00	77.10	380.50	58.09	19.01
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	1,546.00	506.00	32.73	363.80	23.53	9.20
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	865.00	202.00	23.35	145.23	16.79	6.56
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	2,573,393.00	1,026.00	0.04	773.06	0.03	0.01
รวม	2,647,569.00	5,890.00	0.22	4,412.33	0.17	0.06

ตารางที่ 4.6.6 (ต่อ)

ผลทางเศรษฐกิจจากส่วนรวัไหลการท่องเที่ยวจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยวปี 2558

เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	13,329.00	4,768.00	35.77	3,798.04	28.49	7.28
1. การบริการที่พัก	1,464.00	1,068.00	72.95	834.08	56.97	15.98
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	2,156.00	1,762.00	81.73	1,301.64	60.37	21.35
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	372.00	2.00	0.54	1.58	0.43	0.11
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	5,645.00	246.00	4.36	194.90	3.45	0.91
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	294.00	3.00	1.02	2.38	0.81	0.21
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	675.00	8.00	1.19	6.34	0.94	0.25
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	33.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	349.00	244.00	69.91	193.32	55.39	14.52
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	265.00	251.00	94.72	198.87	75.04	19.67
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	481.00	352.00	73.18	278.89	57.98	15.20
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	1,050.00	614.00	58.48	580.08	55.25	3.23
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	545.00	218.00	40.00	205.96	37.79	2.21
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	371,175.00	775.00	0.21	614.03	0.17	0.04
รวม	280,218.00	171.22	0.06	136.51	0.05	0.01

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม	อุปทาน (ผลผลิต) (ล้านบาท)	อุปสงค์ภาค การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์ภาคการ ท่องเที่ยวต่อ ผลผลิต	อุปสงค์สุทธิ จากภาคการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ อุปสงค์สุทธิภาค การท่องเที่ยว ต่อผลผลิต	ความ แตกต่าง ต่าง
ผลผลิตเพื่อการบริโภคด้านการท่องเที่ยว	16,361.00	7,909.00	48.34	6,820.93	41.69	6.65
1. การบริการที่พัก	3,137.00	1,900.00	60.57	1,683.60	53.67	6.90
2. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	3,791.00	2,681.00	70.72	2,224.95	58.69	12.03
3. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางราง	84.00	9.00	10.71	7.77	9.25	1.47
4. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางถนน	3,993.00	262.00	6.56	226.13	5.66	0.90
5. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	61.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6. การบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	450.00	16.00	3.56	13.81	3.07	0.49
7. การบริการให้เช่ายานพาหนะ	25.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8. การบริการตัวแทนการท่องเที่ยว	497.00	481.00	96.78	415.16	83.53	13.25
9. การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	401.00	393.00	98.00	339.20	84.59	13.42
10. การบริการด้านกีฬาและนันทนาการ	958.00	852.00	88.94	735.37	76.76	12.17
11. สินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	1,983.00	817.00	41.20	729.98	36.81	4.39
12. บริการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว	981.00	498.00	50.76	444.96	45.36	5.41
ผลผลิตเพื่อการบริโภคนอกภาคการท่องเที่ยว	618,796.00	1,563.00	0.25	1,349.04	0.22	0.03
รวม	635,157.00	9,472.00	1.49	8,169.97	1.29	0.20

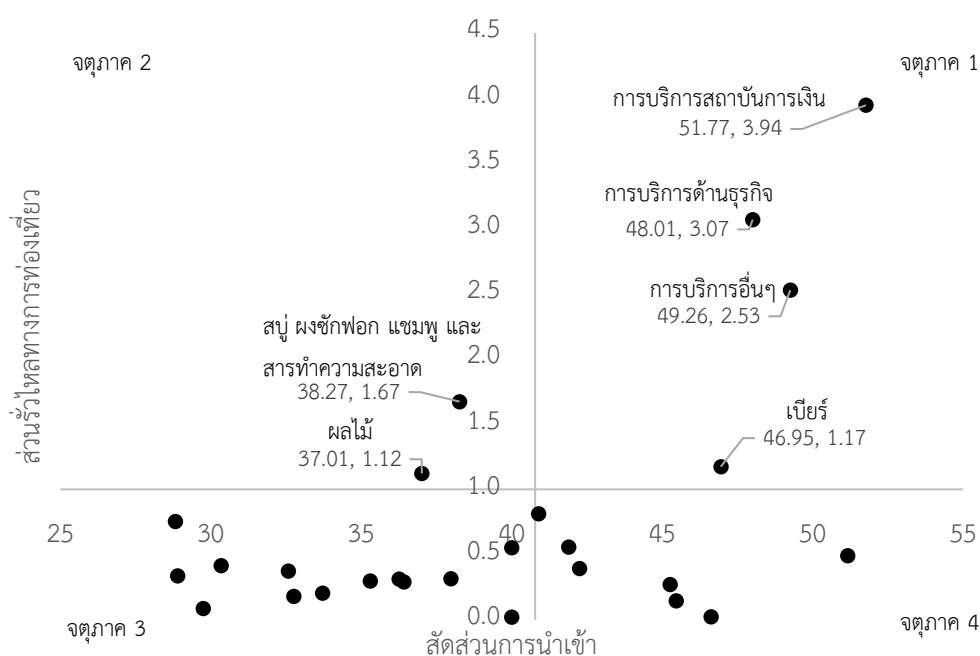
ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.7 แนวทางในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว

หัวข้อนี้จะเป็นการนำเอาผลการคำนวณสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว มาใช้เพื่อหาข้อสรุปเป็นแนวทางสำหรับการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์เพื่อลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจะไม่สามารถพิจารณาจากส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลางได้เพียงอย่างเดียว เนื่องจากส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นจากสัดส่วนการนำเข้าของผู้ประกอบการและโครงสร้างการใช้ผลผลิตชั้นกลางของธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ การลำดับความสำคัญและความเป็นไปได้ เพื่อให้แนวทางในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจึงต้องมีการพิจารณาร่วมกันระหว่างสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางกับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้โดยอาศัยแผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางกับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว เพื่อจัดประเภทของผลผลิตชั้นกลางว่าเป็นผลผลิตในกลุ่มใด คือ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ, ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงและมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ, ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำและมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง, และ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงและมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีแนวทางสำหรับการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 4.7.1 แสดงแผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลางของธุรกิจบริการที่พัก พบว่า ผลผลิตชั้นกลางที่ใช้ในธุรกิจนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มของผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ (จตุภาค 3) และ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงและมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ (จตุภาค 4) จะมีผลผลิตชั้นกลาง 2 รายการ คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด, และ ผลไม้ ที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำและมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง (จตุภาค 2) ซึ่งผลผลิตชั้นกลาง 2 รายการนี้เป็นผลผลิตชั้นกลางที่ควรส่งเสริมให้มีการใช้ผลผลิตในประเทศเพิ่มขึ้นก็จะมีส่วนทำให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวลดลงได้มากแต่ก็มีข้อจำกัดด้านขอบเขตเนื่องจากมีสัดส่วนการนำเข้าที่ไม่สูงมาก สำหรับผลผลิตชั้นกลางในกลุ่มที่มีสัดส่วนการนำเข้าและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง (จตุภาค 1) ประกอบด้วยผลผลิตชั้นกลาง 4 รายการ คือ การบริการสถาบันการเงิน, การบริการด้านธุรกิจ, การบริการ, การบริการอื่นๆ, และ เบียร์ ที่เป็นกลุ่มผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวได้มาก เนื่องจากการนำเข้าในสัดส่วนที่สูงและมีสัดส่วนในการใช้เป็นปัจจัยการผลิตสูง หากลดการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางในกลุ่มนี้ลงได้ก็จะทำให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวลดลงได้มาก

โดยสรุป คือ การลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวทำได้โดยการลดสัดส่วนการนำเข้าในธุรกิจต่างๆ คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการ การบริการอื่นๆ และ เปียร์ เป็นกลุ่มผลิตขั้นกลางในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพที่จะลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจนี้ได้มาก เป็นหลักที่มีศักยภาพที่จะลดส่วนร่วไหลของธุรกิจนี้ได้มาก รวมถึงการส่งเสริมให้มีการนำเข้าในสบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด และ ผลไม้ ลดลง เปลี่ยนมาใช้เป็นผลิตขั้นกลางในประเทศแทน

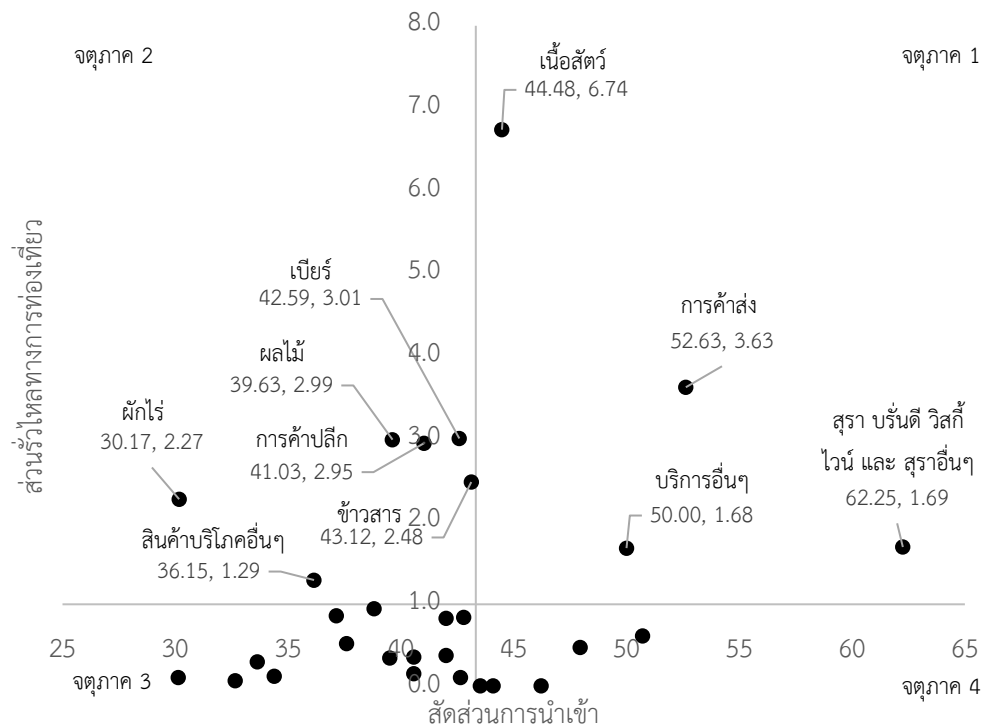

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.7.1: แผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลิตขั้นกลาง และส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการที่ปักใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ในส่วนของธุรกิจบริการอาหารและที่พัก ภาพที่ 4.7.2 แสดงการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลิตขั้นกลางและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว เห็นได้ว่า ผลิตขั้นกลางที่ใช้ในธุรกิจนี้ส่วนใหญ่จะเป็นผลิตขั้นกลางที่อยู่ในกลุ่มที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ (จตุภาค 3) และ ส่วนการนำเข้าสูงและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ (จตุภาค 4) ซึ่งเป็นกลุ่มของผลิตขั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วไหลการท่องเที่ยวน้อย สำหรับกลุ่มผลิตขั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำและมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง (จตุภาค 2) เป็นกลุ่มที่สามารถจะส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตขั้นกลางในประเทศและจะมีผลให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวได้ แต่ด้วยการนำเข้าที่มีสัดส่วนต่ำการส่งเสริมให้มีการ

ใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการนำเข้าไม่มากและมีผลให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวลดลงได้ไม่มาก ผลผลิตชั้นกลางที่อยู่ในกลุ่มนี้มีอยู่ 6 รายการ คือ เปียร์ ผลไม้ ผัก ไร่ การค้าปลีก ข้าวสาร และ สินค้าบริโภคอื่นๆ สำหรับผลผลิตชั้นกลางที่อยู่ในกลุ่มที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงและมีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงจะมีอยู่ 4 รายการ คือ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง บริการอื่นๆ และ สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ ผลผลิตชั้นกลาง 4 รายการนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวได้มาก หากมีการส่งเสริมให้มีการใช้ผลผลิตชั้นกลางเหล่านี้ในประเทศ

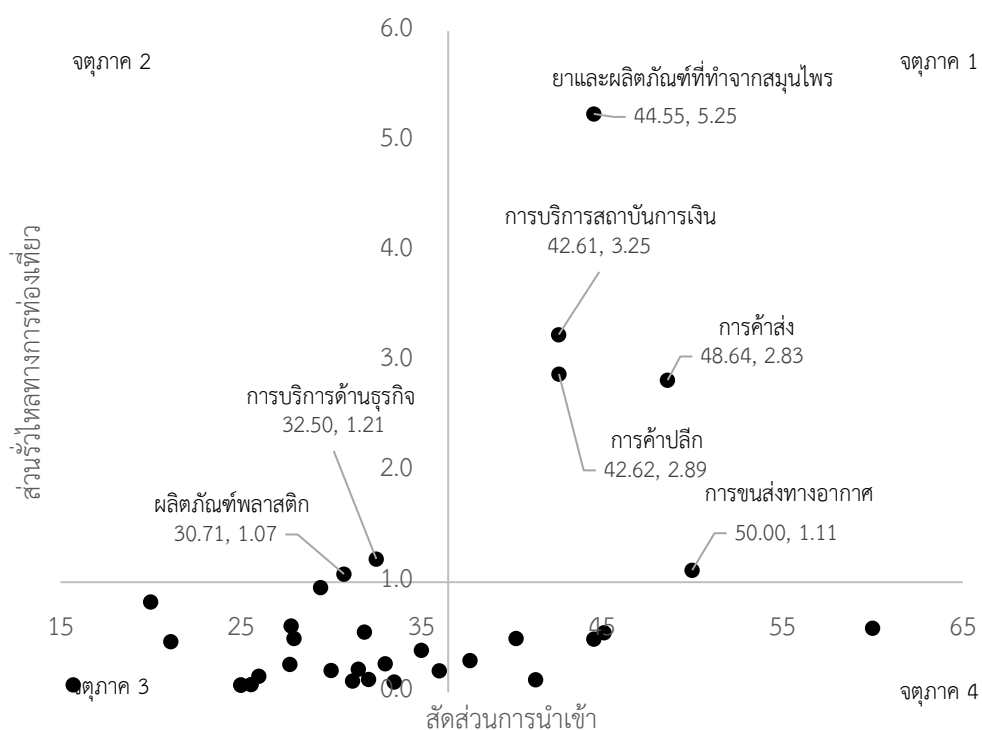
ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.7.2: แผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง

และส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

สำหรับธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสามารถแสดงแผนภาพการกระจายระหว่างสัดส่วนของการนำเข้าและส่วนร่วไหลของผลผลิตชั้นกลางดังภาพที่ 4.7.3 เห็นได้ว่า ผลผลิตชั้นกลางที่ใช้ในธุรกิจนี้ส่วนใหญ่จะเป็นผลผลิตชั้นกลางที่อยู่ในกลุ่มที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ (จตุภาค 3) และ ส่วนการนำเข้าสูงและส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ (จตุภาค 4) เช่นเดียวกับธุรกิจบริการที่พัก และ ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในรายการผลผลิตชั้นกลางทั้งหมดที่ใช้ในธุรกิจนี้ จะมี 2 รายการที่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำและมีส่วนในส่วนร่วไหล

ทางการท่องเที่ยวสูง คือ การบริการด้านธุรกิจ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก (จุดภาค 2) และมี 5 รายการที่อยู่ในกลุ่มที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงและมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าทางการท่องเที่ยวสูง คือ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้าส่ง การค้าปลีก และการขนส่งทางอากาศ (จุดภาค 1) ซึ่งผลผลิตชั้นกลางใน 2 กลุ่มนี้จะมีบทบาทสำคัญในการลดส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าทางการท่องเที่ยว

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 4.7.3: แผนภาพการกระจายของสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางและส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าทางการท่องเที่ยวธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

บทสรุปในส่วนนี้ คือ ผลผลิตชั้นกลางที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะมีส่วนในห่วงโซ่มูลค่าทางการท่องเที่ยวน้อยจะมีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีศักยภาพในการลดส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าทางการท่องเที่ยว โดยที่ ผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าทางการท่องเที่ยว คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ผลไม้ ผักไร่ ข้าวสาร สินค้าบริโภคอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ในส่วนของผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพสูงในการลดส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าทางการท่องเที่ยว คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ เบียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และ สุราอื่นๆ การบริการอื่นๆ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การค้าปลีก และการขนส่งทางอากาศ (ตารางที่ 4.7.1)

ตารางที่ 4.7.1

รายการผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว

	ศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว	
	มีศักยภาพ	มีศักยภาพสูง
การบริการที่พัก	สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด	การบริการสถาบันการเงิน
	ผลไม้	การบริการด้านธุรกิจ
		การบริการอื่นๆ
		เบียร์
การบริการอาหารและ เครื่องดื่ม	เบียร์	เนื้อสัตว์
	ผลไม้	การค้าส่ง
	ผักไร่	สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ
	การค้าปลีก	การบริการอื่นๆ
	ข่าวสาร	
	สินค้าบริโภคอื่นๆ	
สินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว	การบริการด้านธุรกิจ	ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร
	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	การบริการสถาบันการเงิน
		การค้าส่ง
		การค้าปลีก
		การขนส่งทางอากาศ

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การท่องเที่ยวเข้ามาซึ่งการขยายตัวของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายและการขยายตัวของเศรษฐกิจในประเทศ นำมาซึ่งการจ้างงานธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจของภาคการท่องเที่ยวกลับไม่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่จากหลายสาเหตุ รวมถึง ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว ที่เป็นรายได้จากการท่องเที่ยวที่ต้องสูญเสียไปเพื่อการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางจากต่างประเทศ ซึ่งผลจากการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจโครงสร้างการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางของผู้ประกอบการในธุรกิจ การบริการที่พัก ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง ใน 8 เขต พัฒนาการท่องเที่ยว 37 จังหวัด จำนวน 1,284 ราย เพื่อคำนวณสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง และ ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางที่หลากหลาย เหตุผลคือ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า คุณภาพของผลผลิตที่สูง ราคาที่ต่ำ และ เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงเหตุผลสำคัญอีกประการ คือ ไม่สามารถหาได้จากในประเทศ และ ไม่สามารถใช้ทดแทนผลผลิตขั้นกลางที่มีในประเทศได้ จึงทำให้ผู้ประกอบการในธุรกิจที่ต่างกัน ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต่างกัน และ ในจังหวัดที่ต่างกัน มีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางที่แตกต่างกันไปทั้งรายการของผลผลิตขั้นกลางและสัดส่วนของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลาง หากพิจารณาเพียงสัดส่วนการนำเข้าแล้วจะพบว่า สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางจะมีค่าสูง สัดส่วนของการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางเฉลี่ยของธุรกิจ การบริการที่พักคือร้อยละ 40.78 ธุรกิจการบริการอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 43.32 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวร้อยละ 36.48 นับได้ว่า ผู้ประกอบการมีการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางในสัดส่วนที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ไม่ว่าจะเป็น UNCTAD (2007) ที่ระบุว่าในภาพรวมของประเทศกำลังพัฒนาจะมีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่คำนวณจากค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตขั้นกลางทั้งหมดจะมีขนาดอยู่ระหว่างร้อยละ 40 ถึงร้อยละ 50 ของรายได้จากการท่องเที่ยว หรือ ในงานที่เป็นการวัดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในธุรกิจการบริการที่พักที่ใช้ค่าเฉลี่ยของสัดส่วนการนำเข้า

ผลผลิตชั้นกลางทั้งหมดของการดำเนินธุรกิจบริการที่พัก จากงานของ Lange (2011) Anderson (2012) Assaf (2012) Galdon et al. (2013) Suryawardani (2014) Fernando et al. (2015) และ Tennekoon et al. (2015) ที่พบว่า สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 20 ถึง ร้อยละ 80 กล่าวได้ว่า สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางของธุรกิจบริการที่พักของไทยยังคงมีสัดส่วนการนำเข้าที่ไม่สูงมากนัก สำหรับธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจสินค้าและบริการ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะเป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่มีการนำเสนอผลสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจทั้งสองนี้

การใช้สัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเป็นตัวแทนของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวนั้นอาจไม่ได้เป็นการวัดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความเป็นจริง เนื่องจากกระบวนการผลิตในธุรกิจทั้ง 3 สาขาจะมีโครงสร้างของการใช้ผลผลิตชั้นกลางที่แตกต่างกันไปตามลักษณะและความจำเป็นในการใช้ผลผลิตชั้นกลางของธุรกิจ ซึ่งอาจมีผลให้ผลผลิตบางรายการที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงแต่มีสัดส่วนในการใช้เป็นผลผลิตชั้นกลางต่ำ มีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวน้อย หรือ ผลผลิตชั้นกลางบางรายการที่มีการนำเข้าในสัดส่วนที่ไม่สูงแต่มีการใช้เป็นผลผลิตชั้นกลางในสัดส่วนที่สูงก็จะทำให้ผลผลิตชั้นกลางรายการนี้มีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง ด้วยเหตุนี้ ในการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจึงต้องคำนึงถึงทั้งสัดส่วนการนำเข้าและสัดส่วนของการใช้ผลผลิตชั้นกลาง เพื่อให้การประเมินส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น และมีความแตกต่างจากการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวอื่นที่ใช้เพียงสัดส่วนของการนำเข้าในการประเมินส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว

การวิจัยนี้ทำการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงสัดส่วนการนำเข้าผลผลิตชั้นกลาง และ สัดส่วนการใช้ผลผลิตชั้นกลางในโครงสร้างการผลิต ร่วมกัน ในส่วนของสัดส่วนการใช้ผลผลิตชั้นกลางในโครงสร้างการผลิตจะคำนวณจากสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิต (input coefficient) ที่คำนวณได้จากตารางปัจจัยการผลิตของประเทศไทยปี 2553 ซึ่งจะความแตกต่างกันไปตามธุรกิจ ซึ่งผลการศึกษาได้พบว่า สัดส่วนการนำเข้า และ สัดส่วนการใช้ผลผลิตชั้นกลาง มีผลทำให้ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจากผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงไม่จำเป็นต้องมีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวไม่มาก ในทางกลับกันกับผลผลิตชั้นกลางที่มีสัดส่วนการนำเข้าไม่สูงมากนักบางกรณีอาจมีส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง กล่าวได้ว่า โครงสร้างการผลิตมีผลต่อส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ผลการคำนวณส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยว ในภาพรวมมีค่าเท่ากับร้อยละ 28.37 โดยที่ ธุรกิจ การบริการที่พักมีส่วนร่วมร้อยละ 20.34 การบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนร่วมร้อยละ 35.88 และ ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมร้อยละ 27.57 ในส่วนของผลจากการ คำนวณจำแนกตามเขตพัฒนาการท่องเที่ยว 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า เขตพัฒนาการท่องเที่ยว อารยธรรมล้านนามีส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.04 ในขณะที่เขตพัฒนาการ ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม มีส่วนร่วมร้อยละ ของการท่องเที่ยวต่ำที่สุด คิดได้ร้อยละ 16.19 และ ร้อยละ 13.69 ตามลำดับ สำหรับเขตพัฒนาการ ท่องเที่ยวอื่นจะมีส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อจำแนกตามธุรกิจจะยังคงพบว่า ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวสูงที่สุด ในบรรดาส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นทั้งหมด ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และ ธุรกิจบริการ อาหารและเครื่องดื่มในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน มีส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 38.08 และ ร้อยละ 34.55 ตามลำดับ สำหรับธุรกิจสินค้าและบริการนั้น ผลการคำนวณส่วนร่วมร้อยละ ของการท่องเที่ยว พบว่า เป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวที่แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีส่วน ร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของธุรกิจนี้ต่ำ ประกอบด้วย เขตพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก (ร้อยละ 6.65) เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง (ร้อยละ 5.52) และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารย ธรรมอีสานใต้ (ร้อยละ 4.92) ในขณะที่ส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง กับการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอื่นมีค่าที่สูง (มากกว่าร้อยละ 20) ผลการศึกษาายังแสดงถึง ผล ของปัจจัยที่มีผลต่อส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยว กล่าวคือ ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่ม นักท่องเที่ยวหลัก และ ขนาดธุรกิจ เป็นสาเหตุทำให้เกิดความแตกต่างของส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความเมืองท่องเที่ยวไม่มีผลต่อส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของ ผู้ประกอบการ

แม้ว่าผู้ประกอบการในแต่ละธุรกิจจะมีการนำเข้าสู่ผลิตภัณฑ์กลางที่หลากหลายและมีสัดส่วนในการ นำเข้าไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละรายการ แต่เมื่อนำมาคำนวณเป็นส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวของแต่ละ ผลผลิต กลับพบว่า ทั้ง 3 ธุรกิจจะมีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในส่วนร่วม ร้อยละของการท่องเที่ยวสูง กล่าวคือ ผลการศึกษา พบว่า มีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่มีส่วนร่วมในส่วน ร่วมร้อยละของการท่องเที่ยวสูง เช่น เนื้อสัตว์ ยาและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การบริการสถาบันการเงิน การค้า ส่ง และ การบริการด้านธุรกิจ เป็นต้น และ เพื่อเป็นการระบุว่า ผลผลิตชั้นกลางรายการใดเป็นผลผลิตที่มี ศักยภาพในการลดส่วนร่วมร้อยละของการท่องเที่ยว จึงได้จัดทำแผนภาพการกระจายระหว่างสัดส่วนการ

นำเข้าและส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของผลผลิตชั้นกลางแต่ละรายการธุรกิจทั้ง 3 สาขา เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการคัดเลือกผลผลิตชั้นกลางรายการที่จะมีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวได้มาก ทำให้พบรายการผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ผลไม้ ผักไร่ ข้าวสาร สินค้าบริโภคอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ในส่วนของผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพสูงในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ เบียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ การบริการอื่นๆ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การค้าปลีก และการขนส่งทางอากาศ

ในด้านของการประเมินรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวและประเมินผลทางเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยว พบว่า การนำเข้าผลผลิตชั้นกลางมีผลให้เกิดขึ้นรายได้รั่วทางการท่องเที่ยวใน 8 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีมูลค่าเท่ากับ 139,269.84 ล้านบาท โดยที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด คิดเป็น 67,745.09 ล้านบาท ในขณะที่ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และ เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรม เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวน้อย รายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวนี้เมื่อนำไปคำนวณเป็นรายได้สุทธิจากท่องเที่ยวจะพบว่ารายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวส่งผลให้อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงไม่มากนัก จะมีเพียงเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันที่ผลของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้อุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงจากร้อยละ 29.18 เหลือร้อยละ 21.35 หรืออุปสงค์จากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนแบ่งในผลผลิตลดลงร้อยละ 7.83

ผลจากการศึกษาของโครงการย่อยนี้ สรุปได้ว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของภาคการท่องเที่ยวไทยในระดับเศรษฐกิจจุลภาคไม่ได้อยู่ในระดับที่สูง เกิดจากการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการ โดยมีความแตกต่างกันของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นสัดส่วนการนำเข้าผลผลิต โครงสร้างการผลิต ประเภทธุรกิจ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ กลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวส่งผลให้มีรายได้รั่วไหลทางการท่องเที่ยวเป็นต้นเหตุให้ผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ เช่น เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ด้วยเหตุนี้ จึงมีความสำคัญในการกำหนดมาตรการในลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวเพื่อให้รายได้ที่รั่วไหลออกไปกลับเข้ามาหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจจุลภาค แม้จะพบว่า ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมีค่าไม่สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่นที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม การเกิดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวย่อมทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีแนวทางสำหรับการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเพื่อนำเอาส่วนที่ร่วไหลออกไปนอกประเทศกลับเข้ามาอยู่ในมือของผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศ โดยผลจากการศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังนี้

1. ผลจากการคำนวณส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยว พบว่า ระดับของส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างกันไปตามประเภทธุรกิจ ที่ตั้งของธุรกิจ กลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก และ ขนาดธุรกิจ ดังนั้น ในการกำหนดมาตรการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายเฉพาะ เช่น ธุรกิจการบริการที่พักในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต่างกัน หรือ มีกลุ่มลูกค้าหลักที่แตกต่างกัน ก็จะมีส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนกัน ด้วยเหตุนี้ การลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ จึงควรที่จะมีการระบุธุรกิจเป้าหมายที่ชัดเจนมากกว่าจะเป็นมาตรการลดส่วนร่วไหลในภาพรวม ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของมาตรการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเฉพาะเขตพัฒนาการท่องเที่ยว หรือ เฉพาะธุรกิจที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อให้มีการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ผลจากการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการจะมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางที่หลากหลายและมีสัดส่วนการนำเข้าที่แตกต่างกันไปแตเมื่อนำไปพิจารณาร่วมกับสัดส่วนการใช้ผลผลิตชั้นกลางตามโครงสร้างการผลิต จะพบว่ามีผลผลิตชั้นกลางเพียงไม่กี่รายการที่ส่วนในส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวมาก กล่าวได้ว่า ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวเกิดขึ้นได้จากทางปฏิบัติและทางโครงสร้างการผลิต ซึ่งทั้งสองสาเหตุจะมีแนวทางในการลดส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป สำหรับส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากทางปฏิบัติจะเกิดขึ้นพฤติกรรมและความจำเป็นของการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางของผู้ประกอบการ ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวสามารถลดลงได้ด้วยการส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการในประเทศกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในขณะที่ส่วนร่วไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากทางโครงสร้างการผลิตที่มาจากผลผลิตความจำเป็นในการใช้ผลผลิตชั้นกลางในการผลิตจะเป็น

ส่วนที่แก้ไขไม่ได้ สำหรับการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากทางปฏิบัติจะต้องทำขึ้นโดยการสร้างความเชื่อมโยงกับผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว อันประกอบด้วย ผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ผลไม้ ผัก ไร่ ข้าวสาร สินค้าบริโภคอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ในส่วนของผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพสูงในการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว คือ การบริการสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ การบริการอื่นๆ เปียร์ เนื้อสัตว์ การค้าส่ง สุรา บรันดี วิสกี้ ไวน์ และสุราอื่นๆ การบริการอื่นๆ ยาและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร การค้าปลีก และการขนส่งทางอากาศ แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ของการส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพถูกกำหนดจากระดับการเชื่อมโยงไปด้านของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพ และ ความเชื่อมโยงด้านหน้าระหว่างผลผลิตชั้นกลางที่มีศักยภาพกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ผลการศึกษาระบุว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว แต่หากพิจารณาในส่วนของผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยว จะพบว่า การนำเข้าเนื้อสัตว์ จะเป็นผลผลิตชั้นกลางที่มีผลต่อส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด ดังนั้น การส่งเสริมให้มีการใช้เนื้อสัตว์ในประเทศผ่านการเชื่อมโยงผู้ผลิตเนื้อสัตว์ในประเทศกับผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พัก จะเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการลดลงของส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวได้ครอบคลุม

3. ผลจากการศึกษาระบุว่า ส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวสูง เนื่องจากความหลากหลายของผลผลิตชั้นกลางเพื่อนำเสนอบริการให้เป็นรูปแบบสากล จึงทำให้ต้องมีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศสูง ดังนั้น เพื่อเป็นการลดส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวในสาขาการบริการอาหารและเครื่องดื่มทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การใช้อาหารไทยหลักในการชักจูงนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เนื่องจากการประกอบอาหารไทยจะต้องมีการใช้ผลผลิตชั้นกลางในประเทศมากเป็นแนวทางที่ผลักดันให้ผู้ประกอบการลดความจำเป็นในการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางจากต่างประเทศ

4. ผลจากการศึกษาระบุว่า ธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีส่วนรั่วไหลทางการท่องเที่ยวต่ำ จึงเป็นธุรกิจที่ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการขยายตัว แต่จากแนวโน้มของการท่องเที่ยวในปัจจุบันที่นักท่องเที่ยวมีเป้าหมายในการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาประสบการณ์ชีวิต ทำให้รายได้ของผู้ประกอบการในธุรกิจนี้ไม่สูง ดังนั้น หากมีการส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วน of สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น

สินค้าที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง และ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีการใช้ผลผลิตชั้นกลางภายในประเทศเกือบทั้งหมดก็จะทำให้การขยายตัวของธุรกิจนี้มีส่วนร่วมน้อย นอกจากนี้ ในปัจจุบันสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวมีความคล้ายคลึงกันมาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดความแตกต่างอย่างชัดเจนของสินค้าและบริการในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หรือ มีอัตลักษณ์ของตนเอง การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่า (value chain) เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สุดท้ายก็จะทำให้นักท่องเที่ยวยอมจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น มีส่วนร่วมน้อยทางการท่องเที่ยว และมีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปยังธุรกิจในประเทศมากขึ้น

5. จากผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจการบริการที่พัก มีส่วนร่วมน้อยทางการท่องเที่ยวเกิดขึ้นจากการใช้บริการด้านต่างๆ คือ การบริการด้านสถาบันการเงิน การบริการด้านธุรกิจ และ การบริการด้านธุรกิจอื่นๆ ที่มีส่วนทำให้เกิดส่วนร่วมน้อยทางการท่องเที่ยวธุรกิจนี้ถึงร้อยละ 9.54 แต่เนื่องจากการบริการในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เกิดจากค่าธรรมเนียมการใช้บัตรเครดิตของธนาคารต่างประเทศ ค่าธรรมเนียมการแลกเงินตราสกุลต่างประเทศ ค่าแฟรนไชส์ในการดำเนินธุรกิจ และ ค่าธรรมเนียมการจองห้องพักผ่านตัวแทนออนไลน์ หรือ online travel agents (OTA) ซึ่งค่อนข้างจะเป็นความจำเป็นของผู้ประกอบการ แต่ในกลุ่มของผลผลิตชั้นกลางที่มีส่วนในส่วนร่วมน้อยทางการท่องเที่ยวลำดับต่อมา คือ สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด เบียร์ ผลไม้ และ เนื้อสัตว์ เป็นกลุ่มของผลผลิตชั้นกลางที่สามารถส่งเสริมให้มีการใช้ผลผลิตในประเทศทดแทนได้ ดังนั้น การลดส่วนร่วมน้อยทางการท่องเที่ยวของธุรกิจการบริการที่พัก คือ การส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เบียร์ ผลไม้ และ เนื้อสัตว์ ที่ผลิตในประเทศ

6. ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะมีส่วนร่วมน้อยทางการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก ด้วยเหตุนี้ การลดส่วนร่วมน้อยทางการท่องเที่ยวจึงสามารถทำได้โดยการสนับสนุนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถาน การทำอาหารไทย หรือ การท่องเที่ยวตามวิถีชุมชน ดังปรากฏอยู่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) คือ การต่อยอดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและนำเสนอสินค้าและบริการที่ผูกโยงกับวิถีไทย

บรรณานุกรม

- Alzboun, N., H.Khawaldah, K.Backman and D.Moore. 2016. The effect of sustainability practices on financial leakage in the hotel industry in Jordan, *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 27: 18-26.
- Anderson, W. 2013. Leakages in the tourism systems: case of Zanzibar. *Tourism Review*, 66(1): 62-75.
- Anter, M. 2016. Measuring Financial Leakage and Linkage of Tourism in Egyptian Economy Using TSA Approach. *Minia Journal of Tourism and Hospitality Research*. 1(1): 127-142.
- Brown, D.O. 1998. In Searching an Appropriate Form of Tourism in Africa: Lesson from the Past and Suggestion for the Future. *Tourism Management*, 19(3): 237-245.
- Bundit, C. 2017. Demand for Thai Tourism by Major Countries: Determinants and Stochastic Simulation *International Journal of Economic Research*. 14 (6): 313-321.
- Bundit, C. 2017 Inter-industry Linkage of Tourism Related Sectors in Thailand: Past, Present and Future. *Information*, 20 (A) October.
- Bundit, C. 2016. Policy Promoting Tourism, Foreign Tourism Revenue and Economic Growth in Thailand: Causality and Response Patterns. *International Journal of Applied Business and Economic Research*, 14 (4).
- Bundit, C. 2015. Impacts of Changing in Macroeconomic Factors on Foreign Tourism Revenue and Sectoral Output in Thailand. *International Journal of Business and Management Study*, 2: 65-66.
- Bundit, C. 2014. Impacts of Thai Baht on Tourism, Sectoral Final Demand and Sectoral Output in Thailand, *International Journal of Business and Management Study*, 1: 17-21.
- Bundit, C. (2013) Forecasting Demand for Labor in Services based on MACRO-IO Model, presented in 2013 The International Symposium on Society, Technology, Education and Politics Conference, Singapore.
- Cernat,L and J.Gourdon. 2007. Is the Concept of Sustainable Tourism Sustainable?. United Nations. Geneva.

- Chimje, L.I., J.Chitotombe, S.Gukurume, B.Chazovachii, and L.Chitongo. 2013. The Impact of Tourism Linkages on Local Economies: A Case Study of Nyanga District, Zimbabwe. *Journal of Hum Econl.* 42 (1): 9-16.
- Diaz, D., 2001. Symposium on Tourism Services: The Viability and Sustainability of International Tourism in Developing Countries. Geneva, 22-23 February 2001, World Trade Organization: Geneva.
- Dwyer,L., P.Forsyth, R.Spurr, and T.Ho 2004. The Economic Impacts and Benefits of Tourism in Australia. CRC for Sustainable Tourism.
- Dwyer, L., 2005. Trends Underpinning Global Tourism in the Coming Decade. In W. F. Theobald, ed. 2005. *Global Tourism*. 3rd Edition. Burlington: Elsevier, pp. 529-545.
- Gollub, J., Hosier, A.,& Woo, G., 2003. Using Cluster-Based Economic Strategy to Minimize Tourism Leakages [Online]. UNWTO
- Gu, Z. 2000. Strategies for minimizing tourism leakages in Indo-Chinese development countries, *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 5 (2): 11-20.
- Hemmati, M. and Koehler, N., 2000. Financial Leakages in Tourism. *Sustainable Travel and Tourism*. pp. 25-29.
- Lacher, R.G. and Nepal, S.K., 2010. From Leakages to Linkages: Local-level Strategies for Capturing Tourism Revenue in Northern Thailand. *Tourism Geography*. 12(19), pp.77-99.
- Lange, L. 2011. Exploring the Leakage Effect in Tourism in Developing Countries: Issues and Implications. International University of Applied Science.
- Lejárraga, I. and Walkenhorst, P., 2008. Diversification by deepening linkages with tourism [Online]. Washington: The World Bank.
- Lejárraga, I. and Walkenhorst, P., 2010. On Linkages and Leakages: Measuring the Secondary Effects of Tourism. *Applied Economic Letters*, 17, pp.417-421.
- Miller, M. J. (2013). Reliability and Validity. Retrieved August 21, 2013, from http://michaeljmillerphd.com/res500_lecturenotes/reliability_and_validity.pdf
- Mitchell, J. and Ashley, C., 2010. *Tourism and Poverty Reduction: Pathways to Prosperity*. London: Earthscan

- Mitchell, J. And S. Page. 2007. Linkages and leakages, local supply and imports, Oversea Development Institute.
- Mustafa, BOZ. 2011. Leakages and value added in international tourism revenues: tourism satellite account as a measurement method, *International Journal of Business and Social Science*, 2 (24): 198-206.
- Nareeta, S. 2004. Economic Leakage in Tourism Sector. The International Institute for Industrial Environmental Economics. Sweden.
- Page, S. and Connell, J., 2008. *Tourism: A Modern Synthesis*. 2nd Edition. London: Thomson.
- Page, S. 1999. *Tourism and Development: the Evidence from Mauritius, South Africa and Zimbabwe*.
- Rylance, A. and A. Spenceley. 2017. Reducing Economic Leakages from Tourism: A Value Chain Assessment of the Tourism Industry in Kasane, Botswana. *Development Southern Africa*. 34 (3) : 295-313.
- Sanbrook, C. 2010. Putting Leakage in Its Places: the Significance of Retained Tourism Revenue in the Local Context in Rural Uganda. *Journal of International Development*, 22, 124-136.
- Sinclair, M.T., 1991. *Tourism and Economic Development: A survey*. In T. Huybers, ed. 2007. *Tourism in Developing Countries*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited, pp. 45-95.
- Suryawardani, IG.A.O., I.K.G. Bendesa, M. Antara, and A.S. Wiranatha. 2015. Tourism Linkage of the Accommodation Sector in Bali. *ASEAN Journal on Hospitality and Tourism*, 13(3): 3-18.
- Unluonen, K, A. Kiliclar and S. Yuksel. The Calculation Approach for Leakages of International Tourism Receipts: the Turkish Case, *Tourism Economics*, 17 (4): 785-802.
- UNTAD. 2004. "Tourism and trade development," Working Paper.
- UNCTAD. 2010. *The Contribution of Tourism to Trade and Development*. Geneva 3-7 May 2010. Geneva: United Nations Conference on Trade and Development.
- บัณฑิต ชัยวิชญชาติ (2561) "การประเมินผลมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทย," *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, 13 (2).

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2547). ตำราชุดฝึกอบรมหลักสูตร “นักวิจัย”. กรุงเทพฯ: กลุ่มงาน
ฝึกอบรมการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).

ภาคผนวก
แบบสอบถามสำหรับการประเมินส่วนรู้ไหลทางการท่องเที่ยว

กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์ความเป็นเลิศทางการวิจัย ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานวิจัย เรื่อง “การประเมินส่วน
รู้ไหลการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสมดุลด้านการกระจายรายได้” เพื่อกำหนด
นโยบายส่งเสริมการขยายตัวอย่างยั่งยืน ในการนี้ กองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.) และ คณะผู้วิจัย จึงขอความร่วมมือของท่านในฐานะที่ท่านเป็น
ผู้ประกอบการที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนภาคการท่องเที่ยวของไทย
สละเวลาเพื่อตอบคำถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลเพื่อการดำเนินงานวิจัย ข้อมูลที่
ท่านให้มานี้จะมีประโยชน์อย่างมากต่อภาคการท่องเที่ยวไทย และ ข้อมูลที่
รับจากท่านจะเก็บเป็นความลับเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น ทาง สกว. และ
คณะผู้วิจัย ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงซึ่งได้รับความกรุณาในครั้งนี้

แบบสอบถาม

ส่วนรู้ไหลการท่องเที่ยวธุรกิจโรงแรมและที่พัก

□□□□□□

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสถานประกอบการ ที่ตั้ง.....
ลูกค้า ชาวไทย ร้อยละ ชาวต่างชาติ ร้อยละ
ชาวต่างชาติมาจากประเทศ
เคยได้รับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่ ☐ ไม่เคย ☐ เคย ระบุ

ส่วนที่ 2: รายรับ และ ต้นทุนการผลิต (ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย และสินค้าชั้นกลาง)

2.1 รายรับต่อปี บาท กำไรต่อปี บาท
ทุนจดทะเบียน หรือ เงินทุน..... บาท ผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ ร้อยละ

2.2 จำนวนพนักงาน ทั้งหมด คน ต่างชาติ คน
ค่าจ้างต่อปี ทั้งหมด บาท ต่างชาติ บาท
การฝึกอบรมพนักงาน ☐ ไม่มี ☐ มี
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่อปี บาท
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในต่างประเทศต่อปี บาท

2.3 ค่าเช่าต่อปี บาท

2.4 ค่าใช้จ่ายสินค้าชั้นกลาง (สินค้าที่นำมาใช้เพื่อการผลิต)

	บาทต่อปี	ผลิตต่างประเทศ		ร้อยละของสินค้าและบริการที่ผลิตในต่างประเทศ (0 - 100)
		ไม่มี	มี	
ค่าใช้จ่ายสินค้าชั้นกลางทั้งหมด	_____	☐	☐	_____
สินค้าบริโภค	_____	☐	☐	_____
สินค้าอุปโภค	_____	☐	☐	_____
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	_____	☐	☐	_____
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	_____	☐	☐	_____

สินค้าบริโภค	ไม่มี	มี	การผลิตจากต่างประเทศ											สินค้าและบริการที่ผลิตจาก ต่างประเทศที่ใช้
			ร้อยละ	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
ผักไร้	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลไม้	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เนื้อสัตว์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สัตว์น้ำจืด	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
อาหารทะเล	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ไส้กรอก แฮม เบคอน และอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และไขมันสัตว์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์จากนม	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องปรุงอาหาร	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เบียร์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ชา กาแฟ และเครื่องดื่มสำเร็จรูป	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สินค้าบริโภคอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สินค้าอุปโภค														
ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องแต่งกาย	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผ้าขนหนู ผ้าปูที่นอน และผ้าห่ม	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์กระดาษและอุปกรณ์ในสำนักงาน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องครัว	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สินค้าอุปโภคอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง														
การก่อสร้างอาคารใหม่ การต่อเติมและซ่อมแซม	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ค่าธรรมเนียมสถาบันการเงิน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การบริการด้านธุรกิจ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการธุรกิจอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

2.5 สาเหตุที่ต้องมีการนำเข้าสินค้าชั้นกลาง

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์ความเป็นเลิศทางการวิจัย ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานวิจัย เรื่อง “การประเมิน
ส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสมดุลด้านการกระจายรายได้” เพื่อ
กำหนดนโยบายส่งเสริมการขยายตัวอย่างยั่งยืน ในการนี้ กองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ คณะผู้วิจัย จึงขอความร่วมมือของท่าน
ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ประกอบการที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนภาค
การท่องเที่ยวของไทย สละเวลาเพื่อตอบคำถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลเพื่อ
การดำเนินงานวิจัย ข้อมูลที่ท่านให้มานี้จะมีประโยชน์อย่างมากต่อ
ภาคการท่องเที่ยวไทย และ ข้อมูลที่รับจากท่านจะเก็บเป็นความลับ
เพื่อใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ทาง สกว. และ คณะผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงสำหรับความกรุณาในครั้งนี้

แบบสอบถาม

ส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

ธุรกิจภัตตาคารและบริการเครื่องดื่ม

□□□□□□

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสถานประกอบการ ที่ตั้ง.....
ลูกค้า ชาวไทย ร้อยละ ชาวต่างชาติ ร้อยละ
ชาวต่างชาติมาจากประเทศ
เคยได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่ ☐ ไม่เคย ☐ เคย ระบุ

ส่วนที่ 2: รายรับ และ ต้นทุนการผลิต (ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย และสินค้าชั้นกลาง)

- 2.1 รายรับต่อปี บาท กำไรต่อปี บาท
ทุนจดทะเบียน หรือ เงินทุน..... บาท ผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ ร้อยละ
- 2.2 จำนวนพนักงาน ทั้งหมด คน ต่างชาติ คน
ค่าจ้างต่อปี ทั้งหมด บาท ต่างชาติ บาท
การฝึกอบรมพนักงาน ☐ ไม่มี ☐ มี
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่อปี บาท
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในต่างประเทศต่อปี บาท
- 2.3 ค่าเช่าต่อปี บาท
- 2.4 ค่าใช้จ่ายสินค้าชั้นกลาง (สินค้าที่นำมาใช้เพื่อการผลิต)

	บาทต่อปี	ผลิตต่างประเทศ		ร้อยละของสินค้าและบริการที่ผลิตในต่างประเทศ (0 - 100)
		ไม่มี	มี	
ค่าใช้จ่ายสินค้าชั้นกลางทั้งหมด	_____	☐	☐	_____
วัตถุดิบ	_____	☐	☐	_____
เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์	_____	☐	☐	_____
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	_____	☐	☐	_____
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	_____	☐	☐	_____

วัตถุประสงค์	การผลิตจากต่างประเทศ												สินค้าและบริการที่ผลิตจากต่างประเทศที่ใช้
	ไม่มี	มี	ร้อยละ										
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
ผักไร้ (พริก กะหล่ำปลี คื่นห่าน มะเขือเทศ และอื่นๆ)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลไม้	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เนื้อสัตว์ (เนื้อสุกร เนื้อไก่ เนื้อโค เนื้อเป็ด และ เนื้อสัตว์อื่นๆ)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การประมงน้ำจืด	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
อาหารทะเล	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ไข่สด	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ข้าวสาร	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เบียร์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สุรา บรั่นดี วิสกี้ ไวน์ และ สุรา อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
น้ำมันมะพร้าว และ น้ำมันปาล์ม	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ชา กาแฟ และ เครื่องดื่มสำเร็จรูป	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์จากนม (ไอศกรีม นมเปรี้ยว นมผง นมข้น และอื่นๆ)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ขนมปัง ขนมเค้ก คุกกี้ พาย ขนมปังกรอบ ขนมคบเคี้ยว	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
น้ำแข็ง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งข้าวโพด แป้งถั่ว และแป้งอื่น ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บุหรี่ ซิการ์ และ ยาเส้น	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เบหมี ก้วยเตี่ยว สบู่กักตื้อ มีกกะโรนี เบหมีสำเร็จรูป และวันเส้น	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การผลิตผงชูรส	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
น้ำตาล	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องเตรียมอาหาร (ซีอิ๊ว น้ำปลา เครื่องแกง และ เครื่องชูรส)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
น้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ และ ไขมันสัตว์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
วัตถุประสงค์อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์													
เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องครัว	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์ อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง													
การค้าส่ง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การค้าปลีก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การขนส่งสินค้าทางบก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การบริการด้านธุรกิจ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สถาบันการเงิน และ ค่าธรรมเนียมธนาคารในการเงิน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้องอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

2.5 สาเหตุที่ต้องมีการนำเข้าสินค้าชั้นกลาง

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์ความเป็นเลิศทางการวิจัย ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานวิจัย เรื่อง “การประเมิน
ส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสมดุลด้านการกระจายรายได้” เพื่อ
กำหนดนโยบายส่งเสริมการขยายตัวอย่างยั่งยืน ในการนี้ กองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ คณะผู้วิจัย จึงขอความร่วมมือของท่าน
ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ประกอบการที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนภาค
การท่องเที่ยวของไทย สละเวลาเพื่อตอบคำถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลเพื่อ
การดำเนินงานวิจัย ข้อมูลที่ท่านให้มานี้จะมีประโยชน์อย่างมากต่อ
ภาคการท่องเที่ยวไทย และ ข้อมูลที่รับจากท่านจะเก็บเป็นความลับ
เพื่อใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ทาง สกว. และ คณะผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงสำหรับความกรุณาในครั้งนี้

แบบสอบถาม

ส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

□□□□□□

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสถานประกอบการ ที่ตั้ง.....
ลักษณะของสินค้าและบริการ
ลูกค้า ชาวไทย ร้อยละ ชาวต่างชาติ ร้อยละ
ชาวต่างชาติมาจากประเทศ
เคยได้รับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่ ☐ ไม่เคย ☐ เคย ระบุ

ส่วนที่ 2: รายรับ และ ต้นทุนการผลิต (ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย และสินค้าชั้นกลาง)

- 2.1 รายรับต่อปี บาท กำไรต่อปี บาท
ทุนจดทะเบียน หรือ เงินทุน..... บาท ผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ ร้อยละ
- 2.2 จำนวนพนักงาน ทั้งหมด คน ต่างชาติ คน
ค่าจ้างต่อปี ทั้งหมด บาท ต่างชาติ บาท
การฝึกอบรมพนักงาน ☐ ไม่มี ☐ มี
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่อปี บาท
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในต่างประเทศต่อปี บาท
- 2.3 ค่าเช่าต่อปี บาท
- 2.4 ค่าใช้จ่ายสินค้าชั้นกลาง (สินค้าที่นำมาใช้เพื่อการผลิต)

	บาทต่อปี	ผลิตต่างประเทศ		ร้อยละของสินค้าและบริการที่ผลิตในต่างประเทศ (0 - 100)
		ไม่มี	มี	
ค่าใช้จ่ายสินค้าชั้นกลางทั้งหมด		☐	☐	
วัตถุดิบ		☐	☐	
เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์		☐	☐	
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง		☐	☐	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		☐	☐	

วัตถุประสงค์	การผลิตจากต่างประเทศ												สินค้าและบริการที่ผลิตจากต่างประเทศที่ใช้	
	ไม่มี	มี	ร้อยละ											
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100		
ผลไม้	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์ และอื่น ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
น้ำตาล	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพร	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สิ่งตกได้แก่ ถุงเท้า เครื่องแต่งกายชิ้นใน เป็นต้น	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เยื่อกระดาษและกระดาษต่างๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สบู่ ผงซักฟอก แชมพู และสารทำความสะอาด	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์กระดาษ เช่น กล่อง แฟ้ม ของจดหมาย ฉลาก ถุง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
สินค้าอุตสาหกรรม เช่น เครื่องเขียน ของเล่นเด็ก จี๊ป กระตุ่ม	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่นๆ เช่น กระดาษอัดรูป กาว หมึก เครื่องหอม	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง น้ำมันเตา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม เช่น น้ำมันเครื่อง จารบี	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
อาหารสัตว์สำเร็จรูปทุกชนิด และปลาป่น	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
วัตถุประสงค์อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์														
เครื่องมือแพทย์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องใช้ไฟฟ้า และ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ เช่น โคมไฟฟ้า หลอดไฟฟ้า พิวส์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องมือที่ทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า เช่น มีด ขวาน ไขควง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น ทัชชีวี ภาชนะพลาสติก และอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อุปกรณ์ อื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง														
สถาบันการเงิน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การค้าปลีก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การค้าส่ง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
โรงแรมและที่พักอื่น ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การพิมพ์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การขนส่งสินค้าทางบก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การขนส่งทางอากาศ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การขนส่งทางบก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การขนส่งชายฝั่งและการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการทางด้านการบัญชี กฎหมาย และอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
การซ่อมแซมและบำรุงรักษารถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้องอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

2.5 สาเหตุที่ต้องมีการนำเข้าสินค้าชั้นกลาง

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง